

Výročná správa

2020

NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSYSTÉM

www.nbs.sk

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska 2021

Elektronická verzia

[www.nbs.sk/sk/publikacie/
vyrocna-sprava](http://www.nbs.sk/sk/publikacie/vyrocnna-sprava)

Adresa

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
www.nbs.sk

Všetky práva vyhradené. Reprodukované na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja. Redakčná uzávierka údajov uvedených v tejto správe bola 26. marca 2021. Správa bola prerokovaná v Bankovej rade NBS 25. mája 2021.

Obsah

Príhovor	05
Časť A – Ekonomický, menový a finančný vývoj	08
1 Makroekonomický vývoj	09
1.1 Vonkajšie ekonomické prostredie	10
1.1.1 Globálne hospodárstvo zasiahla pandémia koronavírusu	10
1.1.2 Nepriaznivá zdravotná situácia významne zasiahla hospodárstvo eurozóny	11
1.2 Makroekonomický vývoj SR	12
1.2.1 Reálnu ekonomiku ovplyvnili prijaté opatrenia	13
1.2.2 Výrazné spomalenie ekonomickej aktivity sa prejavilo v zhoršení na trhu práce	16
1.2.3 Cenový vývoj ovplyvnili do veľkej miery globálne faktory	18
1.2.4 Znížený deficit na bežnom účte platobnej bilancie	19
2 Menová politika Eurosystému	21
3 Vývoj na finančnom trhu	31
Časť B – Aktivity a činnosti NBS	35
1 Implementácia menovej politiky a správa investičných aktív	36
1.1 Povinné minimálne rezervy	38
1.2 Akceptovateľné aktíva	40
1.3 Správa investičných aktív	43
2 Finančná stabilita a dohľad nad finančným trhom	45
2.1 Bankovníctvo	46
2.2 Poisťovníctvo a dôchodkové sporenie	49
2.2.1 Sektor poisťovníctva	49
2.2.2 Sektor dôchodkového sporenia	50
2.3 Kapitálový trh a finančné sprostredkovanie	52
2.3.1 Reakcia na vplyvy pandémie	52
2.3.2 Investovanie do podnikových dlhopisov	54
2.3.3 Ďalšie dohľadové aktivity	54
2.4 Platobné služby, finančné technológie a inovácie	55
2.5 Prierezové témy	57
2.5.1 Reakcia makroprudenciálnej politiky na koronakrízu	57
2.5.2 Riešenie krízových situácií	59
2.5.3 Brexit	59
2.5.4 Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu	60
3 Ochrana finančného spotrebiteľa	61
3.1 Výkon dohľadu	62
3.1.1 Odklady splátok úverov pre spotrebiteľov	62
3.1.2 Podvodná reklama a podvody počas pandémie	64
3.1.3 Ročná percentuálna miera nákladov	65
3.2 Vybavovanie podaní	65
3.3 Krátke rešerše sankcií	68
3.3.1 Spotrebiteľský úver – nekalé obchodné praktiky	68
3.3.2 Poisťovníctvo – nekalé obchodné praktiky, neprijateľné zmluvné podmienky	69

4 Emisná činnosť a peňažný obeh	70
4.1 Vývoj kumulovanej čistej emisie	71
4.1.1 Eurobankovky druhej série ES2 sa v peňažnom obehu	73
využívali aktívne a nielen ako uchovávateľ hodnôt	
4.1.2 Zostávajúce slovenské koruny v peňažnom obehu	73
4.2 Výroba eurobankoviek a euromincí	74
4.2.1 Pandémia COVID-19 ovplyvnila spracovanie eurovej hotovosti v NBS	75
4.3 Falzifikáty zadržané na území SR	77
5 Platobné služby a platobné systémy	79
5.1 Platobné služby	80
5.2 Platobné systémy SR	81
5.2.1 Platobný systém TARGET2 a TARGET2-SK – nové funkčné prvky	81
5.2.2 Platby realizované prostredníctvom TARGET2-SK s novými účastníkmi	81
5.2.3 Platobný systém SIPS	83
5.2.4 Platobné karty	85
5.3 Spolupráca s medzinárodnými finančnými inštitúciami	87
v oblasti platobného styku	
6 Štatistika	88
6.1 Vývoj v oblasti štatistiky	89
6.2 Informačné systémy	96
7 Ekonomický výskum	98
7.1 Vzástol počet i kvalita publikácií	99
7.2 Externá výskumná spolupráca sa presunula do online priestoru	102
8 Európske záležitosti a medzinárodná spolupráca	104
8.1 Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami	105
8.2 Zahraničná technická pomoc	107
9 Komunikácia	109
9.1 Externá komunikácia	111
9.2 Interná komunikácia a spoločenská zodpovednosť	112
9.3 Publikácie NBS a web	113
9.4 Múzeum mincí a medailí	114
10 Inštitucionálny rozvoj	116
10.1 NBS je súčasťou Eurosystému	117
10.2 Organizácia a riadenie	118
10.3 Ľudské zdroje	121
10.3.1 Etické zásady NBS	121
10.4 Riadenie operačného rizika	122
10.5 Vzdelávanie a poskytovanie informácií	122
10.5.1 Odborné vzdelávanie	122
10.5.2 Vzdelávanie verejnosti	123
10.5.3 Finančné vzdelávanie	124
10.6 Environmentálna politika	128
Časť C – Správa nezávisleho auditora a účtovná zvierka NBS	130
Príloha Legislatíva	164
Skratky	168
Slovník pojmov	173
Slovenská legislatíva – skrátené názvy	174
Európska legislatíva – skrátené názvy	175
Zoznam grafov	177
Zoznam grafov v boxoch	178
Zoznam tabuliek	178
Zoznam boxov	178
Zoznam schém	178

Príhovor

Uplynulý rok vstúpil do histórie ako jeden z najťažších v novodobej histórii. Pandémia koronavírusu paralyzovala naše životy a ochromila ekonomiku. Od jari minulého roka si COVID-19 po celom svete vyžiadal milióny obetí, milióny ľudí pripútal na lôžko a mnohí prišli o prácu. Bežné veci ako môcť sa stretávať sa s najbližšími, chodiť do práce, cestovať na dovolenku, prestali byť samozrejmosťou.

Dnes sa náš život vďaka príchodu vakcín začína postupne, aj keď veľmi pomaly, vracieť do nového normálu. Miera neistoty sa z mesiaca na mesiac znižuje, optimizmus opatrne rastie a tlak na zdravotnícky systém sa pozvoľna oslabuje. Stále to však nie je za nami.

Globálna ekonomika sa mesiace zmieta v neistote, ktorá nemá v novodobej histórii obdobu. Dosahy tejto krízy sú nerovnomerné a líšia sa s ohľadom na jednotlivé časti ekonomiky. Zároveň sa v dôsledku krízy zásadným spôsobom urýchlili a zintenzívnili štrukturálne zmeny v ekonomike: digitalizácia, práca na diaľku či automatizácia procesov. Mnohé veci už nebudú ako predtým. Niektoré pracovné miesta a podniky úplne zaniknú, ale vzniknú nové.

Odozva na pandemickú krízu nešla samospádom. Vlády po celom svete prostredníctvom fiškálnej politiky naliali do systému bilióny eur. Najkľúčovejšiu úlohu v tomto type krízy zohráva fiškálna politika. Kroky vlád pomohli tlmieť eróziu trhu práce, podporili najviac postihnuté služby aj profesie a poskytli systému zdravotníctva potrebné zdroje na zvládnutie pandémie. To sa do veľkej miery aj podarilo.

Vládna pomoc v tomto boji však nie je osamotená. Menová politika zohrala a zohráva v bitke proti pandémie zásadnú úlohu.

Po minuloročnom výraznom zhoršení cenového výhľadu v eurozóne a po takmer úplnom zastavení aktivity v mnohých odvetviach ekonomiky narástla nervozita na finančných trhoch na úrovne, ktoré sme videli naposledy počas veľkej finančnej krízy pred desiatimi rokmi. Zo strany menovej politiky bolo potrebné intervenovať. Tempo a razantnosť našej odpovede bolo bezprecedentné, čo jednoznačne pomohlo odvrátiť katastrofické scenáre.

Pomocná ruka od Eurosystému pomohla zabezpečiť dostatočnú likviditu pre finančný sektor eurozóny s cieľom zabezpečiť schopnosť bánk zásobovať ekonomiku úvermi. Na rozdiel od minulosti, keď boli banky zdrojom problému, dnes ich podaná pomocná ruka zohráva rozhodujúcu úlohu pri oživení ekonomiky.

Hneď v úvode pandémie rozhodla rada guvernérov Európskej centrálnej banky (ECB) o spustení nového dočasného núdzového pandemického programu nákupu aktív (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP) dopĺňujúceho existujúci Asset Purchase Programme (APP).

Cieľom PEPP, s objemom 1,85 bilióna €, bolo reagovať na špecifickú, mimoriadnu a akútnu hospodársku krízu, ktorá by mohla ohroziť cieľ cenovej stability a riadne fungovanie transmisného mechanizmu menovej politiky. To sa podarilo a aj naďalej sa darí.

Rada guvernérov súčasne v minulom roku zjednodušila prístup k likvidite a výrazne zlacnila jej poskytovanie finančnému sektoru prostredníctvom svojich refinančných operácií. Predovšetkým tretej série cielených dlhodobějších refinančných operácií (Targeted longer-term refinancing operation – TLTRO III). Dostupné financovanie bánk zásadne prispieva k úverovaniu podnikov a domácností, čo následne pozitívne vplýva na investície a spotrebu.

Zavedenie mimoriadnych kompenzačných a podporných opatrení chrániace život Európanov a ekonomiku eurozóny sa však zároveň výrazným spôsobom podpísali pod hospodársky výsledok centrálnych bánk, vrátane Národnej banky Slovenska.

NBS vykázala zisk 26 mil. € tvorený najmä výsledkom z finančných činností. Dôvodom poklesu hospodárskeho výsledku v porovnaní s rokom 2019 je nižší výnos z prerozdelenia menového príjmu Eurosystému a navýšenie všeobecnej rezervy na finančné riziká. V oboch prípadoch ide o dôsledok nárastu objemu menovopolitických operácií realizovaných v reakcii na nestabilitu trhov, ktorú spôsobilo rozšírenie pandémie COVID-19.

Na čo sme špeciálne hrdí je, že sa nám napriek krízovému režimu podarilo odštartovať nový pilotný projekt finančného vzdelávania a zvyšovania finančnej gramotnosti – „5 peňazí“, do ktorého sme v minulom roku investovali takmer pol milióna €. Zvyšovanie finančnej gramotnosti je dôležité aj v období pandémie, kedy pomáha ľuďom lepšie sa orientovať pri riadených odkladoch splátok.

V úvodnej etape projektu sme spustili nový portál „5 peňazí“, vybudovali sa tri nové vzdelávacie regionálne centrá (Kremnica, Banská Bystrica, Košice) doplnené o grantovú štruktúru.

Čo nás čaká v najbližšom období?

Pandémia nás mnohému naučila. Ukázala, že sme schopní reagovať bezodkladne a adresne aj na krízy, ktorých DNA je v porovnaní s veľkou finančnou krízou veľmi odlišná. Dosvedčila, ako inovácie a technologický pokrok pomáhajú zvládať krízové situácie, adaptovať sa a potvrdila potrebu investovať zdroje a energiu do modernizácie vzdelávania a inovácií.

Rok 2021 bude pre Európsku centrálnu banku a Národnú banku Slovenska rokom strategických rozhodnutí. Koncom roka ukončíme strategickú revíziu efektívnosti našich nástrojov a politík. Inovácia fungovania a nastavenie menovej politiky ja nevyhnutná pre našu schopnosť efektívne a adresne odpovedať na moderné výzvy ako klimatické zmeny, digitalizácia platieb či evolúcia spolupráce s fiškálnou politikou.

Peter Kažimír

guvernér Národnej banky Slovenska

**Banková rada
Národnej banky
Slovenska**

Na fotografii vpredu zľava: viceguvernér NBS Ľudovít Ódor a guvernér NBS Peter Kažimír, v druhom rade zľava: členovia Bankovej rady NBS Vladimír Dvořáček, Karol Mrva a externý člen NBS Ľuboš Pástor.

Ekonomický,
menový
a finanční vývoj

A

1

Makroekonomický vývoj

pokles
slovenskej
ekonomiky o
5,2 %

zníženie
investícií o
11,9 %

zánik
približne
52-tisíc
pracovných
miest

1

Makroekonomický vývoj

Makroekonomický vývoj zahŕňa informácie o globálnom hospodárskom vývoji a vývoji základných makroekonomických ukazovateľov na Slovensku v roku 2020.

1.1

Vonkajšie ekonomické prostredie

1.1.1 Globálne hospodárstvo zasiahla pandémia koronavírusu

V snahe zamedziť jej šírenie prostredníctvom obmedzenia osobných kontaktov sa ekonomiky v prvej polovici roka uzavreli. Postihnutý bol najmä sektor služieb. Pandémia však výrazne narušila aj dodávateľsko-odberateľské vzťahy a vo viacerých odvetviach viazli dodávky vstupov. Podstatne to ovplyvnilo aj automobilový priemysel. Pokles ekonomickej aktivity kopíroval prísnosť protipandemických opatrení. Najvýraznejšie sa ekonomická aktivita prepadla v období od februára do apríla 2020.

S postupným uvoľňovaním obmedzení sa začalo hospodárstvo pomaly zviechať. Jeho oživenie podporili výrazné fiškálne stimuly aj uvoľňovanie menovej politiky v najvýznamnejších ekonomikách. Opätovný nárast infikovaných v poslednom štvrtroku roka a následné sprísnenie protipandemických opatrení však toto oživovanie pribrzdili. Podľa odhadov Medzinárodného menového fondu (MMF) sa globálna ekonomika v roku 2020 prepadla o 3,5 %. Vplyv pandémie na jednotlivé krajiny bol nerovnomerný. Kým oživenie v Číne bolo rýchlejšie, ako sa očakávalo, vo väčšine ostatných ekonomík návrat k predpandemickým úrovňam prebiehal len pomaly.

Pandémia koronavírusu a s ňou spojené uzatváranie ekonomík ovplyvnili aj cenový vývoj. Pokles ekonomickej aktivity sa premietol do nižšieho dopytu po ropy. Navyše v takomto prostredí Saudská Arábia začala v marci cenovú vojnu na trhu s ropou. To stlačilo jej ceny až k 20 USD/b a v priemere za rok 2020 sa jej cena znížila o viac ako 30 %. Ceny komodity sa premietli aj do

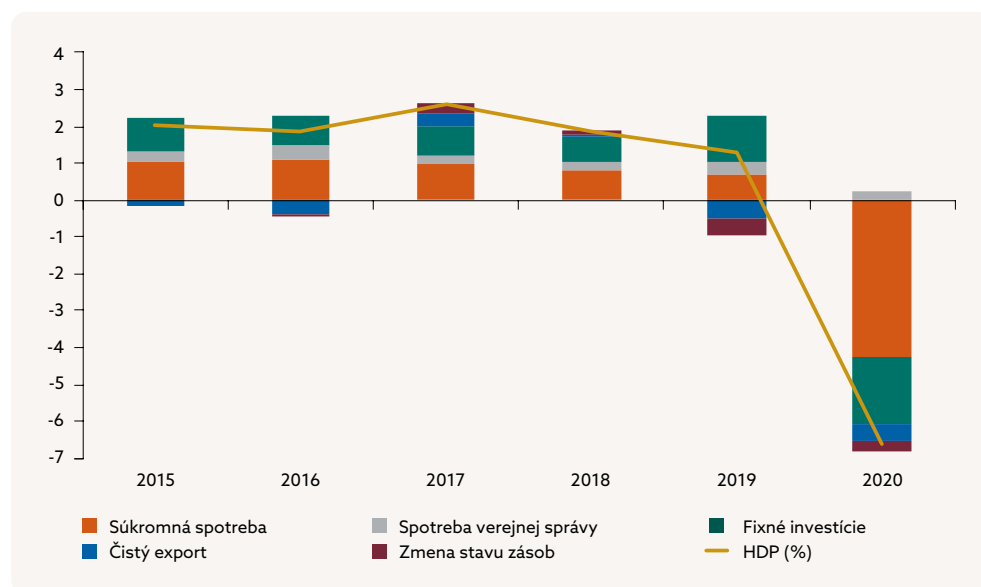
spotrebiteľských cien energií, čo výrazne prispelo k poklesu celkovej inflácie. Oslabenie ekonomickej aktivity a spotrebiteľského dopytu však tlmil cenový vývoj aj v iných segmentoch, najmä v službách.

1.1.2 Nepriaznivá zdravotná situácia významne zasiahla hospodárstvo eurozóny

Protipandemické opatrenia sa premietli do výrazného uzatvárania ekonomík, najmä na prelome prvých dvoch štvrtí rokov. V prvom polroku sa hospodárstvo prepadlo približne o 15 %. S ústupom počtu infikovaných sa následne ekonomika rýchlo oživovala. V závere roka však bolo potrebné protipandemické opatrenia opäť sprísniť a hospodárstvo znova mierne pokleslo.

Medziročne sa hrubý domáci produkt v roku 2020 znížil o 6,6 %, kým v predchádzajúcom roku mierne rástol (graf č. 1). Najvýraznejšie k ekonomickému poklesu prispela súkromná spotreba, ktorú podstatne ovplyvnili opatrenia na obmedzenie sociálnych kontaktov, ale aj zhoršenie situácie na trhu práce a výrazný nárast neistoty. V prostredí zhoršených ekonomických výhliadok klesal aj investičný dopyt. Ekonomiku mierne podporila len spotreba verejnej správy.

Graf 1:
Vývoj HDP
(medziročná
zmena v %,
príspevky v p. b.)
Zdroj: Eurostat

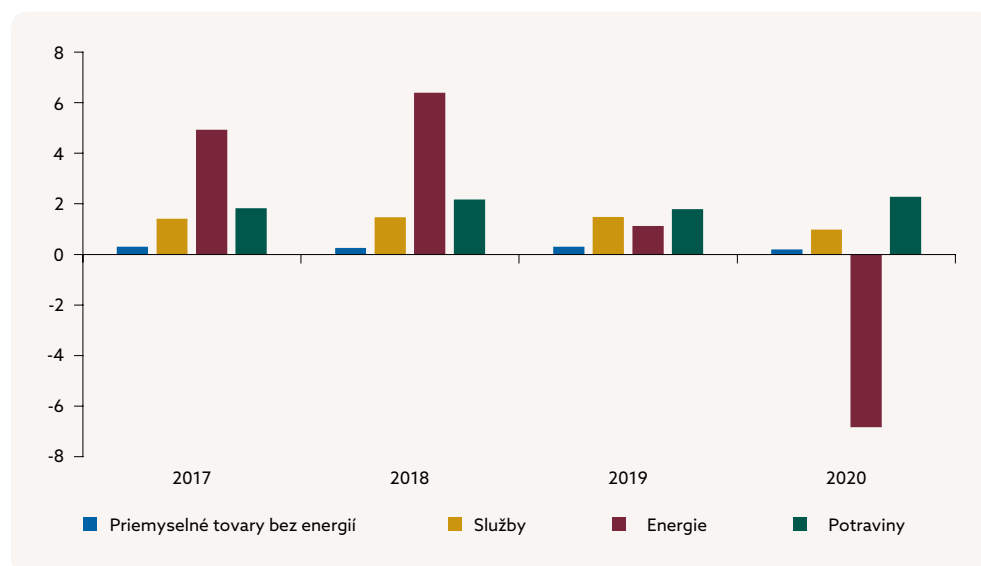
Nepriaznivý ekonomický vývoj sa premietol na trhu práce, keď zamestnanosť v roku 2020 poklesla o 1,6 %. V porovnaní s poklesom hospodárstva bol však tento pokles relatívne mierny, keďže trh práce podporovali rôzne vládne programy na udržanie zamestnanosti.

Pandémia sa premietla v roku 2020 aj do zníženia inflácie (o 1,0 p. b. na 0,2 %). Výrazné spomalenie cenovej dynamiky reflektovalo pokles cien ropy, ktorý sa premietol do spotrebiteľských cien energií (graf č. 2). Cenový vývoj ovplyvnil pokles ekonomiky a dopytu, ako aj zmena spotrebiteľského správania v pandemickom prostredí. To ovplyvnilo cenový vývoj niektorých kategórií služieb, ktoré boli najviac postihnuté protipandemickými opatreniami. Medziročne klesali ceny dopravy, ceny zájazdov, spomalil sa cenový rast v hoteloch a reštauráciách. Naopak, mierne sa zrýchlil rast cien potravín. Jadrová inflácia (celková inflácia bez cien potravín a energií) sa spomalila o 0,3 p. b. na 0,7 %.

Graf 2:
Vývoj zložiek
HICP inflácie
(medziročná
zmena v %)

Zdroj: Eurostat

1.2

Makroekonomický vývoj SR

Slovenská ekonomika pod vplyvom pandémie a prísnych karanténnych opatrení klesla v roku 2020 o 5,2 %. K poklesu prispeli všetky komponenty s výnimkou čistého exportu.

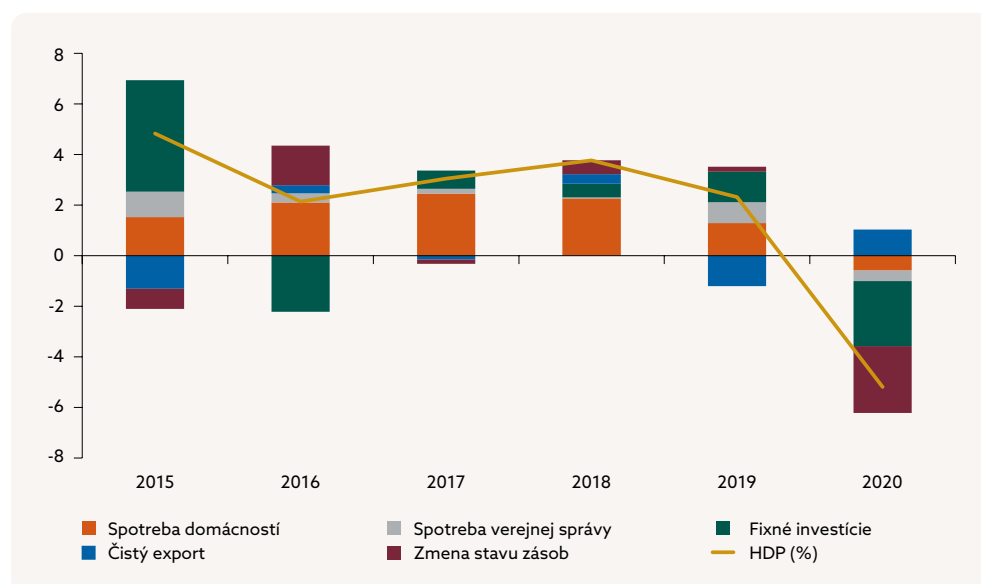
Recesia doľahla na trh práce a zamestnanosť poklesla. Zamestnanosť sa znížila najmä v 1. polroku, čo vyústilo do nárastu počtu nezamestnaných. Pracovné miesta ubudli v priemysle a službách. Opatrenia vlády na udržanie pracovných miest do značnej miery podporili zamestnanosť a tlmili prepád príjmov domácností. Mzdy v ekonomike vzrástli, avšak ťahala ich najmä valorizácia vo verejnom sektore.

Spotrebiteľské ceny sa v roku 2020 zvýšili o 2,0 %. Na spomalenie inflácie pôsobili nižšie ceny energií a potravín.

1.2.1 Reálnu ekonomiku ovplyvnili prijaté opatrenia

Slovenskú ekonomiku, podobne ako ostatné krajiny, neočakávane zasiahla začiatkom roka 2020 pandémie koronavírusu. Následne prijaté protipandemické opatrenia vyústili do poklesu ekonomickej aktivity o 5,2 % (v roku 2019 rast 2,3 %). Zasiahnutá bola najmä domáca časť ekonomiky. Kým domácnosti znížili svoju spotrebu len mierne, firmy do značnej miery obmedzili investičnú aktivitu. Napriek celoročnému poklesu vývozov, čistý export prispel pozitívne k rastu ekonomiky. Dôvodom bolo obmedzenie dovozov v súvislosti s nižším domácim dopytom a zároveň výraznejším využívaním zásob (graf č. 3).

Graf 3:
Vývoj reálneho
HDP (medziročná
zmena v %,
príspevky v p. b.)
Zdroj: ŠÚ SR

Uzatvorenie prevádzok a obmedzenia pohybu sa dotkli spotreby domácností, ktorá poklesla o 1,1 %. Pod vplyvom zavedených opatrení spotrebiteľia nemali možnosť míňať svoje prostriedky tak, ako by mohli a chceli. Prejavilo sa to hlavne na nízkych tržbách služieb, ktorých sa pandémie dotkla najviac. Naopak, v dôsledku zvýšeného využívania práce z domu narástli výdavky na potraviny a bývanie (graf č. 4). Pod nižšiu spotrebu domácností sa do určitej miery podpísala aj opatrnosť z budúceho vývoja. Rôzne opatrenia a lockdowny v priebehu roka sa premietli v zhoršení situácie na trhu práce. Rast nezamestnanosti a zastavenie produkcie počas prvej vlny pandémie spôsobili pokles príjmov z práce. Vládne opatrenia vo forme tzv. „kurzarbeit“ a pandemických PN a OČR zmiernili pokles disponi-

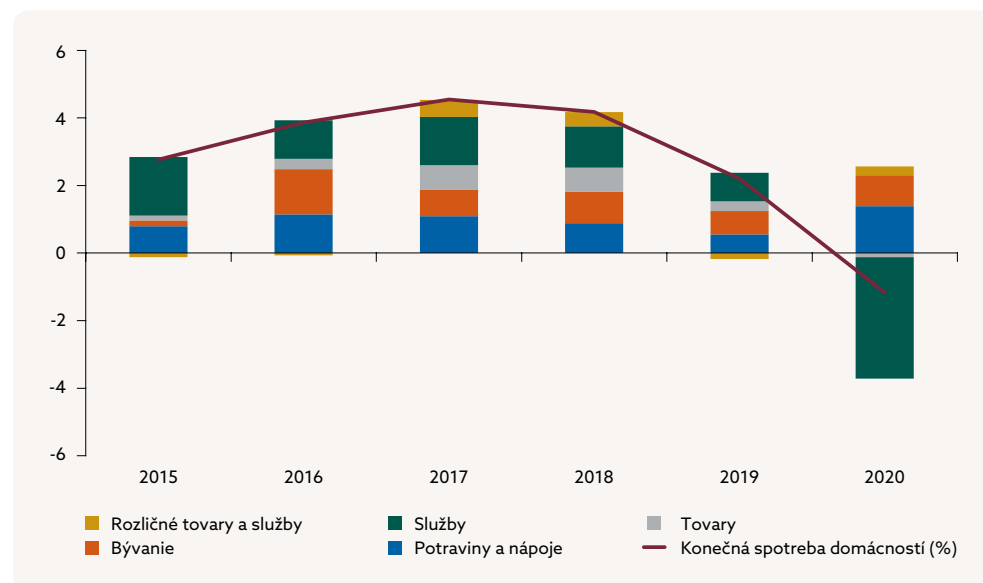

bilného príjmu domácností (graf č. 5). Miera úspor v roku 2020 vzrástla na vysokú úroveň, nie však tak výrazne ako v ostatných európskych krajinách.

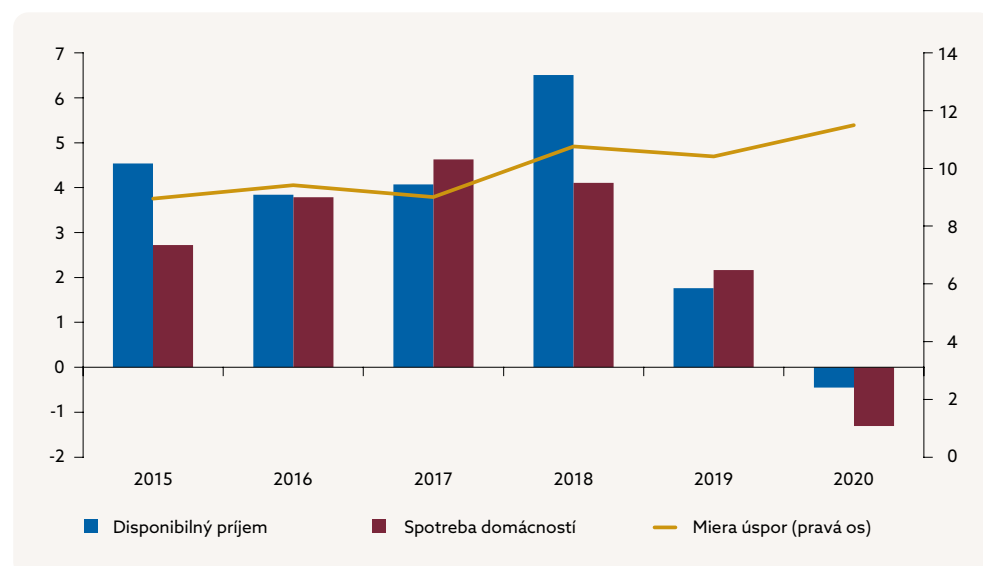
Graf 4:
Spotreba domácností podľa zložiek (s. c., medziročná zmena v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Graf 5:
Vývoj spotreby a disponibilného príjmu (s. c., medziročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

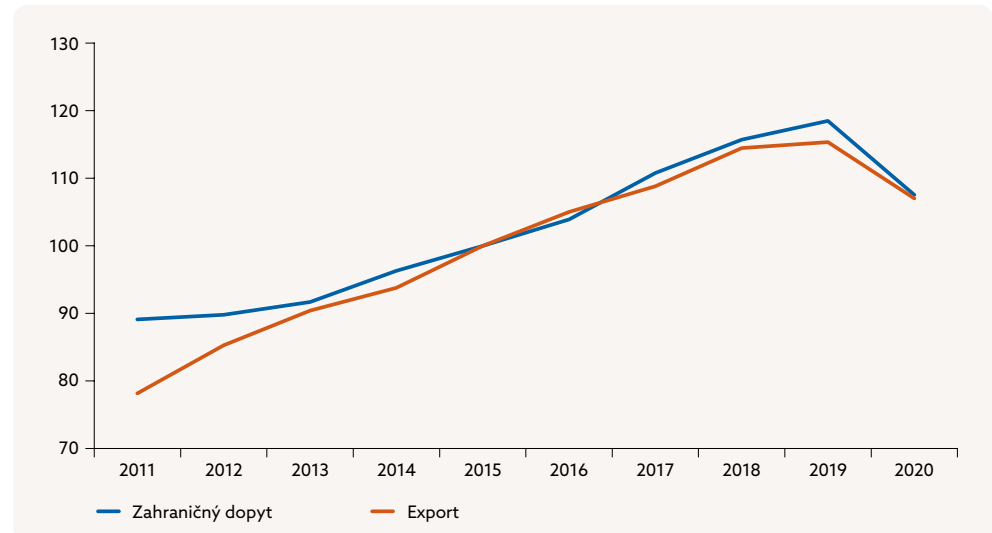
Podniky počas pandémie výrazne obmedzili investičnú aktivitu, tvorba fixného kapitálu poklesla medziročne o 11,9 %. Zastavenie výroby a následný pokles tržieb podnikov mal nepriaznivý vplyv na ich likviditu. V rámci snahy o zlepšenie svojej finančnej situácie pristúpili k znižovaniu nákladov a zároveň aj z opatrnosti z budúceho vývoja prehodnotili svoje investičné plány. Tvorba kapitálu poklesla vo všetkých sektoroch ekonomiky, najmä však u finančných a nefinančných spoločností. Z hľadiska jednotlivých druhov aktív si rast v minulom roku dokázali udržať iba investície do budov na bývanie.

Exportná výkonnosť Slovenska poklesla v dôsledku nižšieho zahraničného dopytu (graf č. 6) a špecifickým problémom spôsobených pandémiou. Počas prvej vlny pandémie vláda pristúpila k tvrdému lockdownu a na určitý čas sa zastavila aj produkcia v priemyselných podnikoch. Firmy sa zároveň museli vyrovnávať aj s narušením dodávateľských reťazcov v medzinárodnom meradle a oslabenou konkurencieschopnosťou (graf č. 7). Objem vývozov v tomto období poklesol o takmer tretinu. Následné uvoľnenie opatrení a postupná obnova produkcie sa prejavili v rýchlom dobiehaní strát, a tak export v celom roku poklesol o 7,4 %.

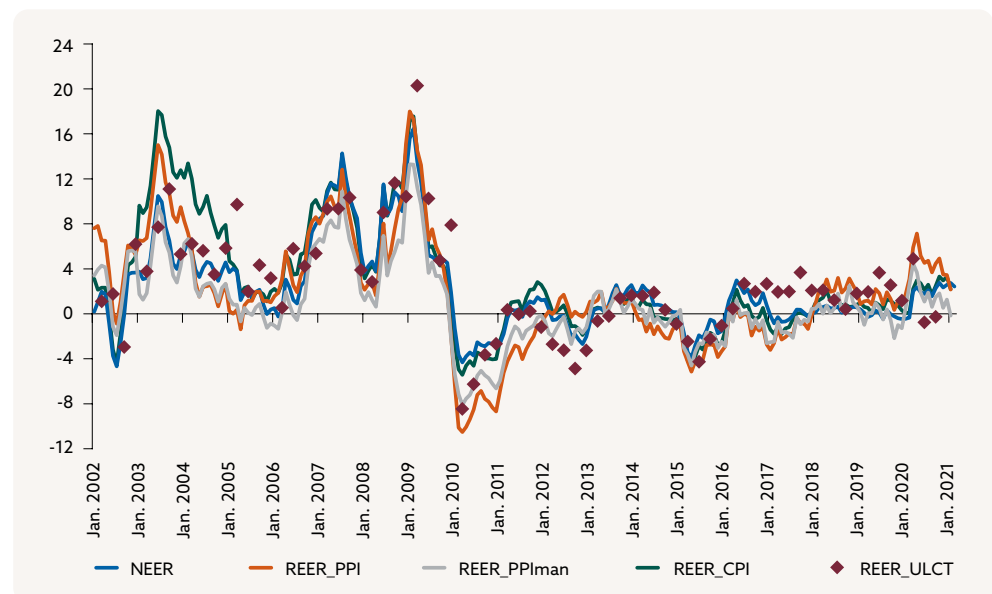
Graf 6:
Vývoj exportu
a zahraničného
dopytu
(2015 = 100, s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR,
výpočty NBS

Graf 7:
Vývoj indexov
NEER a REER
(15 partnerov,
medziročná
zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR,
výpočty NBS

Poznámka: + zhodnotenie, - znehodnotenie indexov

Nepriaznivý vývoj domácej časti ekonomiky spolu s opatrnosťou podnikov súvisiacou s neistotou budúceho vývoja sa premietli do výraznejšieho zníženia dovozov tovarov a služieb. Priemyselné podniky aj obchodné prevádzky pristúpili k znižovaniu existujúcich zásob materiálu a tovarov. V dôsledku neistoty z budúceho dopytu (domáceho aj zahraničného) dovažali počas celého roka nižšie objemy tovarov a služieb. Saldo zahraničného obchodu dosiahlo výraznú kladnú úroveň a čistý export ako jediný prispel pozitívne k vývoju ekonomiky.

Z produkčnej stránky sa HDP znížil najmä pod vplyvom poklesu pridanej hodnoty v obchode, ubytovaní a reštauračných službách. Negatívne prispel aj pokles v priemysle, ktorý sa však týkal hlavne prvej vlny pandémie. Nepriaznivý ekonomický vývoj sa podpísal aj pod nižší výber daní.

Tabuľka 1:
Vývoj HDP podľa
použitia
(medziročná
zmena v %, s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR

	2019	2020				
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Hrubý domáci produkt	2,3	-3,6	-12,1	-2,4	-2,7	-5,2
Konečná spotreba domácností a neziskových inštitúcií	2,3	1,1	-4,1	1,1	-2,2	-1,3
Konečná spotreba verejnej správy	4,7	1,2	-10,4	-0,3	0,1	-2,3
Tvorba hrubého fixného kapitálu	5,8	-7,5	-15,1	-8,2	-15,4	-11,9
Vývoz výrobkov a služieb	0,8	-5,6	-26,0	0,7	1,8	-7,4
Dovoz výrobkov a služieb	2,1	-2,3	-26,8	-6,0	0,6	-8,7

1.2.2 Výrazné spomalenie ekonomickej aktivity sa prejavilo v zhoršení na trhu práce

Poklesla zamestnanosť a zvýšila sa miera nezamestnanosti. Rast priemernej mzdy sa spomalil, hlavne pod vplyvom verejného sektora. Verejný sektor rástol pod vplyvom nárastu tarifných plátov zamestnancov pracujúcich vo verejnej a štátnej službe. Mzdy v súkromnom sektore rástli pomaly.

Tabuľka 2:
Vývoj
ukazovateľov
trhu práce

Zdroj: ŠÚ SR,
výpočty NBS

	2019	2020				
	Rok	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok
Nominálna mzda (index)	7,8	6,2	-1,2	4,2	5,8	3,8
Reálna mzda (index)	5,0	3,3	-3,0	2,7	4,2	3,2
Kompenzácie na zamestnanca nominálne ESA 2010 (index)	6,6	5,6	-3,7	2,2	3,8	1,9
Produktivita práce z HDP (index, b. c.)	3,8	-0,2	-8,0	2,2	1,7	-1,1
Produktivita práce z HDP (index, s. c.)	1,3	-3,2	-9,8	0,1	-0,6	-3,4
Zamestnanosť podľa ESA 2010 (index)	1,0	-0,5	-2,6	-2,5	-2,0	-1,9
Miera nezamestnanosti podľa VZPS ¹⁾ (%)	5,8	6,0	6,6	7,2	7,0	6,7
Jednotkové náklady práce nominálne (ULC) ²⁾	5,3	9,1	6,7	2,1	4,5	5,5

Poznámka:

1) Výberové zisťovanie pracovných síl

2) Podiel rastu kompenzácií na zamestnanca v bežných cenách a rastu produktivity práce ESA 2010 v stálych cenách

Zamestnanosť poklesla o 1,9 % a zaniklo približne 52-tis. pracovných miest (v roku 2019 sa zvýšila o 1,0 %). Strmšiemu poklesu zabránili včasne zavedené vládne opatrenia na zachovanie pracovných miest. Vláda preplácala zamestnávateľom časť miezd, čím tlmili negatívny vplyv výpadku tržieb. Pracovné miesta ubúdali naprieč celým spektrom odvetví. Najviac k poklesu zamestnanosti prispel priemysel, obchodné činnosti a služby (najmä ubytovacie a rekreačné služby). Pandémia sa nedotkla zamestnanosti vo verejnom sektore a v informáciách a komunikáciách. Počet osôb pracujúcich v zahraničí pokračoval štvrtý rok za sebou v klesajúcom trende. Ich počet sa medziročne znížil o 6,7-tis. osôb. Na druhej strane počet cudzincov pracujúcich v SR v priemere za rok 2020 stagnoval, na konci roka už zaznamenával výrazný medziročný pokles.

Počet nezamestnaných po šesť rokov trvajúcim poklese vzrástol. Podľa výberového zisťovania pracovných síl sa počet nezamestnaných v roku 2020 zvýšil o 24-tis. osôb. Miera nezamestnanosti medziročne vzrástla o 0,9 p. b. na 6,7 %.

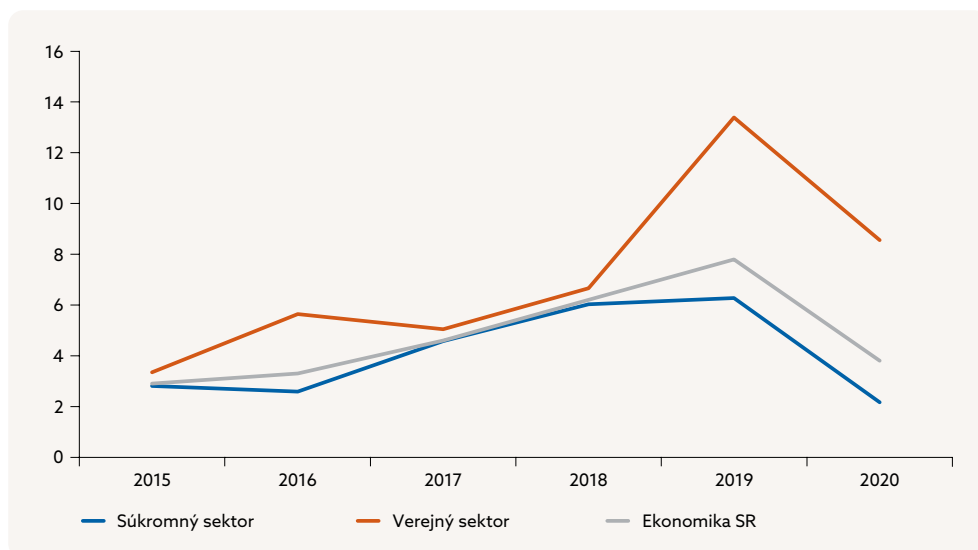
Priemerná mzda v roku 2020 vzrástla a dosiahla dynamiku 3,8 % (graf č. 8). Išlo o spomalenie o 4 p. b. oproti predchádzajúcemu roku. Rast miezd podporil hlavne vývoj vo verejnom sektore. Verejný sektor rástol v priebehu roka pod vplyvom nárastu tarifných platov zamestnancov pracujúcich vo verejnej a štátnej službe. Mzdy v súkromnom sektore sa spomalili výraznejšie, podporovali ich aj vládne opatrenia. Výpadky tržieb a pokles ziskovosti sa premietli do mzdového vývoja. V súkromnom sektore nastal výraznejší pokles miezd v ubytovacích a stravovacích službách, ktoré boli najviac obmedzené počas veľkej časti roka. Mzdy sa však spomalili aj v priemysle, ktorý sa veľmi rýchlo otriasol z prvotného šoku.

V dôsledku slabšieho dopytu sa na trhu práce zmiernilo napätie na trhu práce v porovnaní s rokom 2019 a tlak na rast miezd oslabil. Pod vplyvom výraznejšieho poklesu ekonomiky v porovnaní so zamestnanosťou nominálna produktivita práce v roku 2020 poklesla a jej dynamika naďalej zaostáva za rastom mzdy.

Graf 8:
Vývoj priemernej
nominálnej mzdy
(medziročná
zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR,
výpočty NBS

1.2.3 Cenový vývoj ovplyvnili do veľkej miery globálne faktory

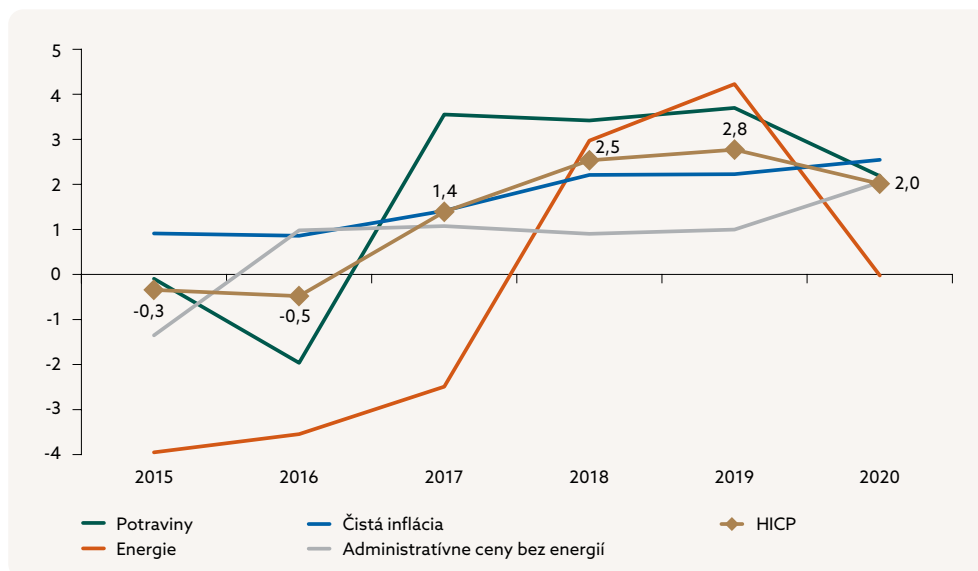
Inflácia sa v roku 2020 spomalila na 2,0 % (graf č. 9). V porovnaní s krajinami eurozóny patrilo Slovensko ku krajinám s najvyššou infláciou.

Najskôr v marci po prudkom náraste negatívnych ekonomických očakávaní výrazne klesla cena ropy. Jej pád bez väčšieho oneskorenia pôsobil na spomalenie inflácie aj v apríli 2020.

Graf 9:
Vývoj inflácie
(medziročná
zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR,
výpočty NBS

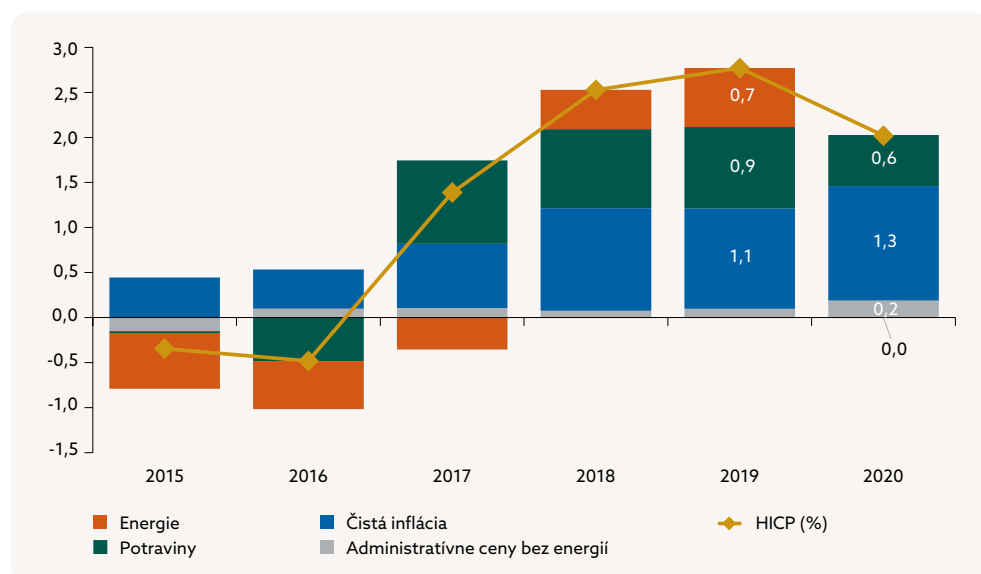
Po prvotnom šoku v cenách energií, klesli aj ceny agrokomodít. Úroveň spotrebiteľských cien potravín s miernym oneskorením začala klesať od júna do konca minulého roka a ich medziročný rast sa spomalil. Prím hral najmä vývoj

cien mäsa a nespracovaných potravín. Od výskytu prvých prípadov koronavírusu na území Slovenska bol najvýraznejší práve vplyv vývoja pohonných látok a potravín.

Čistá inflácia si zachovala vysokú dynamiku (graf č. 10). Uzatváranie ekonomiky a obmedzenia v roku 2020 sa prejavili v prepade domácej spotreby. Sťažené možnosti zisťovania cenového vývoja a z toho vyplývajúce odhady cien mohli zohrávať úlohu pri výpočte inflácie počas pandémie. Predajcovia tovarov a poskytovatelia služieb čelili počas celého roka výpadku tržieb, avšak fixné náklady museli pokryť. Vznikala tak paradoxná situácia, keď napriek slabému spotrebiteľskému dopytu sa ceny udržali pomerne vysoko.

Graf 10:
Vývoj inflácie
(medziročná
zmena v %,
príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR,
výpočty NBS

Rast regulovaných cien energií sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zmiernil. Ceny sa zmenili v januári 2020 a na ich stanovenie ešte nevplýval tlmiaci faktor pandémie. Na spomalenie tempa rastu regulovaných cien energií pôsobil najmä bazický efekt v cenách tepla.

1.2.4 Znížený deficit na bežnom účte platobnej bilancie

Zlepšenie obchodnej bilancie (graf č. 11) sa priaznivo prejavilo v znížení deficitu na bežnom účte platobnej bilancie. Pokles globálneho obchodu v prvej polovici roka sa premietol do prepadu zahraničného obchodu tak v exporte, ako aj importe. Export sa zlepšil v druhej polovici roka viac ako import, čo vyústilo do výrazne lepšieho salda bilancie zahraničného obchodu s tovarmi.

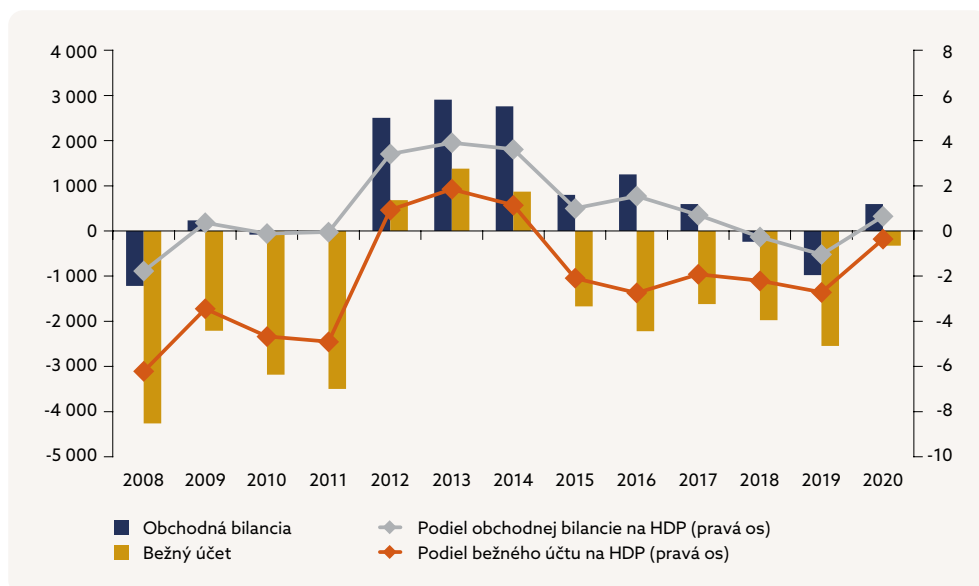
Ostatné položky bežného účtu (graf č. 11) sa výraznejšie nezmenili. Kladný prebytok v bilancii služieb sa vplyvom pandémie zmiernil. V rámci ostatných položiek sa mierne znížili deficity bilancií primárnych a sekundárnych výnosov.

Graf 11:
Vývoj bežného
úctu a obchodnej
bilancie
(mil. EUR, %)

Zdroj: ŠÚ SR,
výpočty NBS

Tabuľka 3:
Bežný a kapitálový
účet platobnej
bilancie
(mld. EUR)

Zdroj: ŠÚ SR,
výpočty NBS

	Rok 2019	Rok 2020
Tovary	-1,0	0,6
Vývoz	75,7	69,7
Dovoz	76,6	69,1
Služby	1,2	1,1
Primárne výnosy	-1,9	-1,5
Sekundárne výnosy	-0,8	-0,5
Bežný účet	-2,5	-0,3
Podiel bežného účtu na HDP v %	-2,7	-0,4
Kapitálový účet	0,7	1,1

Deficit na finančnom účte sa v minulom roku mierne zvýšil. Najvýznamnejší prílev súvisel s nárastom vkladov na účtoch centrálnej banky v rámci bilancie ostatných investícií. Vývoj na finančnom účte tiež ovplyvnil nákup zahraničných dlhových cenných papierov slovenskými rezidentmi. Ďalším faktorom bol odlev dlhového kapitálu vyplývajúceho z ekonomickej činnosti podnikateľských subjektov v bilancii priamych zahraničných investícií.

Tabuľka 4:
Finančný účet
platobnej bilancie
(mld. EUR)

Zdroj: ŠÚ SR,
výpočty NBS

	Rok 2019	Rok 2020
Priame investície	2,1	1,9
Portfóliové investície a finančné deriváty	0,4	2,7
Ostatné investície	0,9	4,8
Rezervné aktíva	1,5	1,4
Finančný účet	1,1	1,2

Poznámka: Údaje za položky finančného účtu sú uvádzané v čistom vyjadrení (Aktíva – Pasíva). Kladné hodnoty predstavujú čistý odlev a záporné hodnoty čistý prílev.

A

2

Menová politika Eurosystému

Eurosystém

celkový rámec
pandemického
núdzového programu
nákupu aktív –
viac ako
1,85 bil.€

poskytnutá
likvidita –
5,5 bil. €

historicky
najvyššia
suma TLTRO III –
1,8 bil. €

Menová politika Eurosystému

Rozsah a povaha pandemického šoku si vyžiadali mimo-
riadnu menovopolitickú reakciu. Okrem automatických
stabilizátorov, ktorými boli kombinácia pokračujúcich
nízkyh úrokových sadzieb a forward guidance a pro-
gramu nákupu aktív, zaviedol sa aj rozsiahly balík doplňu-
júcich opatrení.

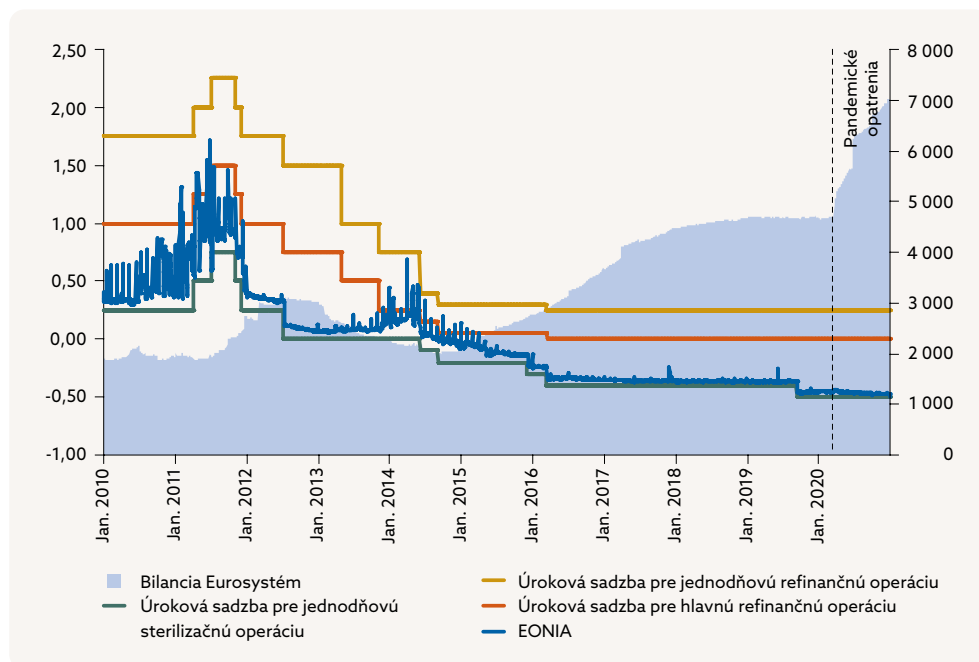
Eurosystém pokračoval v roku 2020 s akomodatívnou menovou politikou a výhľadom zotrvať dlhšie v tomto nastavení vzhľadom na naďalej tlme-
ný výhľad inflačného vývoja. Východiskovú pozíciu uvoľnených meno-
vých podmienok tvorili štandardné nástroje menovej politiky, a to nízke
kľúčové úrokové sadzby na úrovniach 0,00 % pre hlavnú refinančnú ope-
ráciu, 0,25 % pre jednodňovú refinančnú operáciu a -0,50 % pre jednodňo-
vú sterilizačnú operáciu. Eurosystém so zámerom podporiť transmisný
mechanizmus menovej politiky v prostredí záporných úrokových sadzieb
pokračoval v implementácii dvojstupňového úročenia rezerv bánk, ktorý
začal v októbri 2019. Uvoľnené menové podmienky sa naďalej v hlavnom
rozsahu zabezpečovali prostredníctvom neštandardných nástrojov, a to
cielenými dlhodobejšími refinančnými operáciami a programom nákupu
aktív na úrovni mesačných nákupov 20 mld. €. Dôležitou súčasťou meno-
vého inštrumentária bol forward guidance, ktorý Rada guvernérov ECB,
ďalej (Rada guvernérov) využívala na signalizáciu budúceho vývoja kľú-
čových úrokových sadzieb, výhľadu očakávaného trvania nákupného
programu a časového horizontu reinvestícií. Rada guvernérov tento ná-
stroj využívala nielen na ovplyvňovanie očakávaní vývoja krátkodobých
úrokových sadzieb, ale aj na výhľad dlhodobejších sadzieb. V januári Rada
guvernérov rozhodla o začatí procesu revízie stratégie menovej politiky
ECB (viac v boxe č. 1).

Pokračujúcu konvergenciu k inflačnému cieľu na začiatku roka 2020 pre-
rušil ekonomický šok sprevádzaný vysokou volatilitou na finančnom trhu
vyvolanú šírením koronavírusu. ECB reagovala na novú krízu menovopo-
litickými opatreniami. Išlo o stabilizáciu finančných trhov, zachovanie
toku úverov prostredníctvom priaznivých podmienok financovania pre
všetky sektory i jurisdikcie a o zmiernenie rizika pre pokles inflačného

vývoja v súvislosti s pandemiou.¹ Menovopolitickými zásahmi poskytol Eurosystem bankovému sektoru eurozóny značnú sumu novej likvidity, čo sa prejavilo v náraste bilančnej sumy Eurosystemu na nové historické maximum 6,8 bil. €, z ktorých 83 % tvorili menovopolitické aktíva.

Graf 12:
Vývoj
kľúčových
sadzieb
a bilancie
Eurosystemu
(%, mil. EUR)

Zdroj: ECB,
Bloomberg,
spracovanie NBS

Rada guvernérov reagovala na prvú vlnu pandémie rozhodnutím o pandemických menovopolitických opatreniach prvýkrát v marci. Upravila existujúce nástroje, následne vytvorila nový pandemický núdzový program nákupu aktív (Pandemic Emergency Purchase Programme – PEPP) a novú sériu necielených núdzových pandemických dlhodobějších refinančných opatrení (Pandemic Emergency Longer-term Refinancing Operations – PELTRO). Dôležitou úpravou menovopolitického inštrumentária bolo rozšírenie dovedy akceptovateľného kolaterálu. Zároveň Rada guvernérov rozhodla o vytvorení nového nástroja repo operácií Eurosystemu pre centrálné banky (EUREP), ktoré boli doplnkom dočasných swapových a repo liniek s centrálnymi bankami krajín nepatriacich do eurozóny. Dôvodom sprostredkovania likvidity v eurách týmto centrálnym bankám bolo zabezpečenie plynulej transmisie menovej politiky redukciami možného rizika prudkých výpredajov aktív denominovaných v eurách. Zohľadňujúc dosahy pandémie Rada guvernérov rekalibrovala pandemické opatrenia v apríli, júni a v decembri tak, aby naďalej prispievali k zachovaniu priaznivých podmienok financovania.

¹ Lane, R. Philip, člen Výkonnej rady ECB: Monetary policy in a pandemic: ensuring favourable financing conditions

V rámci tendrových menovopolitických operácií dominoval záujem bankového sektora v neštandardných cielených a necielených operáciách s priaznivými úrokovými podmienkami. Zámerom bolo poskytovanie bankových úverov subjektom, ktoré boli najviac zasiahnuté šírením koronavírusu.

V štandardných týždenných hlavných a trojmesačných dlhodobějších refinančných operáciách, vzhľadom na štandardné podmienky úročenia, poklesol záujem na minimálne úrovne. Bankový sektor eurozóny naďalej primárne využíval neštandardné refinančné operácie, v ktorých Rada guvernérov zaviedla v roku 2020 po prvýkrát zápornú úrokovú sadzbu. Opäť boli najviac využívané cielené dlhodobější refinančné operácie TLTRO III, ktorých čerpanie významne stúplo po tom, čo Rada guvernérov rozhodla o úprave podmienok znížením úročenia do záporného pásma², a to až na možnú úroveň 50 bazických bodov pod priemernou úrovňou úrokovej sadzby pre jednodňovú sterilizačnú operáciu s úrokovou sadzbou na úrovni -0,50 %. Dôvodom takejto úpravy bolo podporiť poskytovanie bankových úverov subjektom, ktoré boli najviac zasiahnuté šírením koronavírusu, a to predovšetkým malým a stredným podnikom a domácnostiam. V poradí štvrtej operácii TLTRO III, ktorá sa konala v júni, Eurosystem prijal historicky najvyšší dopyt v tendrovej operácii, a to 1,3 bil. €. V nadväznosti na túto operáciu, do termínu jej konania, Rada guvernérov s cieľom poskytnúť okamžitú likviditnú podporu finančnému systému rozhodla o nových dočasných tendrových operáciách, a to tzv. prekleňovacích operáciách v období marec až jún, v ktorých sa taktiež uplatňovalo záporné úročenie. V neposlednom rade boli vo finančnom systéme eurozóny na podporu likvidity a plynulého fungovania peňažných trhov vytvorené *necielené* operácie PELTRO. Rovnako sa v operáciách uplatňovalo záporné úročenie a z hľadiska čerpania išlo o druhú najviac využívanú operáciu ku koncu roka 2020, v porovnaní s TLTRO III vo výrazne nižších sumách. Celková suma likvidity, ktorú dodal Eurosystem v roku 2020 bankovému sektoru eurozóny prostredníctvom tendrových operácií, bola 1,8 bil. €, čo bol takmer trojnásobný nárast v porovnaní s koncom roka 2019.

V súlade s koordinovaným postupom hlavných svetových centrálnych bánk na zefektívnenie poskytovania likvidity ECB zvýšila frekvenciu tendrových operácií v amerických dolároch. Vyššia dostupnosť dolárovej likvidity na finančnom trhu eurozóny, viditeľná vo vysokom využívaní týchto operácií najmä v prvom polroku 2020, prispela k stabilizovaniu finančných podmienok aj v tomto segmente európskeho finančného trhu.

² Rada guvernérov v marci znížila úrokovú sadzbu na -25 bazických bodov od priemernej sadzby hlavných refinančných operácií Eurosystemu. V prípade zachovania úrovne poskytnutých úverov v období od júna 2020 do júna 2021 môže úverová inštitúcia získať úročenie -25 bazických bodov od priemernej úrokovej sadzby jednodňových sterilizačných operácií. Tieto podmienky boli následne prehodnotené v apríli na -50 bazických bodov pre obe alternatívy a v decembri s pridaním nových operácií a predĺžením doby uplatňovania výhodnejších podmienok do júna 2022.

Významné uvoľnenie menovej politiky a podpora priaznivých podmienok financovania v reálnej ekonomike sa v roku 2020 zabezpečovali prostredníctvom nákupných programov – programom nákupu aktív APP a novým pandemickým núdzovým programom nákupu aktív PEPP.

Rada guvernérov zaviedla v marci k existujúcej nákupnej mesačnej sume 20 mld. € programu nákupu aktív (Asset Purchase Programmes – APP) dočasný rámec dodatočných čistých nákupov aktív v objeme 120 mld. €. Eskalácia dôsledkov šírenia pandémie vytvárala nové závažné riziká transmisného mechanizmu menovej politiky. Rada guvernérov v marci schválila vytvorenie nového pandemického nákupného programu PEPP, v pôvodnej sume 750 mld. € s trvaním minimálne do konca roka 2020. PEPP zahŕňal nákupy rovnakých kategórií aktív akceptovateľných v APP, a to vládne dlhopisy členských štátov eurozóny (vrátane Grécka), dlhopisy nadnárodných inštitúcií, kryté dlhopisy (KD), podnikové dlhopisy a dlhopisy kryté aktívami. Vzhľadom na nevyhnutnosť trhových podmienok akceptovateľné aktíva zahŕňali aj komerčné cenné papiere nefinančných spoločností a rozšírila sa splatnosť cenných papierov o také, ktorých minimálna dĺžka splatnosti bola 28 dní. Implementácia PEPP bola nastavená tak, aby bola v súlade s *duálnou úlohou programu*, ktorou bolo zabezpečenie menovopolitickej akomodácie a tiež stabilizácia trhových podmienok, v záujme tlmenia rizík ohrozujúcich transmisiu menovej politiky. Nákupy aktív prebiehali flexibilne z hľadiska času, jednotlivých tried aktív i jurisdikcií. Tak ako pri APP, väčšinu nakúpených cenných papierov v portfóliu programu tvorili vládne dlhopisy. Hlavným princípom rozdelenia nakupovanej sumy pre jednotlivé národné centrálné banky bol ich podiel na kapitálovom kľúči ECB. Flexibilita PEPP umožňovala odchýlky sumy nákupov podľa potreby v čase, podľa triedy aktíva a jurisdikcie. V júni Rada guvernérov reagovala na zníženie inflačnej projekcie v súvislosti s pandemiou rozhodnutím o zvýšení rámca PEPP o 600 mld. € na 1 350 mld. € a s predĺžením programu minimálne do júna 2021. V decembri, vzhľadom na ekonomické následky opätovného nárastu pandémie, Rada guvernérov rozhodla o ďalšom navýšení a predĺžení rámca, o 500 mld. € na 1 850 mld. € s nákupmi trvajúcimi do konca marca 2022. Rada guvernérov zároveň oznámila, že v závislosti od podmienok, tento rámec nemusí byť plne vyčerpaný, resp. môže byť aj navýšený.

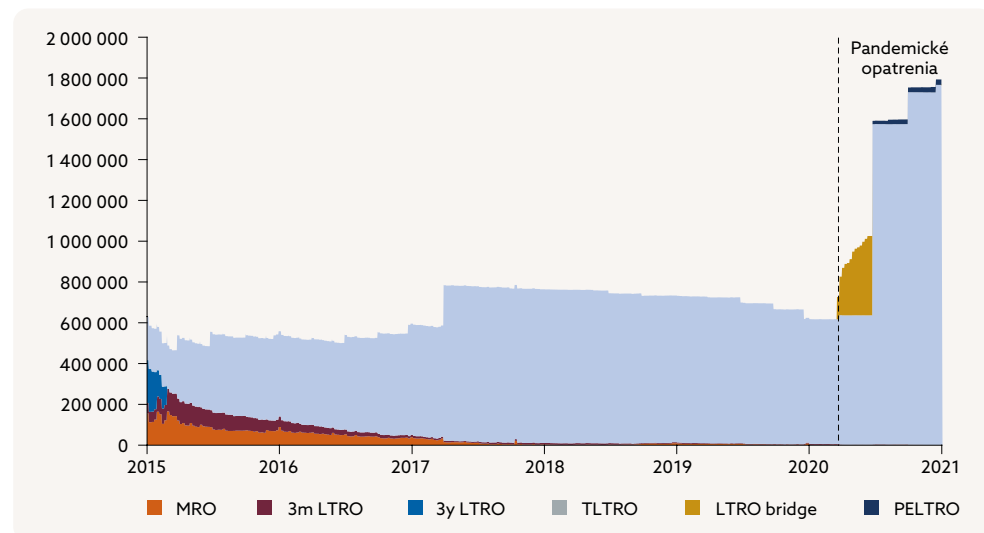
Do konca roka 2020 tvorila nakúpená suma aktív v menovopolitických portfóliách 3,7 bil. €, z toho 2,9 bil. € v rámci programu APP a 755 mld. € v PEPP, čo bola zároveň prvá, pôvodne oznámená suma programu. Z celkovej likvidity 5,5 bil. € tvorili nákupné programy 67 % a 33 % tvorili tendrové operácie. Denné doladenie likvidity bankového sektora sa zabezpečovalo

jednodňovými refinančnými a sterilizačnými operáciami, tzv. standing facilities. Využitie jednodňových refinančných operácií bolo vzhľadom na masívny prebytok likvidity v európskom bankovom sektore blízke nule. Banky naďalej intenzívne deponovali voľnú likviditu na depozitnú facilitu v sumách pri 500 mld. €.

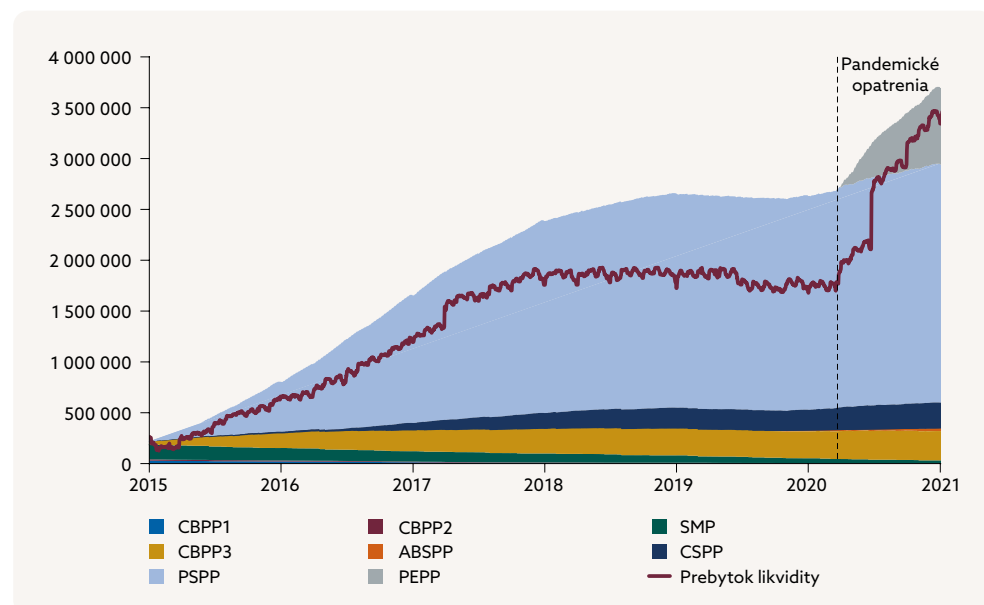
Graf 13:
Vývoj
tendrových
menovo-
politických
operácií
(mil. EUR)

Zdroj: ECB,
spracovanie NBS

Graf 14:
Vývoj
menovo-
politického
portfólia
Eurosystému
(mil. EUR)

Zdroj: ECB,
spracovanie NBS

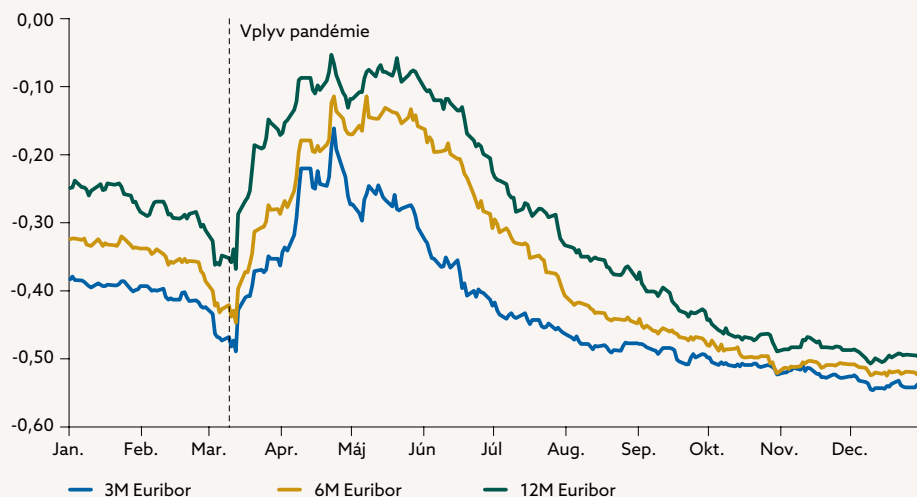

Rok 2020 predstavoval primárne zdravotnú výzvu. Menová politika Euro-systému však prispela k významnej stabilizácii na finančnom trhu euro-zóny a k udržaniu priaznivých podmienok financovania pre domácnosti, podniky a vlády.

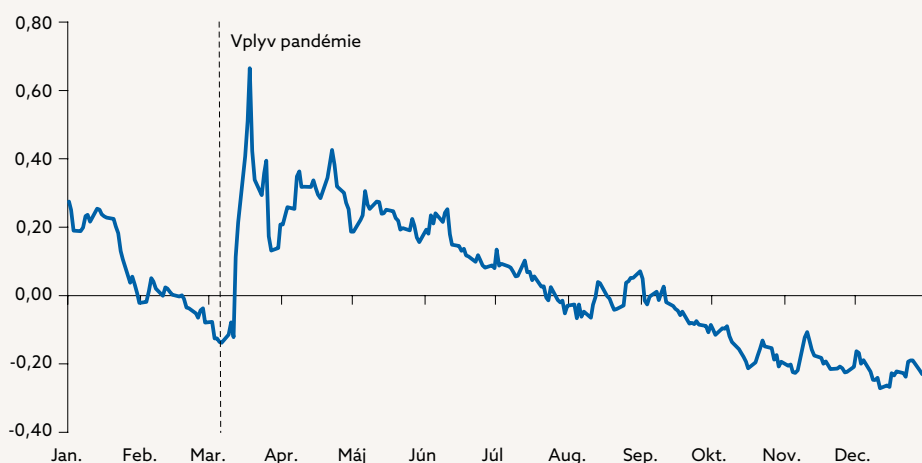
Graf 15:
Vývoj
úrokových
sadiieb
EURIBOR

Zdroj: Bloomberg,
spracovanie NBS

Graf 16:
Vývoj
10-ročného
HDP váženého
výnosu vládnych
dlhopisov krajín
eurozóny

Zdroj: SDW ECB,
spracovanie NBS

Revízia stratégie menovej politiky ECB

Stratégia menovej politiky je o tom, čo a ako chce ECB dosiahnuť, aby naplnila mandát **udržiavať stabilné ceny**. Takýto všeobecný hlavný mandát dostala od občanov EÚ pri schválení zmluvy o fungovaní EÚ. Stratégia ECB zároveň pomáha komunikovať jej ciele a úmysly verejnosti.

Od poslednej revízie stratégie v roku 2003 prešla ekonomika eurozóny zásadnými zmenami. Globálna finančná kríza, následná dlhová kríza a nižší hospodársky rast priniesli nové výzvy pre tvorcov politik. Klesajúci trendový rast v prostredí spomaľovania rastu produktivity a starnúceho obyvateľstva aj dôsledky finančnej krízy viedli k poklesu úrokových mier v ekonomike. Ten ECB a ďalším centrálnym bankám zužuje priestor na znižovanie úrokových mier nad rámec ich prirodzeného vývoja v prípade poklesu ekonomického cyklu.

Na doznievanie škôd v ekonomikách po kríze a na prostredie nízkych úrokových sadzieb musela ECB reagovať novými nekonvenčnými nástrojmi (graf A). Zavedenie viacerých nových nástrojov si po istej dobe vyžaduje inventúru. Je potrebné vyhodnotiť, v akej miere pomáhali a pomáhajú naplňovať strategické ciele. A tiež, aby ECB vedela čo najefektívnejšie reagovať na výzvy budúcnosti ako globalizácia, digitalizácia, starnutie populácie či klimatické zmeny.

Graf A: Kľúčové udalosti a zavedenie nových nástrojov ECB (mld. EUR)

Zdroj: SDW ECB

Revízia stratégie zahŕňa všetky súčasti menovej politiky. V tomto kontexte sa ECB zameriava na päť hlavných aspektov:

1. čo znamená cenová stabilita a s akou optimálnou mierou inflácie je spojená;
2. ako analyzovať vplyv rozhodnutí na ekonomiku a konkrétne spotrebiteľov, podniky, trhy a banky;
3. do akej miery je dôležité zohľadňovať ďalšie faktory ako zamestnanosť, klimatickú zmenu či finančnú stabilitu;
4. aké menovopolitické nástroje používa ECB na dosiahnutie cieľa;
5. ako sú rozhodnutia komunikované a pochopené verejnosťou.

Na základe spomenutých tematických okruhov boli zriadené viaceré pracovné skupiny (schéma č. 1). Do nich vstupujú okrem expertízy národných centrálnych bánk aj návrhy od všetkých zainteresovaných strán – od verejnosti, podnikateľského sektora, občianskej spoločnosti a pod. NBS aj ostatné národné centrálné banky sa zároveň aktívne zapájajú do pracovných skupín a prispievajú svojou expertízou a analytickými kapacitami.

Schéma 1: Tematické okruhy pracovných skupín revízie stratégie ECB

Dôležitým predpokladom na účinnosť menovej politiky ECB je transparentnosť – tak v rozhodnutiach menovej politiky, ako aj stratégie, ktorá k daným rozhodnutiam vedie. V tomto duchu bola zorganizovaná séria podujatí „ECB počúva“. Ich prostredníctvom sa ECB snaží spoznať názory občanov, firiem, predstaviteľov akademickej obce a organizácií občianskej spoločnosti z celej Európy.

ECB komunikuje vynikajúco s expertmi a finančnými trhmi, avšak jej rozhodnutiam a úlohe by mala viac rozumieť aj široká verejnosť. Návrhy účastníkov podujatí „ECB počúva“ sa sústredili najmä na jednoduchosť komunikácie so širokou verejnosťou vrátane dôležitosti vzdelávania o základnom fungovaní menovej politiky. Centrálna banka, ktorá je bližšie k ľuďom, prispieva ku informovanosti a dokáže zároveň predchádzať nárastu populizmu. NBS v tomto smere už rozbehla viacero projektov, napríklad osvetovú kampaň [5 peňazí](#) alebo pravidelnú publikáciu o pozadí menovej politiky [Frankfurtské háčky](#).

Podujatia s priamou účasťou širšej verejnosti sa organizovali aj na národných úrovniach. Napríklad, NBS koncom minulého roka zorganizovala podujatie „NBS vás počúva“, kde o aktuálnej ekonomickej situácii diskutovali guvernér NBS Peter Kažimír, viceguvernér Ľudovít Ódor a hlavný ekonóm NBS Michal Horváth so zástupcami neziskového, podnikateľského a verejného sektora. Medzi účastníkmi rezonovali najmä riziká spojené s koronakrízou a s rastom cien nehnuteľností. Ďalším rizikom sú aj dlhodobo nízke úrokové sadzby vzhľadom na nadmerne konzervatívne investičné správanie obyvateľstva. To môže mať za následok preferenciu držať hotovosť oproti investovaniu. Účastníci zároveň vyzdvihli dôležitosť stabilných a predvídateľných cien na investičné rozhodnutia firiem a domácností.

Publikácia záverov revízie stratégie menovej politiky ECB bola v dôsledku pandémie koronavírusu presunutá z konca roka 2020 na druhú polovicu roka 2021. Cieľom je zabezpečiť jej účelnosť tak pre súčasnosť, ako aj do budúcnosti.

A

3 Vývoj na finančnom trhu

viac ako
120 tisíc klientov
a 5 200 podnikov
využilo odklad
splátok

úvery
na bývanie druhé
najrýchlejšie
v EÚ

zisk bánk
sa znížil
o viac ako
štvrtinu

úvery
podnikom rástli
najrýchlejšie
v strednej
a východnej
EÚ

nebankové
spoločnosti kríza
zatiaľ výraznejšie
neovplyvnila

Vývoj na finančnom trhu

Finančný trh nebol zatiaľ výraznejšie koronakrízou zasiahnutý, banky sa však začali pripravovať na možné straty z úverov.

V roku 2020 ekonomiku na Slovensku aj vo svete výrazne oslabila pandémia COVID-19

Šírenie nákazy koronavírusu, ktorá naplno udrela s nástupom roka 2020, si vyžiadalo prijatie prísnych protipandemických opatrení po celom svete. Svetová ekonomika tak po dekáde rastov zaznamenala najhlbší prepád v modernej histórii. Vlády a centrálné banky reagovali na vzniknutú situáciu mimoriadne pružne a prijali rozsiahle opatrenia na ochranu ekonomiky a pracovného trhu. V dôsledku týchto krokov sa v krajinách EÚ podarilo udržať milióny pracovných miest. Koronakríza sa však odrazila v náraste zadlženosti súkromného aj verejného sektora. Svetová ekonomika sa postupne zotavuje, avšak nastúpený rast je mimoriadne krehký a sprevádzajú ho výrazné riziká. Tie pramenia z neistoty ohľadom ďalšieho šírenia pandémie, vývoja ekonomiky po ukončení podporných opatrení, zo zvýšenej zadlženosti vlád a súkromného sektora, ako aj z oslabenej schopnosti časti klientov bánk plniť svoje záväzky.

Podobný vývoj zaznamenala aj exportne orientovaná slovenská ekonomika, ktorá klesla na svoju úroveň z roku 2017. V tomto neľahkom období ju však podržali domácnosti svojou spotrebou, ktorej pokles bol jeden z najmiernejších v EÚ. O prácu síce prišli desiatky tisíc ľudí, nárast nezamestnaných však aj vďaka prijatým opatreniam nedosiahol úroveň z predchádzajúcej krízy na prelome rokov 2008/2009. Časť podnikov sa môže dostať na pokraj finančných možností a hrozí im úpadok, najmä ak by bolo nevyhnutné ďalej pokračovať v istej forme lockdownu počas dlhšieho obdobia. Ekonomika by svoju predkrízovú úroveň mohla dosiahnuť až v roku 2022.

Pandémia preverila odolnosť bankového sektora

Zisk slovenských bánk sa v roku 2020 znížil viac ako o štvrtinu. Hlavným dôvodom bol nárast nákladov bánk v podobe tvorby opravných položiek. Viaceré banky sa už v predstihu snažili pripraviť na nárast zlyhaných úverov v budúcnosti. To je z pohľadu finančnej stability dobrá správa. Úveroví

klienti v súčasnosti benefitujú z prijatých protikrizových opatrení. Odklad splátok zatiaľ využilo viac ako 120 tisíc osôb a vyše 5 200 podnikov tvoria viac ako desatinu objemu úverov bánk. Nárast zlyhaných úverov však môže nastať po ukončení platnosti opatrení, keď časť klientov nemusí byť schopná ďalej splácať svoj úver. Bankám pomohlo aj zrušenie platenia bankového odvodu od júla minulého roka. Ak by sa odvod ponechal, bol by prepad ich zisku zrejme jeden z najvyšších v Európe.

Banky dlhodobo čelia aj tlakom v dôsledku dlhodobého poklesu úrokových mier. Tieto tlaky sa snažia kompenzovať zvýšeným poskytovaním úverov a postupným zvyšovaním prevádzkovej efektivity, vrátane znižovania počtu zamestnancov a zatváraním pobočiek. Pokles ziskových marží banky nepremietli do príjmov z poplatkov. Tie v pomere k úverom a vkladom v minulom roku dokonca klesli.

Dobrou správou je, že banky vstúpili do súčasnej krízy kapitálovo dostatočne silné. Kapitálová primeranosť slovenského bankového sektora bola v úvode roka 2020 o tretinu vyššia, ako to bolo na prahu predchádzajúcej krízy v roku 2008. Zaslúžilo sa o to aj rozhodnutie väčšiny bánk nevyplatiť dividendy zo zisku z roku 2019. Banky majú predpoklady, aby po očakávanom náraste kreditných strát v dôsledku koronakrízy zostali stabilné, ale aj aby dokázali pokračovať v úverovaní ekonomiky.

Poskytovanie úverov nebolo koronakrízou významnejšie ovplyvnené

Rast úverov pokračoval aj počas pandémie v predkrízovom vývoji. Úvery domácnostiam na bývanie si udržali druhý najrýchlejší rast v Európe. Dopyt po týchto úveroch podporili stabilne nízke úrokové sadzby a pokračujúci rast cien nehnuteľností. Zároveň v čase koronakrízy sa prehĺbil pokles poskytovaných spotrebiteľských úverov. Ich objem však stagnoval už pred krízou. Okrem zvýšenej neistoty sa pod ich pokles podpísali aj zníženie výdavkov na spotrebu a nárast úrokových sadzieb. Istý vplyv mohlo mať aj postupné sprísňovanie limitov na ukazovateľ schopnosti splácať počas prvého polroka 2020, aj keď viaceré banky nevyužívali povolené výnimky v plnej miere.

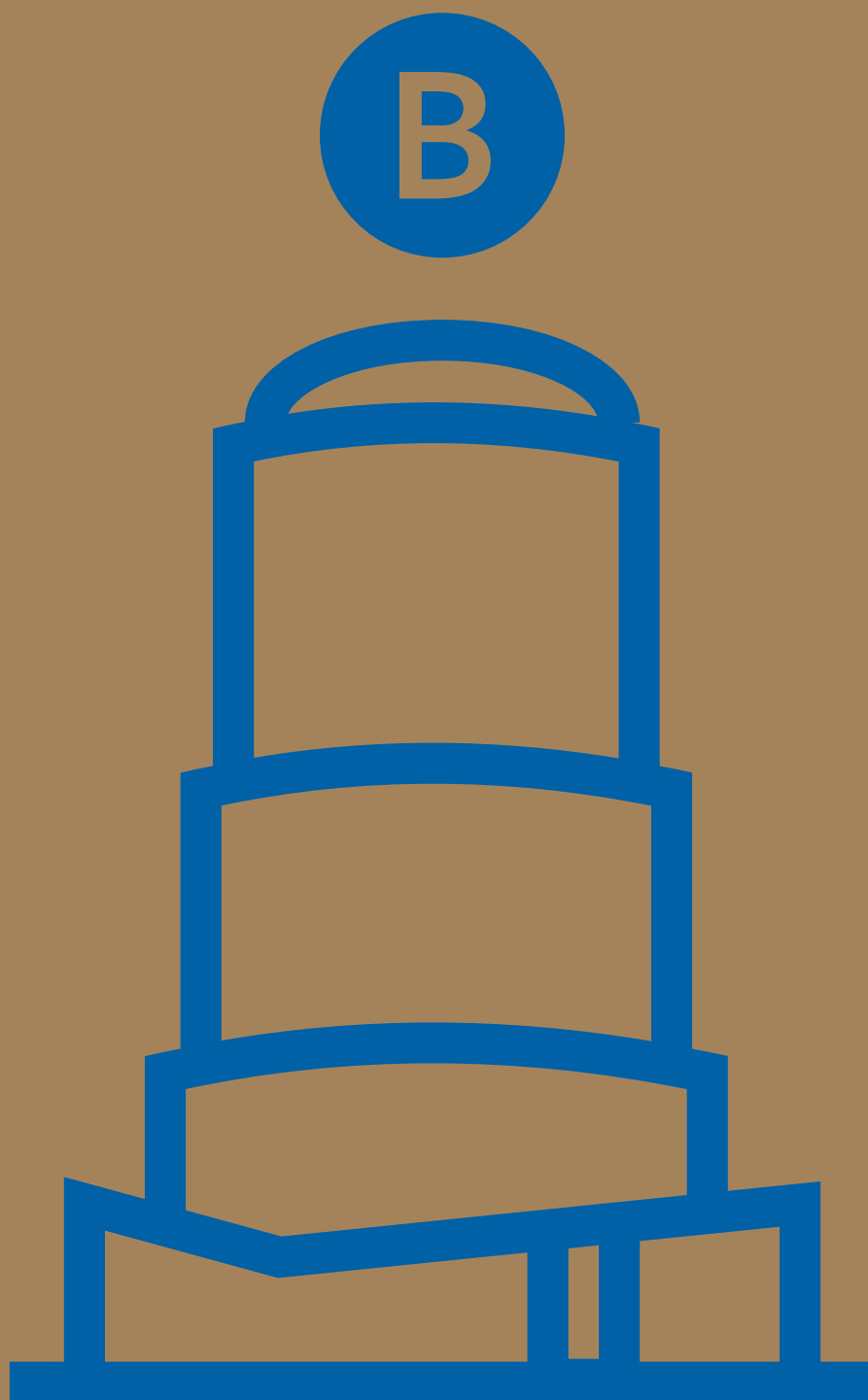
Aj úvery podnikom si zachovali najrýchlejší rast v rámci regiónu strednej a východnej Európy. Banky na nástup krízy reagovali sprísnením podmienok poskytovania úverov, časom ich však postupne uvoľňovali. Záujem o úvery zvýšila aj možnosť poskytnutia garancií zo štátnych garančných schém. Po pomalšom a postupnom nábehu tohto programu tvorili úvery so štátnou garanciou viac ako polovicu poskytnutých úverov počas letných mesiacov roka 2020.

Koronakríza ovplyvnila aj nebankové segmenty finančného trhu, následky však zatiaľ nie sú výrazné

Vplyvy krízy boli viditeľné aj v oblasti poistenia, poisťovne však nezaznamenali výraznejšie straty. Najbadateľnejšie bol nástup krízy pozorovateľný v poklese záujmu o životné poistenie a v oslabení finančného výsledku poisťovní. Na druhej strane sa poisťovniam v dôsledku zníženia mobility znížili náklady na poistné plnenia v poistení áut. Viaceré riziká sa však nateraz naplno neprejavili. Do budúcnosti je možné očakávať možné zvýšenie rizikových prirážok, vypovedanie poistiek v dôsledku zhoršenej finančnej situácie domácností, zníženie investičných ratingov a prípadný možný nárast zvýšenia škodovosti v poistení úveru či poistení cestovných kancelárií.

Dôchodkové a podielové fondy utrpeli na začiatku koronakrízy veľké straty, tie sa však do konca roka 2020 prevažne alebo úplne vymazali. Z pohľadu finančnej stability bolo priaznivé, že v dôsledku výkyvov na finančných trhoch investori do tuzemských podielových fondov nepodľahli panike a takmer vôbec nestáhovali svoje investície zo sektora. Straty vykázané na začiatku roka 2020 mali iba dočasný charakter a v nasledujúcich mesiacoch dochádzalo k ich rýchlej redukcii v súlade s oživením na finančných trhoch.

Aktivity
a činnosti NBS

B

1

Implementácia menovej politiky a správa investičných rezerv

viac ako

27 mld. €

suma, z ktorej vďaka dvojstupňovému systému úročenia nadbytočných rezerv neboli inkasované úroky v hodnote -0,5 %

investičné rezervy

12,7 mld. €

vrátane zlata a akciového portfólia

vyššie použitie krytých dlhopisov – percentuálne zvýšenie použitia v priemere o

24 %

čerpanie takmer

4 mld. €

v TLTRO III

Implementácia menovej politiky a správa investičných rezerv

V roku 2020 čerpal domáci bankový sektor prostredníctvom LTRO historicky najvyššiu sumu v tendrových operáciách, ktorá ku koncu roka bola takmer 4 mld. €.

Národná banka Slovenska implementovala menovú politiku v domácom sektore prostredníctvom domácich protistrán pri tendrových operáciách a prostredníctvom širšieho okruhu menovopolitických protistrán Eurosystemu pri nákupných programoch. Domáce menovopolitické protistrany sporadicky a v nízkych objemoch využívali hlavnú refinančnú operáciu, prekleňovaciu LTRO a jednoduchové sterilizačné obchody. Ojedinele využívali aj jednoduchové refinančné obchody. Domáci bankový sektor tak tiež participoval v relatívne vyšších sumách aj v tendroch v amerických dolároch. Vo významnej miere využil dlhodobejšie refinančné operácie, prostredníctvom ktorých čerpal ku koncu roka 2020 sumu 3,95 mld. €.

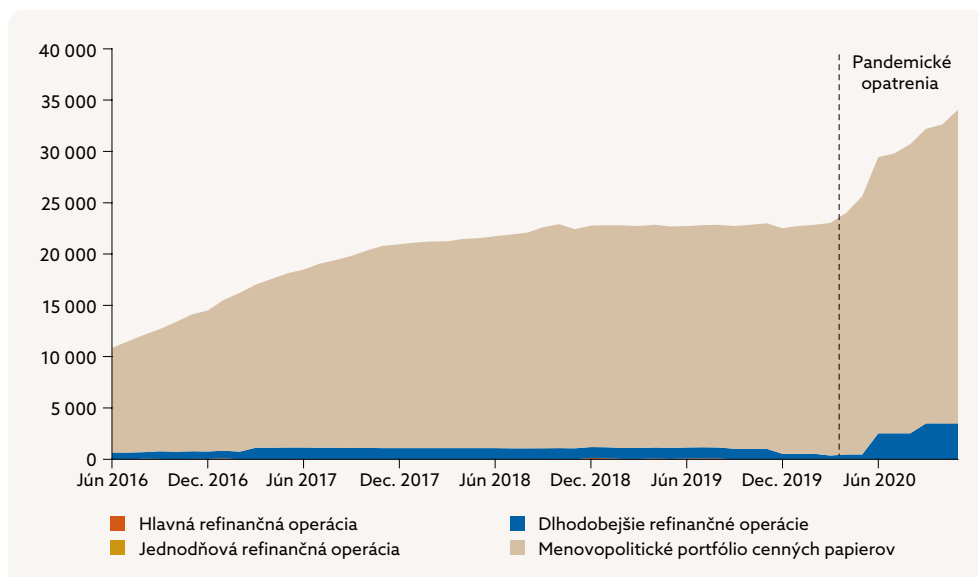
Suma cenných papierov nakúpená do menovopolitického portfólia dosiahla 30,8 mld. €

Národná banka Slovenska sa zúčastňovala na menovopolitických nákupných programoch pokračovaním v nákupoch totožných aktív v rámci programu APP a rovnakej kategórie aktív aj v programe PEPP. Škálu aktív tvorili domáce vládne dlhopisy, dlhopisy nadnárodných inštitúcií a domáce kryté dlhopisy. Ku koncu roka 2020 držala NBS domáce vládne dlhopisy v celkovej sume 15,5 mld. €, a to 11,1 mld. € v programe APP a 4,4 mld. v programe PEPP. Vážená priemerná splatnosť týchto portfólií bola 8 rokov. Ďalšiu významnú zložku v menovopolitickom portfóliu tvorili dlhopisy nadnárodných inštitúcií, v celkovej sume 13,3 mld. €. Suma krytých dlhopisov držaných NBS ku koncu roka bola 2,0 mld. €. Menovopolitické portfólio NBS sa zvýšilo oproti roku 2019 o 40 % na 30,8 mld. €. Spolu s tendrovými operáciami tvorila menovopolitická aktivita NBS 35 mld. €. NBS aj v roku 2020 požíčala slovenské a zahraničné vládne cenné papiere nakúpené v rámci programov ECB. Uskutočňovalo sa to prostredníctvom agenta State Street Bank and Trust Company a prostredníctvom správcu Euroclear Bank. Tu sa cenné papiere požíčali automatickým spôsobom a tiež tretím stranám.

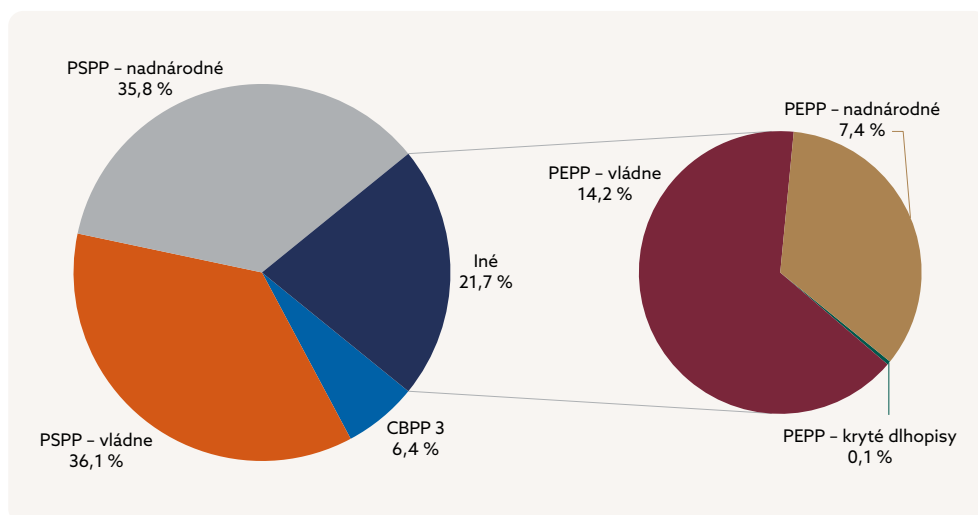
Graf 17:
Vývoj
menovo-
politické
pozície NBS
(mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 18:
Menovo-
politické
portfólio
NBS (%)

Zdroj: NBS

1.1

Povinné minimálne rezervy

Dvojstupňový systém úročenia nadbytočných rezerv bol prvýkrát v platnosti počas celého roku

Podľa pravidiel Eurosystému sú úverové inštitúcie pôsobiace v eurozóne povinné držať na účte v príslušnej národnej centrálnej banke určenú výšku povinných minimálnych rezerv. Konkrétna hodnota pre jednotlivé subjekty v súčasnosti predstavuje 1 % zo základne na výpočet povinných minimálnych rezerv (PMR). Táto požiadavka sa vzťahuje na priemernú hodnotu PMR za celé udržiavacie obdobie, t. j. periódu plnenia PMR.

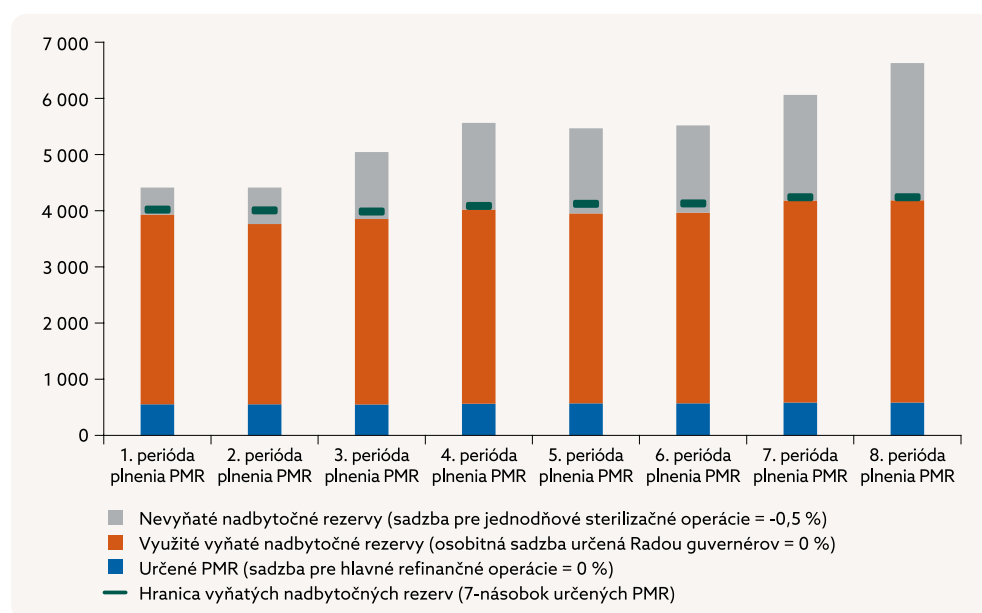
V roku 2020, rovnako ako v roku 2019, podliehalo systému PMR 27 úverových inštitúcií. Z toho bolo 12 bánk so sídlom na území SR (vrátane troch stavebných sporiteľní) a 15 pobočiek zahraničných úverových inštitúcií.

Plnenie PMR prvýkrát počas celého roku výrazne ovplyvnil dvojstupňový systém úročenia nadbytočných rezerv, ktorý vstúpil do platnosti 30.10.2019. Prvý stupeň, tzv. vyňaté nadbytočné rezervy v hodnote 6-násobku určených PMR sa po celý rok úročili sadzbou 0 %. Pre úročenie druhého stupňa, tzv. nevyňatých nadbytočných rezerv platila sadzba pre jednoduchové sterilizačné operácie v hodnote -0,5 %. Určené PMR boli úročené sadzbou pre hlavné refinančné operácie s hodnotou 0 %. Takéto nastavenie systému znamenalo, že pre držbu PMR sa významnou stala hranica vyňatých nadbytočných rezerv. Väčšina úverových inštitúcií sa uvedenému systému úročenia prispôbila, bankový sektor ako celok využíval možnosť nulového úročenia časti nadbytočných rezerv v priemere vo výške 97 %.

Priemerná výška určených PMR v roku 2020 bola 585,91 mil. €, čo predstavovalo oproti roku 2019 nárast o 5,8 %. Priemerná výška skutočných rezerv bola 5,36 mld. €, čo bolo o 121 % viac ako v roku 2019. V porovnaní s rokom 2019, kedy priemerné skutočné rezervy predstavovali 4,4-násobok určených PMR, v roku 2020 to bol až 9,1-násobok určených PMR. Spôsobené to bolo predovšetkým spomenutým dvojstupňovým systémom úročenia nadbytočných rezerv a vysokou účasťou bánk v operáciách menovej politiky Eurosystému. Úverovým inštitúciám podliehajúcim tvorbe PMR tak neboli na konci periód inkasované záporné úroky spolu zo sumy 27,18 mld. €. Časť nadbytočných rezerv úročená zápornou sadzbou vzrástla v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 priemerne o 30,9 %, a to i napriek nižšej zápornej priemernej úrokovej sadzbe.

Graf 19:
Prehľad plnenia
PMR s ohľadom
na dvojstupňový
systém úročenia
nadbytočných
rezerv
(v mil. EUR)

Zdroj: NBS

Zmierňovanie vplyvov pandémie COVID-19 sa uskutočňovalo prostredníctvom znižovania požiadaviek na kreditnú kvalitu akceptovateľných aktív a rozšírenia dočasného rámca pre dodatočné úverové pohľadávky

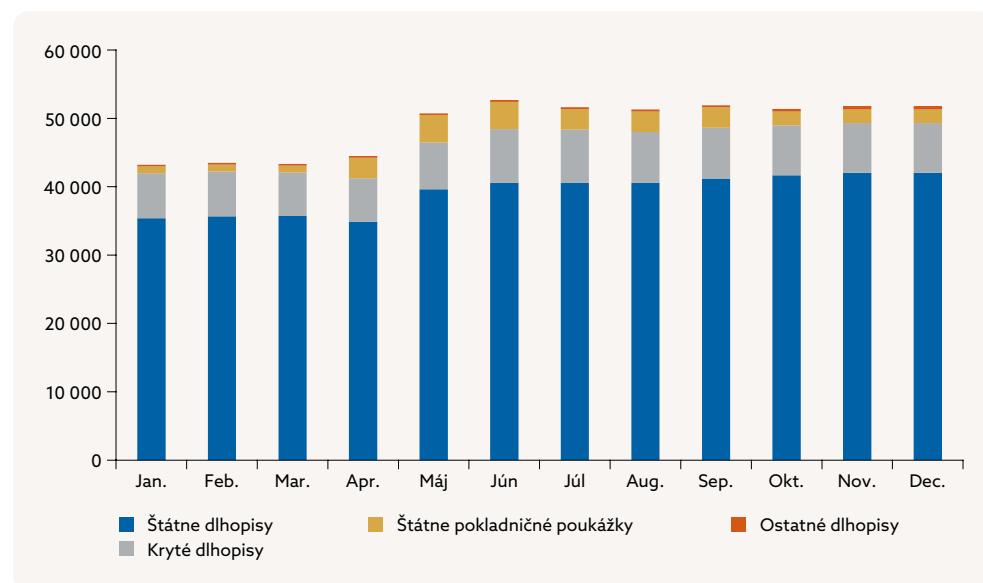
V roku 2020 nastali viaceré významné zmeny v podmienkach akceptovateľnosti aktív, ktoré boli použité ako zábezpeka v úverových operáciách Eurosystemu. Väčšina z nich mala dočasný charakter a súvisela so zmierňovaním dôsledkov pandémie COVID-19. Rozšírili sa najmä možnosti využívania rámca dodatočných úverových pohľadávok, prostredníctvom ktorého môžu centrálné banky prijímať ako zábezpeku aj aktíva nespĺňajúce jednotné kritériá Eurosystemu. Ďalšou významnou zmenou bolo zníženie hodnoty zrážok z cien všetkých akceptovateľných aktív o dvadsať percent. V prípade úverových pohľadávok sa oceňovacie zrážky znížili aj o ďalších dvadsať percent. Dôležitými boli aj schválené opatrenia, ktoré znižujú dôsledky náhlych zmien hodnotení kreditnej kvality akceptovateľných aktív v dôsledku pandémie. Všetky tieto dočasné opatrenia by mali platiť minimálne do júna 2022. Rada guvernérov ECB v roku 2020 schválila aj niektoré zmeny trvalého rámca. Tie však vstúpia do platnosti až od roku 2021, prípadne aj neskôr.

Z pohľadu NBS bol najvýznamnejšou zmenou vznik rámca dodatočných úverových pohľadávok a následné rozšírenie možností jeho využitia. Slovenské banky mohli v prípade potreby zvýšiť hodnotu svojich zábezpek, a tým aj operácií menovej politiky. Od júna NBS postupne akceptovala ako kolaterál aj individuálne úverové pohľadávky s nižším stupňom kreditnej kvality. Pri ich hodnotení mohli banky využiť svoje interné modely IRB, dovtedy schválené len pre bankový dohľad. Od augusta 2020 boli akceptovateľné aj úverové pohľadávky s nižším stupňom ochrany voči riziku započítania. Od októbra aj úverové pohľadávky, ktorých kreditná kvalita nespĺňa štandardné kritériá Eurosystemu. Záruku za splatenie ich istiny do výšky 80 % prebrala Eximbanka v rámci vládnej garančnej schémy. NBS zaviedla aj zmenu trvalého rámca akceptovateľných aktív, konkrétne zníženie zostatkovej hodnoty úverovej pohľadávky pri jej mobilizácii ako zábezpeky z 500 tis. € na 100 tis. €.

Hodnota slovenských obchodovateľných akceptovateľných aktív bola v roku 2020 v porovnaní s rokom 2019 v priemere vyššia o približne 20 %. V absolútnom vyjadrení to znamenalo 48 973 mil. €, čo bolo o 8 079 mil. € viac ako v roku 2019. Najväčšiu časť akceptovateľných aktív tvorili štátne dlhopisy s podielom takmer 80 %. Kryté dlhopisy (KD) mali podiel 14,5 %, štátne pokladničné poukážky 4,9 % a ostatné dlhopisy asi 0,6 % z celkovej hodnoty akceptovateľných aktív. Vývoj hodnoty akceptovateľných aktív za rok 2020 je znázornený v grafe č. 20 a porovnanie koncoročného stavu za roky 2020 a 2019 v grafe č. 21.

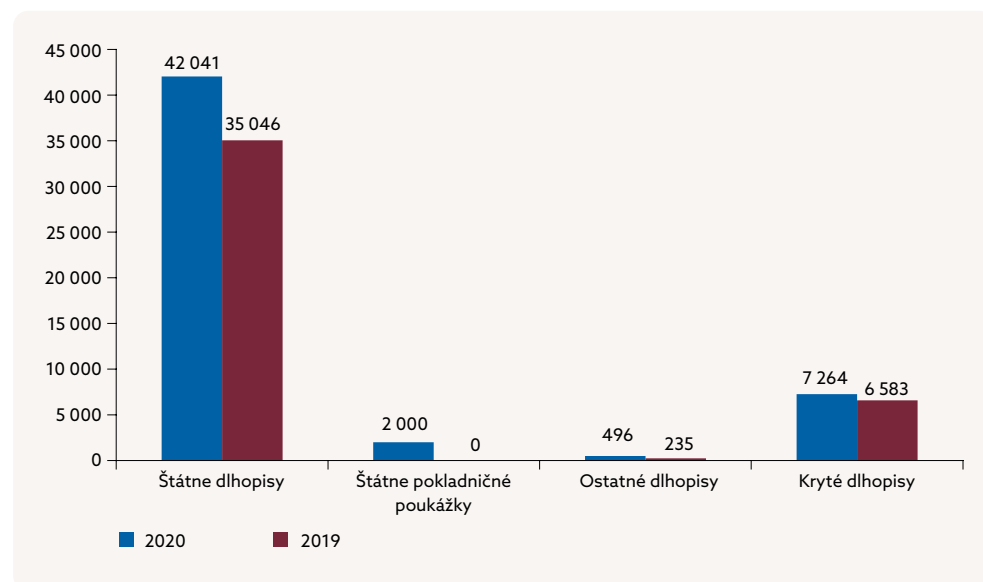
Graf 20:
Štruktúra
slovenských
akceptovateľných
aktív v roku 2020
(mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 21:
Porovnanie
koncoročného
stavu akcepto-
vateľných aktív
v roku 2019
a 2020
(mil. EUR)

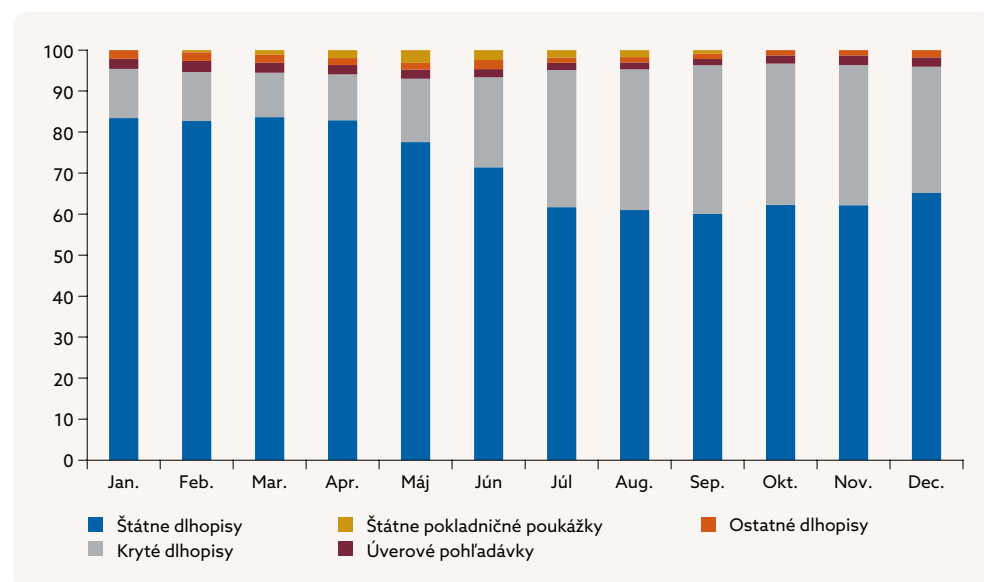
Zdroj: NBS

Rok 2020 v oblasti použitia akceptovateľných aktív charakterizovalo výraznejšie zvýšenie hodnoty použitých aktív. Tento jav bol zrejmy od mája 2020, čo súviselo so zvýšenou aktivitou bánk v nových typoch operácií zameraných na zmiernenie vplyvov pandémie. Priemerné použitie zábezpek v roku 2020 bolo približne o 24 % vyššie ako v predchádzajúcom roku. Najvýznamnejším aktívom využívaným ako zábezpeka v operáciách Eurosystemu boli štátne dlhopisy s priemerným podielom 72 %. Ich percentuálny vývoj za rok 2020 zobrazuje graf č. 22. Podľa vývoja jednotlivých typov zábezpek zobrazeného v tomto grafe je možné vidieť, že od júna 2020 sa vo vzťahu k predchádzajúcemu obdobiu výrazne zvýšilo využívanie KD. Celoročný priemer využívania KD ako zábezpeky dosahoval približnú hodnotu 24 % a priemer bol na úrovni 32 % od júna 2020. Používanie ostatných dlhopisov sa vzhľadom na predchádzajúci rok minimálne znížilo a dosahovalo úroveň približne 1,7 %. Používanie úverových pohľadávok sa znížilo v porovnaní s predchádzajúcim rokom a ich použitie dosahovalo úroveň 2,1 %.

Graf 22:
Použitie akceptovateľných aktív v roku 2020 (%)
Zdroj: NBS

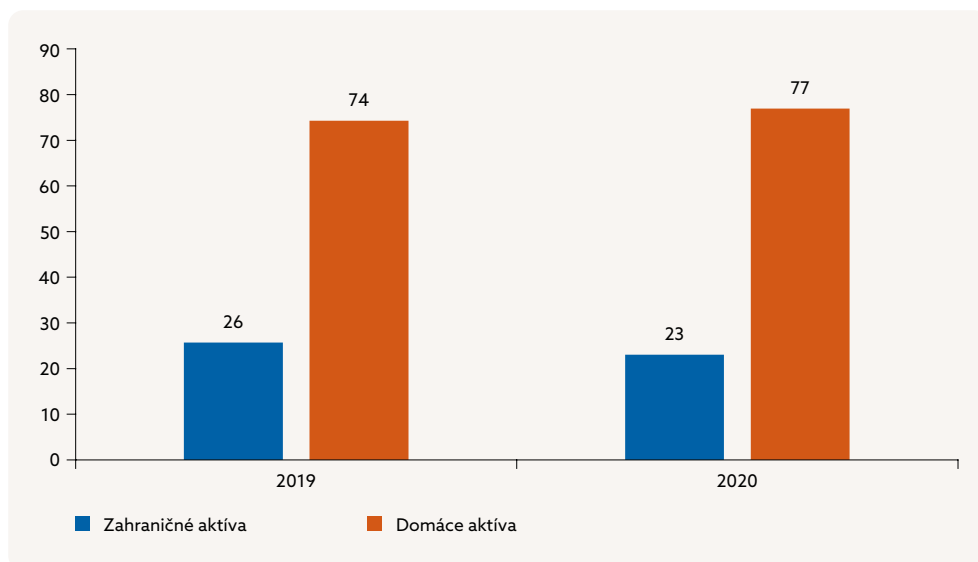

V roku 2020 zostalo využitie zábezpek emitovaných na domácom trhu približne na rovnakej úrovni ako v minulom roku. Porovnanie percentuálneho použitia zábezpek emitovaných na domácom trhu a cezhraničného kolaterálu je zobrazené v grafe č. 23. Slovenské zmluvné strany riadili svoje akceptovateľné aktíva formou tzv. poolingového spôsobu združovania zábezpek.

Graf 23:
Použitie domácich
a zahraničných
akceptovateľných
aktív v rokoch
2019 a 2020 (%)

Zdroj: NBS

1.3

Správa investičných rezerv

Celková hodnota investičných rezerv dosiahla ku koncu roka 2020 11,1 mld. €

Národná banka Slovenska spravuje investičné rezervy s cieľom zabezpečiť pozitívny prínos pre hospodársky výsledok. K 31. 12. 2020 bola ich celková hodnota v zodpovedajúcich výmenných kurzoch a trhových hodnotách cenných papierov 11,1 mld. €, resp. 12,7 mld. € vrátane zlata. Rozhodujúcu časť investičných rezerv (79 %) predstavujú dlhopisové portfóliá. Ide o menovo zabezpečené portfóliá denominované v EUR, USD, GBP, CHF, AUD a JPY, v ktorých sa vykonáva štandardné riadenie úrokového rizika prostredníctvom úrokových swapov a kontraktov futures, ale aj portfólio čínskych vládnych dlhopisov.

Ďalšia zložka investičných rezerv – akciové portfólio nakupované od júna 2018 vo forme podielov vo vybraných ETF reprezentujúcich globálny akciový trh, bola k 31. 12. 2020 v trhovej hodnote 236 mil. €. Nepriama investícia do čínskej meny renmimbi³ mala ku koncu roka 2020 trhovú hodnotu približne 47 mil. €. Za rok 2020 dosiahli investičné rezervy NBS celkovú výnosnosť asi 297,7 mil. € (vypočítané metódou Mark to Market), a to vrátane výnosu zlatých rezerv⁴ a po zohľadnení nákladov zabezpečovacích operácií

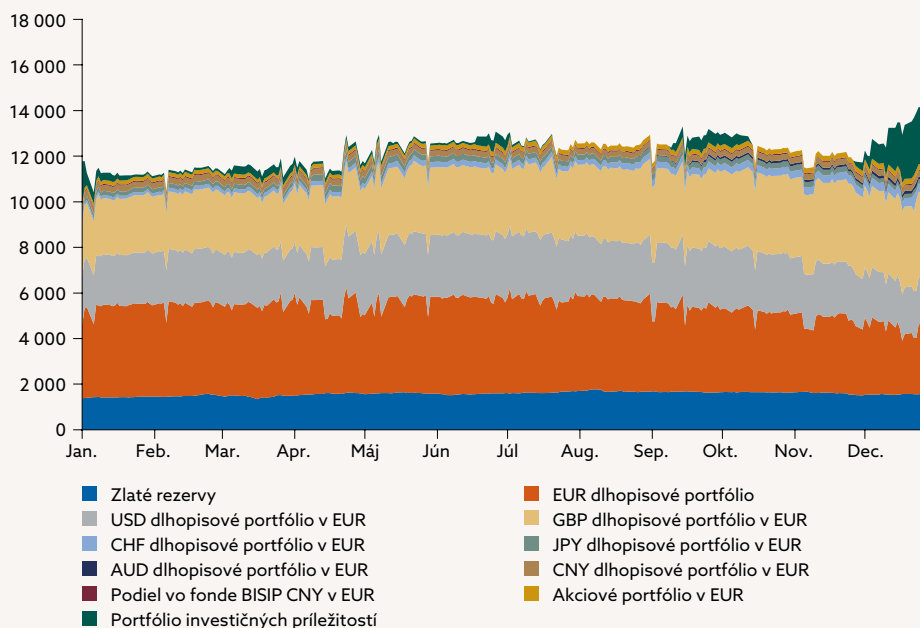
³ Uskutočnená prostredníctvom podielu vo fonde BISIP CNY, ktorý obsahuje čínske vládne dlhopisy a spravuje ho Banka pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji.

aj nákladov, resp. výnosov z operácií na strane pasív jednotlivých portfólií. Vývoj hodnoty investičných rezerv v roku 2020 znázorňuje graf č. 24 a geografickú štruktúru cenných papierov dlhopisových portfólií graf č. 25.

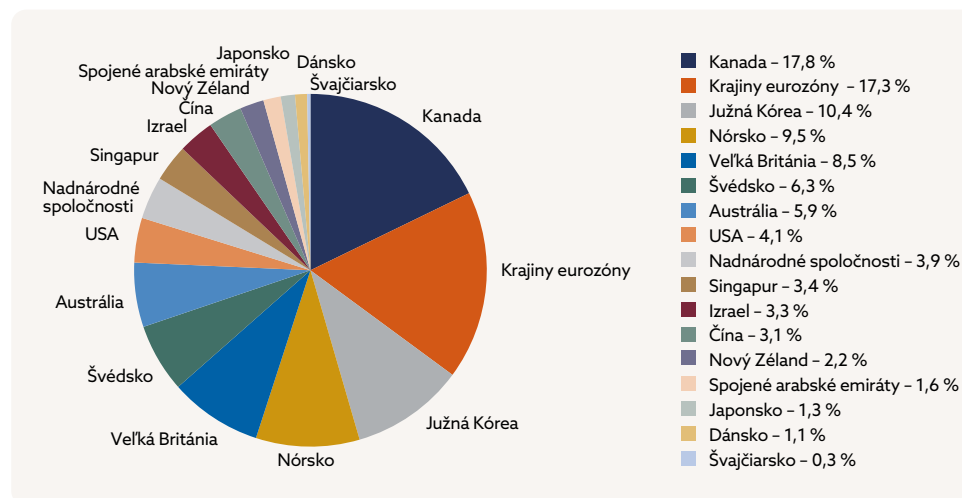
Graf 24:
Investičné
rezervy NBS
v roku 2020
(mil. EUR)

Zdroj: NBS

Graf 25:
Dlhopisové
portfóliá NBS
k 31. 12. 2020
- členenie
cenných papierov
podľa krajiny
emitenta (%)

Zdroj: NBS

⁴ Celkový výnos zo zlata: zisk asi 199,3 mil. € bol vytvorený prevažne zmenou ceny zlata.

B

2

Finančná stabilita a dohľad nad finančným trhom

397

právoplatných
konaní

nový
celoeurópsky
dôchodkový
produkt

1 %

proticyklický
kapitálový
vankúš

21

respondentov
v prieskume trhu
s kryptoaktívami

50

riešených podnetov
v Inovačnom
hube

Finančná stabilita a dohľad nad finančným trhom

Napriek pandémie bol slovenský finančný trh v roku 2020 stabilný, a to aj vďaka opatreniam zo strany NBS. V rámci výkonu dohľadu NBS aktívne pomáha finančným inštitúciám prejsť ťažkým obdobím koronakrízy.⁵

2.1

Bankovníctvo

Orgány dohľadu, NBS aj bankový sektor reagovali na pandémiu COVID-19

V reakcii na vývoj epidemiologickej situácie v súvislosti s pandémiou COVID-19 museli banky prijať rôzne opatrenia na zmiernenie jej vplyvu. V začiatkoch pandémie bolo pre stabilizovanie situácie kľúčové zabezpečenie funkčnosti pobočiek, prevozu hotovosti a priebežné dopĺňanie objemu hotovosti v bankomatoch. Veľmi dôležitou zmenou pre klientov bánk bolo zvýšenie limitu bezkontaktných platieb z pôvodných 20 € na 50 €, výrazné posilnenie funkčnosti internetového bankovníctva, odolnosti informačných systémov a výkonnosti prenosových liniek.

V dôsledku nejasného vývoja pandémie a jej následného vplyvu na stabilitu bankového sektora prijala aj NBS dôležité opatrenia. Patrili k nim úľavy na kapitál a likviditu, požiadavky na distribúciu vlastných zdrojov a zisku a odklad splátok. Banky mohli na základe prijatých opatrení plniť požiadavku na kapitál z Piliera 2 aj inými nástrojmi ako vlastným kapitálom Tier 1 (CET1). V oblasti likvidity mohli v odôvodnených a krátkodobých situáciách znížiť plnenie ukazovateľa krytia likvidity (LCR).

⁵ Podrobná Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS za rok 2020 je zverejnená na webovom sídle NBS: <https://www.nbs.sk/sk/publikacie/publikacie-dohladu/sprava-o-cinnosti-udf>.

V reakcii na zvýšené počty žiadostí klientov o odklad splátok svojich úverov od začiatku marca 2020 publikoval Európsky orgán pre bankovníctvo Usmernenia EBA. Usmernenia sa týkali legislatívnych a nelegislatívnych moratórií na splácanie úverov uplatňovaných v súvislosti s krízou spôsobenou ochorením COVID-19. Režim Usmernení EBA bol na národnej úrovni implementovaný prostredníctvom zákona lex korona, ktorý vytvoril legislatívny rámec pre odklad splátok dlžníkov bánk.

Bankám sa umožnil posun termínov na plnenie dohľadom definovaných opatrení o 6 mesiacov. Cieľom bolo uvoľniť kapacity potrebné na posilnenie najdôležitejších funkcií. Súčasne NBS upravila výkon plánovaných, ale ešte nezačatých dohľadov na mieste.

Priority dohľadu NBS sa nezmenili, činnosti sa zamerali na pandémiu

Priority jednotného mechanizmu dohľadu pre rok 2020 boli orientované najmä na ozdravovanie bilancií a posilnenie odolnosti bánk. Pandémia COVID-19 priniesla potrebu operatívnej zmeny činnosti bankového dohľadu. V roku 2020 sa dohľad zameral na hodnotenie systému riadenia bánk v čase pandémie, najmä na schopnosť bánk prejsť do špeciálneho režimu. Hodnotila sa pripravenosť na prácu z domu a flexibilita a operatívnosť riadenia podľa vývoja pandémie. Naplánované dohľady na mieste sa zamerali na interné riadenie banky, informačné technológie a dostatočnosť tvorby opravných položiek (IFRS 9).

Zamestnanci bankového dohľadu vykonali dohľady na mieste s využitím prostriedkov vzdialenej komunikácie. V sledovanom období sa vykonalo spolu 7 dohľadov na mieste, z nich 2 dohľady vo významných bankách, 2 dohľady v menej významných bankách so sídlom na území SR a 3 AML dohľady. Zamestnanci dohľadu NBS sa zúčastnili na 4 prevereniach interných modelov používaných na výpočet kapitálovej požiadavky na kreditné riziko. V roku 2020 sa NBS tiež zúčastnila na 6 medzinárodných dohľadoch. Zamestnanci bankového dohľadu NBS vykonali 27 dohľadov na diaľku oslovením každej banky v oblasti AML.

V marci 2020 bol vytvorený špecifický tím zodpovedný za monitorovanie situácie v bankách v súvislosti s pandemiou. Hodnotenie bánk sa zameralo na najdôležitejšie oblasti hodnotenia bánk (obchodný model, vnútorné riadenie, kreditné riziko, riziko likvidity a hodnotenie rizika informačných technológií bánk a kapitálovej primeranosti).

V prvom polroku banky zaznamenali výrazný pokles zisku, do konca roka 2020 sa však situácia stabilizovala, najmä pre postupne nižšiu tvorbu opravných položiek a pre zrušenie bankového odvodu. Bankový sektor sa so ziskom z roku 2020 dostal na hodnotu približne troch štvrtín zisku z predchádzajúceho roka. Tím pre hodnotenie kreditného rizika sa okrem detailného sledovania ukazovateľov kreditného rizika zamerail na problematiku odkladu splátok a využívania štátnych garančných schém. Okrem odkladov splátok podľa zákona lex korona poskytovali banky aj úľavy individuálne pre svojich klientov, najmä v podnikovej oblasti.

Zmeny v ziskovosti, tvorbe opravných položiek a kreditného rizika úverových portfólií mali významný vplyv na kapitálovú primeranosť bánk. Kapitálová primeranosť bánk sa zlepšila, a to aj preto, že banky sa zodpovedne postavili k odporúčaniu o distribúcii vlastných zdrojov a zabezpečili si posilnenie svojej kapitálovej primeranosti, napríklad nerozdeľovaním zisku alebo posilnením vlastných zdrojov formou dodatočného kapitálu Tier 1.

Ročné hodnotenie bánk potvrdilo ich stabilitu

Bankový dohľad prijal pragmatický prístup na implementáciu ročného SREP hodnotenia. V reakcii na situáciu spôsobenú vypuknutím pandémie NBS v spoločnej snahe s ECB prijala sériu opatrení s cieľom podporiť bankový sektor pri prekonávaní dôsledkov vzniknutej krízy. Bankový dohľad sa sústredil na preukázanie procesov riadenia kapitálu a likvidity, vrátane vnútorných procesov rozhodovania, schopnosti včasnej aktualizácie plánov v oblasti kapitálu, likvidity a zdrojov financovania aj ich stresového testovania. Výstup pragmatického SREP hodnotenia bol predmetom dohľadového dialógu s bankami.

Detailný monitoring bánk počas pandémie aj ročné hodnotenie potvrdilo stabilitu slovenských bánk a ich schopnosť flexibilne reagovať na vzniknutú situáciu s prioritou zabezpečenia plného poskytovania služieb klientom.

Na podporu zmierňovania následkov pandémie COVID-19 prijala NBS rad administratívnych opatrení, ktoré boli zamerané na uľahčenie činnosti dohliadaných subjektov. Nevyhnutné bolo zvýšiť komunikáciu medzi centrálnou bankou a poisťovňami, dôchodkovými správcovskými spoločnosťami (DSS), ako aj doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami (DDS) na Slovensku a taktiež vytvoriť extra monitoring a reporting na sledovanie finančného vývoja v týchto subjektoch.

2.2.1 Sektor poisťovníctva

Poisťovne boli v čase pandémie COVID-19 iniciované NBS k významným krokom zabezpečujúcim ich stabilitu

NBS v rámci odporúčaní v súvislosti s pandemickou situáciou poisťovne inštruovala, aby v záujme udržania stability finančného trhu a ich schopnosti plniť si záväzky prehodnocovali všetky svoje aktivity. Poisťovne prehodnotili výplatu dividend zo zisku za rok 2019 a ich rozsah, ako aj vplyv ich postupu v tejto oblasti na krytie kapitálovej požiadavky na solventnosť. V rámci plánovania vlastných zdrojov žiadala NBS od poisťovní popis schopnosti navýšenia kapitálu.

V rámci zisťovania vplyvu pandémie na poisťovací sektor sa NBS zaujímala o opatrenia, ktoré poisťovne vykonali pre zabezpečenie ich ďalšieho fungovania smerom k svojim zamestnancom a klientom. Otázky sa týkali najmä oblasti (plánu) riadenia kontinuity podnikania a kontaktu s klientmi na pracoviskách poisťovne. Prioritou bolo zabezpečenie dodržiavania opatrení a odporúčaní na ochranu zdravia v čase pandémie. Tieto opatrenia ovplyvnili aj riešenie poisťných udalostí a stanovenie záložných plánov poisťovní pripravených v súvislosti s možným zhoršením celkovej situácie. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že poisťovne na Slovensku v rámci svojich produktov kryjú poisťné náklady spojené s pandemiou.

V rámci spolupráce s EIOPA bola informačná činnosť NBS v roku 2020 v značnom rozsahu zameraná na monitorovanie vplyvov pandémie na slovenskom poisťnom trhu.

Monitoring likvidity poisťovní preukázal dostatočnú úroveň likvidných zdrojov

V roku 2020 prebiehal monitoring likvidity, ktorý vzišiel z iniciatívy EIOPA. Pri vyhodnotení zaslaných podkladov od poisťovní sa zvažovali kritériá ako reálnosť odhadu výplat poisťných plnení a dostatočná hotovostná rezerva. NBS vyhodnotila úroveň likvidných zdrojov ako dostačujúcu.

NBS uskutočnila aj odhad vplyvu krízy na základné finančné ukazovatele a solventnosť poisťovní, v porovnaní s plánom ku koncu roka 2020. Uvedené uskutočnila pre posúdenie možného finančného vplyvu pandémie na ekonomickú situáciu poisťovní. Odhad vplyvu pandémie na koncoročné ukazovatele poisťovne aktualizovali na štvrtročnej báze.

Odhad poisťovní nepreukázal hrozbu insolventnosti a výrazného zhoršenia pozície solventnosti poisťovní na slovenskom trhu. Žiadna z dohliadaných poisťovní nevykázala riziko poklesu ukazovateľa solventnosti pod 100 %.

Revízia Solventnosti II zásadne nezmení kapitálovú pozíciu poisťovní na Slovensku

Výsledkom revízie regulácie solventnosti poisťovní je konštatovanie, že smernica Solventnosť II ako celok funguje dobre a základné zásady regulácie neboli pri preskúmaní spochybnené. Pri hodnotení a zmierňovaní rizík sa uplatňuje prístup založený na riziku. Poisťovací priemysel lepšie zosúladil kapitál s rizikami, ktoré podstupuje. Výrazne sa posilnili modely riadenia a ich kapacita riadenia rizík. Zároveň nastala harmonizácia údajov a správ poskytovaných pre dohľad.

Značný vplyv na slovenské poisťovne a SR ako takú by však mohlo mať zavedenie garančných schém v poisťovniach a aspoň ich čiastočná harmonizácia v rámci EÚ, čo v návrhu požaduje EIOPA. Ak by sa táto zmena v regulácii uskutočnila, išlo by o veľkú zmenu oproti súčasnému stavu.

2.2.2 Sektor dôchodkového sporenia

Pandémia COVID-19 si vyžiadala prijímanie efektívnych opatrení

Po vypuknutí pandémie NBS v roku 2020 zintenzívnila komunikáciu aj s DSS a DDS. Hlavným cieľom bolo zabezpečenie kontroly plnenia všetkých

povinností so zámerom zabezpečiť kontinuitu kľúčových prevádzkových činností a ochranu dlhodobých záujmov sporiteľov, účastníkov a poberateľov dávok. NBS priebežne monitorovala a analyzovala schopnosť správcov dôchodkových aktív zvládnuť straty spôsobené koronakrízou bez ohrozenia ich kapitálových požiadaviek a likvidity, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na budúce dôchodky.

NBS všetkých správcov dôchodkových úspor vyzvala na otvorenú a transparentnú komunikáciu so svojimi klientmi, a to aj v súvislosti s vyhlásením a odporúčaniami EIOPA. Vzhľadom na osobitný pandemický režim a mimoriadne obmedzenia pri fyzickom stretnutí NBS odporúčala komunikovať a vysvetľovať klientom vzniknutú situáciu elektronicky a využívať nástroje digitálnej komunikácie, online nástroje a zverejňovať aktualizované informácie na svojich webových sídlach.

Vo vzťahu k dôchodkovým spoločnostiam NBS implementovala mimoriadne výkazníctvo zamerané predovšetkým na proces riadenia rizík a správu aktív. Uvedené vykonala vzhľadom na významný vplyv pandémie na situáciu na finančných trhoch, a tým aj na majetok spravovaný dôchodkovými spoločnosťami.

Osobitne bola v roku 2020 sledovaná citlivosť oboch pilierov dôchodkového sporenia na negatívny vývoj na finančných trhoch. Vo zvýšenej miere bolo vyhodnocované riziko potreby dopĺňania majetku v garantovaných dôchodkových fondoch zo strany DSS. Z hľadiska likvidity nebol zaznamenaný žiaden negatívny vplyv.

Po revízii v III. pilieri boli s účinnosťou od 1. 1. 2021 prijaté aj nové informačné dokumenty v II. pilieri

V roku 2020 NBS pokračovala v aktívnej participácii na legislatívnom zámere MPSVaR SR upraviť základné informačné dokumenty v starobnom dôchodkovom sporení, a tým zabezpečiť vyššiu informovanosť sporiteľov.

NBS participovala na úplne novej forme kľúčových informácií, poskytovaných DSS pred uzavretím zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení. Kľúčové informácie majú predovšetkým uľahčiť komunikáciu rizika spojeného s investovaním v danom dôchodkovom fonde a v nadväznosti na úroveň tohto rizika poskytnúť zrozumiteľnú a porovnateľnú informáciu o potenciálnych výnosoch a nákladoch, a odlíšiť ho tak od ostatných dôchodkových fondov.

V snahe poskytovať sporiteľom komplexné a individualizované informácie o naspolenej sume vrátane prognózy jej vývoja boli pripravené nové vzory výpisov z osobného dôchodkového účtu sporiteľa.

Vznik novej formy dôchodkového sporenia, prenositeľnej v rámci Európy

Celoeurópsky osobný dôchodkový produkt (PEPP) bude riešením pre občanov, ktorí využívajú právo na voľný pohyb, prácu a možnosť usadenia sa v rámci EÚ. V roku 2020 sa NBS aktívne zapojila do prípravy konečných návrhov delegovaných aktov EIOPA na vznik tohto unifikovaného produktu. Úlohou bola príprava národnej legislatívy v danej oblasti, ktorá je nevyhnutná na uvedenie predmetného dôchodkového produktu do praxe.

2.3

Kapitálový trh a finančné sprostredkovanie

2.3.1 Reakcia na vplyvy pandémie

NBS usmernila výkon finančného sprostredkovania

NBS musela reagovať na nové riziká na finančnom trhu. Pandémia ovplyvnila činnosť dohliadaných subjektov, ich klientov aj dohľadové aktivity NBS, čo si vyžiadalo promptne reagovať na vzniknuté potreby aj z pohľadu legislatívnych zmien a usmernení.

Vo vzťahu k finančnému sprostredkovaniu bolo jednou z prvých výziev zabezpečenie kontinuity vykonávania odborných skúšok. V tom čase platné opatrenie o odbornej skúške určovalo, že tieto skúšky sa vykonávajú výlučne prezenčnou formou, preto v podmienkach pandémie nemohli byť organizované. Tým bola ohrozená kontinuita plnenia požiadaviek na odbornú spôsobilosť podľa zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Zmenou opatrenia o odbornej skúške sa v krátkom čase umožnilo vykonávanie odborných skúšok dištančnou formou.

NBS vydala v máji 2020 [metodické usmernenie k vykonávaniu finančného sprostredkovania](#), vzhľadom na zvýšený dopyt po možnosti výkonu finančného sprostredkovania na diaľku. Metodické usmernenie zároveň poskytuje pohľad na povinnosť identifikácie klienta na diaľku podľa predpisov v oblasti AML, aplikáciu zákona o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, ako aj občiansko-právne implikácie na platnosť uzatvárania zmlúv na diaľku. Predpokladá sa, že metodické usmernenie

vzhľadom na technologický vývoj a digitalizáciu bude mať prínos pre subjekty vykonávajúce finančné sprostredkovanie aj v budúcnosti.

NBS preveruje kontinuitu poskytovania činností subjektov kapitálového trhu v období pandémie

NBS pristúpila k prevereniu a posúdeniu situácie fungovania dohliadaných subjektov kapitálového trhu v podmienkach výrazne obmedzeného bežného fungovania. Cieľom uskutočneného dohľadu na diaľku u OCP (Obchodníci s cennými papiermi), v správcovských spoločnostiach a BCPB (Burza cenných papierov v Bratislave) bolo preveriť, či majú dostatočne nastavené postupy a sú schopní počas pandémie aj naďalej kontinuálne poskytovať služby svojim klientom s náležitou odbornou starostlivosťou.

Zvýšený monitoring likvidity vo fondoch kolektívneho investovania potvrdil ich stabilitu

V spolupráci so SASS zaviedla NBS intenzívny monitoring likvidity podielových fondov na týždennej báze. Po prudkom prepade na finančných trhoch v dôsledku celosvetovej pandémie sa dalo očakávať, že môže prísť k enormným výberom peňažných prostriedkov, podobne ako počas krízy v rokoch 2008 – 2009.

Z pohľadu finančnej stability bolo pozitívne, že investori do tuzemských podielových fondov nepodľahli panike a takmer vôbec nesťahovali svoje finančné prostriedky z podielových fondov. Správcovské spoločnosti tak neboli nútené prijímať opatrenia v súvislosti s likviditou a v ojedinelých prípadoch, keď takéto opatrenia boli prijaté, išlo výlučne o preventívne kroky.

NBS preverovala aj vplyv pandémie na zverejňovanie regulovaných informácií emitentov

NBS schválila predĺženie lehoty na zverejnenie ročnej finančnej správy za rok 2019 niekoľkým emitentom, ktorých cenné papiere boli prijaté na obchodovanie na BCPB. Na základe prijatého zákona lex korona mali emitenti v roku 2020 možnosť požiadať o predĺženie tejto lehoty.

Dohľad sa zameriaval aj na preverenie zverejnenia relevantných informácií v polročných a ročných finančných správach emitentov. ESMA vydal [odporúčanie](#), v ktorom uznáva objektívne prekážky niektorých emitentov pri vypracovaní svojich ročných správ, ale zdôrazňuje potrebu poskytnúť investorom adekvátne informácie v primeranom čase.

2.3.2 Investovanie do podnikových dlhopisov

Téma investovania do podnikových dlhopisov sa stala v roku 2020 jednou z dôležitých oblastí, ktorá bola častým predmetom diskusie laickej aj odbornej verejnosti. Podnikové dlhopisy sú vydávané bežnými obchodnými spoločnosťami, ktoré nie sú finančnými inštitúciami a investovanie do nich pre klientov zabezpečovali OCP a finanční sprostredkovatelia vrátane bánk.

V roku 2020 NBS vykonala už po druhýkrát analýzu vývoja obchodov s podnikovými dlhopismi, ktoré sú na finančnom trhu vykonávané pre klientov, pre fyzické aj právnické osoby. Analýza zaznamenala v porovnaní s rokom 2019 klesajúci trend investovania do podnikových dlhopisov, pričom celkové aktíva klientov spravované jednotlivými OCP vzrástli o jednu štvrtinu.

NBS pristúpila v priebehu roka 2020 aj k hĺbkovému prevereniu distribúcie podnikových dlhopisov u vybraných subjektov kapitálového trhu a finančného sprostredkovania. Cieľom bolo zistiť, akým spôsobom dohliadané subjekty postupujú pri distribúcii podnikových dlhopisov v rámci jednotlivých distribučných sietí, posúdiť postupy pri preverovaní skúseností a znalostí klientov a určovaní cieľových trhov aj nastavenie vnútorných postupov a aktov riadenia distribučných sietí.

2.3.3 Ďalšie dohľadové aktivity

Limity poistného krytia poistenia zodpovednosti v sektore poistenia alebo zaistenia sa zmenili

Samostatný finančný agent a finančný poradca sú zodpovední za škodu spôsobenú pri vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva. V júni 2020 nastala zmena výšky limitov poistného krytia pre poistenie zodpovednosti v sektore poistenia alebo zaistenia.

V druhom polroku 2020 NBS preverovala súlad predložených poistných zmlúv samostatných finančných agentov a finančných poradcov s legislatívnymi požiadavkami na zvýšené limity poistného krytia.

NBS zintenzívnila dohľad nad verejnou ponukou cenných papierov

Pri verejnej ponuke cenných papierov sa vyžaduje, aby emitent zverejnil prospekt cenného papiera schválený NBS. Jednou z výnimiek z povinnosti zve-

rejnenia je prípad, keď je verejná ponuka cenných papierov určená menej ako 150 fyzickým alebo právnickým osobám. Emitenti si neuvedomujú, že nie je dôležité, koľko investorov si daný cenný papier kúpi, ale to, koľkým osobám je zverejnené oznámenie určené. Emitenti svoje ponuky cenných papierov zverejňujú na internetových stránkach, z čoho vyplýva, že sú určené širokej verejnosti.

NBS priebežne monitorovala internetové stránky rôznych spoločností a v niektorých prípadoch zistila porušenia predmetných ustanovení nariadenia o prospekte. NBS k danej problematike pripravila v roku 2020 metodické usmernenie.

2.4

Platobné služby, finančné technológie a inovácie

Platobné služby sa stávajú sofistikovanejšie a bezpečnejšie

NBS intenzívne komunikovala s potenciálnymi žiadateľmi o licencie v oblasti platobných služieb prostredníctvom osobných, mailových a online konzultácií. Výsledkom bolo významné zvýšenie záujmu o PSD2 licencie v štvrtom štvrtroku.

Prebiehala tiež intenzívna komunikácia s bankami o nových možnostiach v platbách a službách, ktoré na trh priniesla smernica PSD2.

Významnou úlohou pre NBS bolo tiež monitorovanie zavádzania bezpečnostných požiadaviek týkajúcich sa najmä e-commerce platieb, t. j. platieb platobnými kartami na internete.

NBS aktívne rozvíja inovačný ekosystém SR

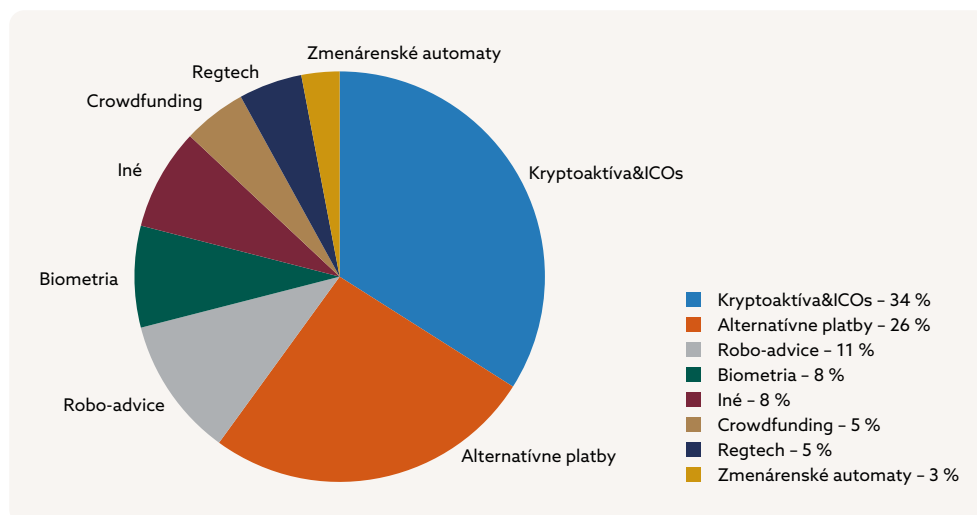
Do konca roka 2020 bolo v [Inovačnom hube](#) riešených vyše 50 podnetov. Väčšina z nich sa týkala kryptoaktív, poskytovania platobných služieb a automatizovaného poradenstva.

NBS v spolupráci s MF SR v roku 2020 zanalyzovala prínosy a možné využitia konceptu regulačného sandboxu ako jedného z nástrojov na podporu inovačného ekosystému. Týmto pojmom sa rozumie prostredie, ktoré umožňuje testovať inovatívne finančné produkty, služby alebo obchodné modely v súlade s plánom testovania schváleným orgánom dohľadu.

Graf 26:
Rozdelenie
podnetov
riešených
v Inovačnom
hube (%)

Zdroj: NBS

Poznámka: Údaje sú za obdobie prvého roku fungovania hubu, t. j. od 1. 4. 2019 do 31. 3. 2020.

V lete 2020 prebehla verejná konzultácia, v rámci ktorej NBS a CFI prezentovali svoju predstavu regulačného sandboxu, ale aj jeho alternatív. Do konzultácie sa celkovo zapojilo 20 respondentov, ktorí jednoznačne podporili vytvorenie regulačného sandboxu. Respondenti sa do veľkej miery stotožnili s predstavou NBS. Banková rada NBS sa v decembri 2020 rozhodla podporiť rozvoj inovácií na slovenskom finančnom trhu nadviazaním spolupráce s akcelerátormi v oblasti finančného trhu a vytvorením regulačného sandboxu.

Súčasťou inovačného ekosystému sa postupne stávajú aj kryptoaktíva. NBS v súčasnosti nevykonáva dohľad nad trhom s kryptoaktívami. Na základe návrhov regulácie, ktoré zverejnila Európska komisia v roku 2020, sa však dá očakávať, že podnikanie v oblasti kryptoaktív sa v budúcnosti stane regulovanou a dohliadanou činnosťou. V súvislosti s diskusiami o vytvorení európskeho regulačného rámca je pre NBS kľúčové mať znalosť o domácom trhu s kryptoaktívami.

NBS v roku 2020 zmapovala prostredníctvom dotazníka služby súvisiace s kryptoaktívami a ich poskytovateľov, ktorí pôsobia v SR. Do prieskumu sa zapojilo 21 respondentov. Z jeho výsledkov vyplýva, že slovenský trh s kryptoaktívami je síce mladý, zároveň však veľmi pestrý. Až 70 % respondentov vzniklo v posledných troch rokoch a len 25 % zo zapojených spoločností prekročilo v tržbách za rok 2019 hranicu 1 mil. €.

Ďalší rozvoj registrov pre potreby dohľadu a pre verejnosť

Nová verzia Registra bankových úverov a záruk (IS RBUZ), fungujúca od roku 2018, bola rozšírená o ďalšie dôležité funkcionality, ktoré reflektovali nielen

legislatívne požiadavky, ale aj potreby bankového sektora. Najdôležitejšou zmenou systému bola úprava spôsobu zberu úverových údajov vzhľadom na vládne opatrenia SR, ktoré umožňujú odklad splátok pre zníženie vplyvov pandémie. Táto úprava vykazovania umožnila vznik dátového základu pre analýzu vplyvu pandémie na slovenskú ekonomiku, reportovanie do ECB, činnosť dohľadu na diaľku a správne odhadovanie rizikovosti klienta z pohľadu bankového sektora.

Register subjektov, ako súčasť IS RBUZ, neustále pracuje na zlepšovaní dátovej kvality údajov. V roku 2020 bol zavedený rozsiahly set nových validačných pravidiel na zabezpečenie korektného vykazovania ústredia podniku a materských spoločností subjektov.

Počas používania IS REGFAP sa ukázala potreba zlepšovania dátovej kvality. K tomuto cieľu smerujú jednak nové reporty, ktoré umožňujú analyzovať trendy v jednotlivých sektoroch, ako aj nová funkcionálna systém pre zber hlásení.

2.5

Prierezové témy

2.5.1 Reakcia makroprudenciálnej politiky na koronakrízu

Napriek výraznému vplyvu koronakrízy na domácu ekonomiku ostal finančný sektor stabilný

Na prebiehajúcu koronakrízu reagovali aj správy o finančnej stabilite. Bolo potrebné zintenzívniť rozvoj analytického rámca s cieľom monitorovať vplyv pandémie na finančnú stabilitu.

Nový prístup si vyžiadalo najmä rozsiahle poskytovanie odkladov splátok, aby bolo možné odhadnúť, aká časť týchto úverov môže zlyhať neskôr po ich ukončení. Priebežne sa analyzoval vplyv koronakrízy na schopnosť domácností splácať svoje dlhy aj zmierňujúci efekt doteraz prijatých opatrení. Pri analýze vplyvu na podnikový sektor sa začali využívať detailné údaje o finančnej situácii individuálnych podnikov, vďaka ktorým bolo možné odhadnúť možný nárast podnikov v riziku nesolventnosti aj dodatočnú potrebu likvidity. Výsledky boli využité na odhad celkového vplyvu krízy na ziskovosť a kapitálovú primeranosť bánk. Tieto odhady boli zároveň dôležitým

podkladom pre diskusiu o nastavení makroprudenciálnych nástrojov a prijatí odporúčania obmedziť výplatu dividend⁶.

NBS znížila proticyklický kapitálový vankúš

Z pohľadu ekonomického cyklu bol rok 2020 zmenou dobrých časov na horšie časy. V období rokov 2016 – 2019 NBS svojimi rozhodnutiami zvyšovala mieru proticyklického kapitálového vankúša až na 2 % úroveň, ktorá patrila medzi najvyššie v rámci EÚ. Domáci bankový sektor vstúpil do ekonomickej krízy s dostatočným kapitálovým vankúšom, vďaka ktorému mohla NBS počas roka 2020 pristúpiť k jeho dvojnásobnému zníženiu.

Postupné zníženia proticyklického kapitálového vankúša na 1,5 % (marec 2020) a na 1,0 % (júl 2020) uvoľnili bankám takmer 370 mil. € kapitálu. Ten mohli banky využiť pri tvorbe opravných položiek na straty z nesplácaných úverov a zároveň pritom nebola dotknutá ich kapacita poskytovať úvery. NBS je pripravená proticyklický kapitálový vankúš v prípade potreby ďalej znižovať.

Limity na úverové štandardy sa nezmenili

NBS sa rozhodla zatiaľ neuvoľniť podmienky poskytovania úverov. Aj v prípade nastavenia limitov na podmienky poskytovania úverov sa potvrdila dôležitosť prípravy na horšie časy. Vďaka sérii sprísňovania rôznych parametrov pri poskytovaní úverov v minulých rokoch boli banky aj domácnosti lepšie pripravené zvládnuť ekonomické vplyvy pandémie. Pre uvoľnenie podmienok je rozhodujúce správne načasovanie, čo potvrdili aj skúsenosti z iných štátov.

Dôležitým krokom v oblasti úverov domácnostiam bolo spustenie detailného a pravidelného prieskumu o finančnej situácii domácností a ich schopnosti splácať úvery⁷. Vďaka podrobnejším informáciám z tejto oblasti vie NBS presnejšie monitorovať situáciu domácností a tiež rozhodovať o nastavení makroprudenciálnej politiky v tejto oblasti.

⁶ Odporúčanie NBS č. 1/2020 z 28. júla 2020 o distribúcii vlastných zdrojov a zisku bankami a poisťovňami počas pandémie COVID-19.

⁷ https://www.nbs.sk/_img/Documents/komentareAnalytickeKomentare/2021/AK97-Siesta_vlna_prieskumu_zadlzenych_domacnosti.pdf

https://www.nbs.sk/_img/Documents/PUBLIK/WP_6_2020_Cupak_et_al_Surveying_Impact_Covid-19_Recession_SK.pdf

2.5.2 Riešenie krízových situácií

NBS aktívne pokračovala v skvalitňovaní prípravy opatrení na riešenie krízových situácií bánk v rezolučných plánoch. Pre banky v pôsobnosti SRB (Jednotná rada pre riešenie krízových situácií) NBS pracovala ako súčasť medzinárodných rezolučných tímov a vychádzala z opatrení prioritne definovaných SRB. Posun nastal vo vypracovaní manuálu na riešenie krízovej situácie bánk s rezolučnou stratégiou s využitím opatrenia kapitalizácie. Skvalitnili sa časti plánov týkajúcich sa identifikácie a zabezpečenia kontinuity kritických služieb počas a po rezolúcii. Progres zaznamenali aj kontingenčné plány banky na zachovanie prístupu k hlavným infraštruktúram finančného trhu v období počas a po rezolúcii.

Rada pre riešenie krízových situácií v roku 2020 záväzne stanovila minimálnu požiadavku na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (MREL) bankám, ktorých prípadná krízová situácia sa bude riešiť v rezolučnom konaní, t. j. nie formou konkurzného konania, na základe výstupov z rezolučného plánovania predchádzajúcich období.

NBS spolupracovala s MF SR na transpozícii smernice BRRD II, ktorá prináša zmeny v spôsobe určovania MREL. Na to nadväzuje nová klasifikácia bánk a zvýšenie transparentnosti, pokiaľ ide o plnenie MREL bankami. Banky budú povinné podávať správy Rade pre riešenie krízových situácií a pravidelne sprístupňovať verejnosti úrovne oprávnených záväzkov a záväzkov použiteľných pri aplikácii nástroja kapitalizácie, ako aj zloženie týchto záväzkov, vrátane ich profilu splatnosti a postavenia v konkurznom konaní. Zaviedli sa taktiež pravidlá pre investorov do MREL nástrojov, ktorých cieľom je predísť tomu, aby ich držali investori, ktorí nemajú primerané informácie o príslušných rizikách, čo by mohlo predstavovať prekážku riešiteľnosti krízovej situácie.

2.5.3 Brexit

Finančná oblasť bola jednou z významných oblastí, ktorých sa vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ (brexit) týkalo. Odchodom Spojeného kráľovstva z EÚ už jeho finančné inštitúcie nemajú možnosť poskytovať cezhraničné finančné služby prostredníctvom jednotného európskeho povolenia (passport) klientom z EÚ, ale len na základe povolenia.

NBS sa v priebehu roka 2020 aktívne podieľala na prípravách jednotlivých krokov spojených s brexitom, spolu s EBA, ESMA a EIOPA ako regulačný-

mi orgánmi na úrovni EÚ a s ECB, ktorá spolu s NBS vykonáva dohľad nad bankami. V tejto súvislosti NBS pripomínala finančným inštitúciám s oprávnením na výkon činnosti udelenom v Spojenom kráľovstve dokončenie potrebných krokov týkajúcich sa aktualizácie cezhraničných zmlúv a prechod na subjekt s oprávnením na poskytovanie finančných služieb na území SR. NBS zároveň verejne komunikovala, že poisťovne zo Spojeného kráľovstva nemajú po termíne 1. 1. 2021 právo na území SR uzatvárať nové poisťné zmluvy, avšak sú povinné dodržať svoje záväzky z poisťných zmlúv uzatvorených pred týmto dátumom.

V poslednom štvrtroku 2020 NBS tiež oslovila subjekty kapitálového trhu v súvislosti s pripravenosťou ich podnikateľskej činnosti na nový právny stav od 1. 1. 2021. Predmetom zisťovania u OCP, správcovských spoločností a BCPB bolo najmä to, aké priame alebo nepriame vplyvy brexitu očakávajú dohliadané subjekty na výkon svojich činností a svojich klientov a aké opatrenia prijali, prípadne plánujú prijať.

2.5.4 Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu

Rok 2020 bol dynamickým rokom

V NBS sa koordinuje činnosť oddelení dohľadu pri plnení úloh v oblasti AML/CFT na domácej aj medzinárodnej úrovni. V roku 2020 prebiehalo plnenie dvoch hlavných úloh súvisiacich s komplexným hodnotením rizík ML/TF SR.

Prvá úloha súvisela s hodnotením efektivity systému AML/CFT SR. Po hodnotiacej návšteve expertov Výboru Rady Európy MONEYVAL zamestnanci oddelení dohľadu zo všetkých sektorov spolu so zástupcami domácich štátnych inštitúcií spolupracovali s expertmi Rady Európy na príprave záverečnej [hodnotiacej správy](#) schválenej v septembri na plenárnom rokovaní Výboru MONEYVAL.

Druhou úlohou bolo 2. kolo Národného hodnotenia rizika legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu. Práce v máji 2020 nadväzovali na závery z predchádzajúceho kola. Obsahom hodnotenia bolo posúdenie existujúcich a identifikovanie nových rizík v oblasti AML/CFT. V závere roka jednotlivé expertné tímy NBS začali pripravovať návrhy správ za sektory finančného trhu.

B

3

Ochrana finančného spotrebiteľa

dobrovoľná
náprava v

282

prípadoch

460 000 €

vrátených
klientom

8

právoplatných
rozhodnutí

2

vydané opatrenia
k RPMN

Ochrana finančného spotrebiteľa

NBS rýchlo a flexibilne zareagovala na štátom prijatú právnu úpravu odkladu splátok a poskytla spotrebiteľom kvalitný informačný servis. Úlohou spotrebiteľského dohľadu bolo zabezpečiť podmienky na bezproblémové uplatnenie práva na odklad splátok.

3.1

Výkon dohľadu

Nové témy dohľadu v roku pandémie

Výkon dohľadu na ochranu finančných spotrebiteľov v roku 2020 v oblasti spotrebiteľských úverov a úverov na bývanie počítal s pokračovaním dohľadového cyklu vo vytipovaných bankách a v nebankových subjektoch, ktoré pôsobia najmä v oblasti vymáhania pohľadávok.

Vzhľadom na pandémiu COVID-19 sa musel zmeniť plán dohľadu a nastaviť tak, aby zamestnanci NBS znížili na nevyhnutné minimum všetky dohľady na mieste. NBS dala v oblasti ochrany spotrebiteľov dôraz na dohľady na diaľku, z hľadiska metódy a taktiež situačne zmenila predmety dohľadu. Dohľad sa zameriaval na dodržiavanie pravidiel pri odkladoch splátok, na reklamu a propagáciu, podvodné schémy a kontrolu obsahu zmluvnej dokumentácie.

3.1.1 Odklady splátok úverov pre spotrebiteľov

Vláda prijala opatrenie na pomoc pandémiou ohrozeným obyvateľom

Základným preventívnym nástrojom štátu na obmedzenie šírenia COVID-19 bolo znižovanie mobility obyvateľstva, čo malo priamy vplyv na zníženie jeho ekonomickej aktivity. Mnohí spotrebiteľia však čerpali úvery na bývanie, lízingy na automobil alebo spotrebné úvery. Štát na túto si-

tuáciu reagoval a v apríli prijal osobitný zákon nazývaný lex korona, ktorý umožňoval požiadať o odklad splátok úverov v bankách až na 9 mesiacov a u nebankových veriteľov na 3 mesiace (s možnosťou predĺženia na ďalšie 3 mesiace). Úlohou spotrebiteľského dohľadu bolo zabezpečiť podmienky na bezproblémové uplatnenie práva na odklad splátok.

Riešenie odkladu splátok

NBS rýchlo a flexibilne zareagovala na prijatú právnu úpravu odkladu splátok a poskytla spotrebiteľom kvalitný informačný servis. Keďže zákon lex korona nariaďuje bankám aj nebankovým veriteľom v súvislosti s odkladom splátok pomerne značné množstvo povinností, NBS sa pri výkone svojej dohľadacej činnosti sústredila na kontrolu ich plnenia.

NBS kontrolovala správnosť postupu pri odklade splátok v 19 bankách, ktoré poskytovali úvery pre spotrebiteľov a u 21 nebankových veriteľov.

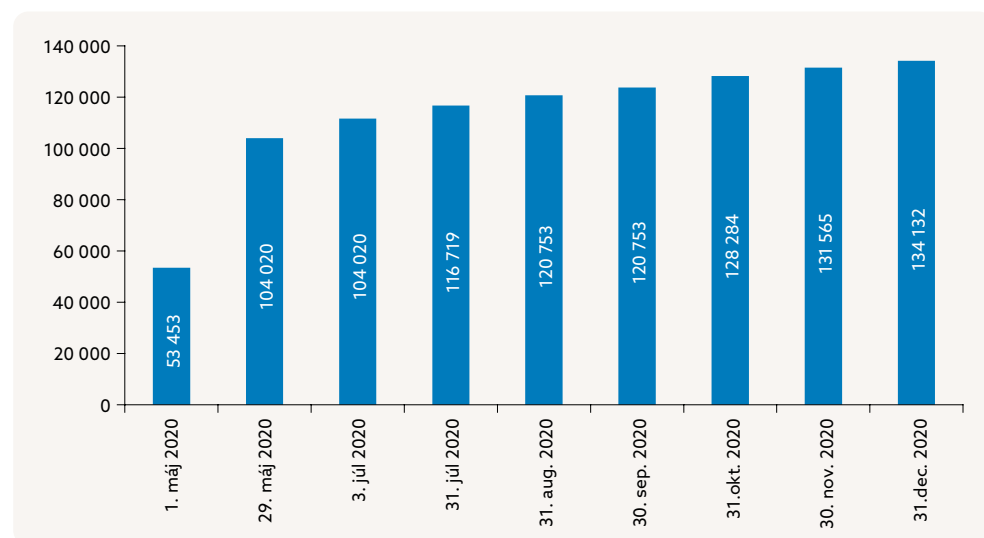
Dohľadom boli zistené menej významné nedostatky najmä vo forme žiadosti o odklad splátok, v poskytnutí zákonných informačných povinností, v informovaní o dôsledkoch odkladu splátok a spôsobu zaplatenia úrokov za obdobie odkladu splátok. Banky a nebankovní veritelia pri všetkých uvedených pochybeniach pristúpili po výzve NBS k dobrovoľnej náprave.

Väčšina spotrebiteľov podala žiadosť o odklad splátok od polovice apríla do približne polovice júna. Na vybavenie žiadosti o odklad bolo 30 dní a z grafu č. 27 je zrejmé, že nápor žiadostí bol najmä na začiatku obdobia pandémie.

Graf 27:
Vývoj kumulatívneho počtu schválených žiadostí o odklad splátok v súvislosti s lex korona v bankách (spotrebiteľia)

Zdroj: SBA a NBS

NBS prijala stanovisko k dohodám o odklade splátok

Koncom roka sa diskutovalo o tom, ako vytvoriť klientom podmienky na bezproblémové začatie splácania úveru po skončení odkladu splátok. Pre mnohých klientov, ktorí mali začať splácať odložené splátky, sa ich ekonomické podmienky nedostali do normálu. Až 4 % domácností ([prieskum NBS](#)) očakávalo na konci roka výrazné problémy so začatím splácania úveru.

NBS preto vydala v decembri [stanovisko](#), ktorým umožnila zjednodušené uzatváranie dohôd o odklade splátok zo všetkých druhov spotrebiteľských úverov aj mimo zákona lex korona.

3.1.2 Podvodná reklama a podvody počas pandémie

NBS zachytáva podvodné reklamy v online priestore

V rámci systematického monitoringu reklamy zacielenej na finančných spotrebiteľov, NBS zvýšila svoju pozornosť na možné podvodné schémy. Pri výkone tejto činnosti NBS kladie dôraz aj na kontrolu reklamy iných subjektov, ktoré nie sú dohliadanými subjektmi, ale intenzívne vystupujú v reklamnom priestore v snahe upútať pozornosť finančného spotrebiteľa. Takú reklamu zachytáva NBS najmä v online priestore – na webových stránkach a sociálnych sieťach.

V prípade podvodných reklám, pri ktorých nebolo možné identifikovať ich pôvodcu, zaznamenala NBS v roku 2020 zvýšený výskyt reklám najmä v oblasti rôznych úverových ponúk a investícií. **V roku 2020 bolo identifikovaných 53 takýchto reklám, čo je v porovnaní s rokom 2019 nárast o 89 %.** Nárast bol tiež spôsobený pandemickou situáciou.

V roku 2020 NBS tiež zaznamenala nárast podnetov finančných spotrebiteľov, ktorí sa stali obeťami rôznych finančných podvodov. Významnú úlohu v nich zohrávala práve „lákavá podvodná reklama“. Klienti žiadali od NBS informáciu, či ide o serióznou alebo podvodnú ponuku, prípadne ponuku nahlásili ako podozrenie na podvod.

NBS na svojom webovom sídle pravidelne zverejňuje [upozornenia](#), v ktorých oboznamuje verejnosť so svojimi zisteniami v oblasti podvodov. NBS poukazuje na spôsob, akým dochádza k podvodnému konaniu v snahe čo najviac priblížiť túto problematiku spotrebiteľovi. **V roku 2020 bolo zverejnených 14 upozornení, z toho štyri na rôzne praktiky podvodov (kampaň bola komunikovaná aj na sociálnej sieti).**

3.1.3 Ročná percentuálna miera nákladov

NBS vydala dve opatrenia, ktoré upravujú výpočet RPMN

Napriek tomu, že výpočet RPMN je upravený v zákone o spotrebiteľských úveroch a v zákone o úveroch na bývanie, dohľadová prax ukázala, že nie vždy boli postupy výpočtu aplikované správnym alebo jednotným spôsobom. NBS tiež pravidelne dostáva od štátnych inštitúcií žiadosti o výpočet alebo kontrolu správnosti výpočtu RPMN. Taktiež na základe podaní spotrebiteľov NBS pravidelne kontroluje RPMN. Žiadosti o kontrolu dostáva NBS najmä preto, že na Slovensku nie je zverejnená univerzálna certifikovaná kalkulačka, cez ktorú by si klienti alebo štátne orgány mohli skontrolovať výpočet RPMN.

NBS vydala na základe nových splnomocňovacích ustanovení v zákonoch dve opatrenia, ktoré upravujú podrobnosti výpočtu RPMN. Jedno opatrenie⁸ bolo vydané pre spotrebiteľské úvery a druhé⁹ pre úvery na bývanie. Vydanie opatrení prispeje aj k zjednoteniu rozhodovacej praxe súdov a bude perspektívne viesť k zvýšeniu právnej istoty.

3.2

Vybavovanie podaní

Vybavovanie podaní je dôležitým zdrojom informácií pre dohľad NBS

Vybavovanie podaní finančných spotrebiteľov a iných klientov je zamerané na preverenie dodržiavania zákonných pravidiel a zmluvných dojednaní pri finančných zmluvách, na ktoré sa sťažuje klient v NBS. **V roku 2020 bolo do NBS doručených 2 015 podaní.** Oproti predchádzajúcemu roku ide o pokles o 7 %.

Najväčší podiel mali opätovne podania za sektor poisťovníctva, a to 41 %, avšak oproti predchádzajúcemu roku NBS zaznamenala v tomto sektore pokles až o 438 podaní. Najväčší nárast podaní oproti predchádzajúcemu roku zaznamenala NBS v sektore bankovníctva, kde sa zvýšil počet podaní o 43 % (z 539 na 773), čo bolo čiastočne spôsobené podaniami súvisiacimi s odkladom splátok úverov.

⁸ [Opatrenie Národnej banky Slovenska z 24. novembra 2020 č. 5/2020, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov pre spotrebiteľské úvery](#)

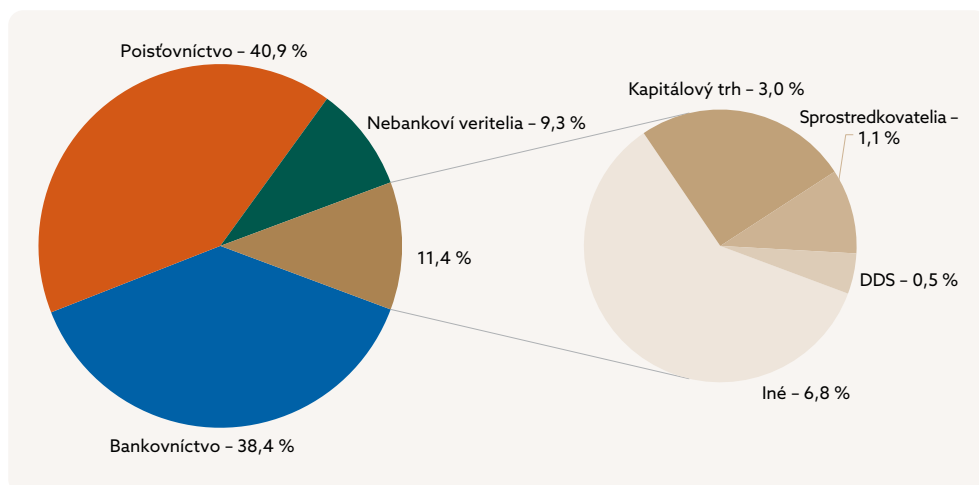
⁹ [Opatrenie Národnej banky Slovenska z 24. novembra 2020 č. 4/2020, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov pre úvery na bývanie](#)

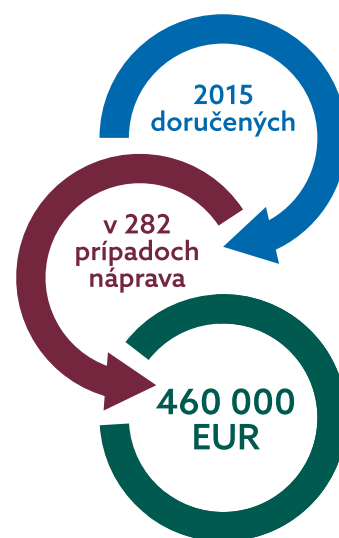
Graf 28:
Štruktúra podaní
finančných
spotrebiteľov
podľa sektorov
finančného trhu
v roku 2020 (%)

Zdroj: NBS

Poznámka: Počet podaní voči sprostredkovateľom je nízky, pretože klienti sa sťažujú nielen na samotného sprostredkovateľa, ale aj na finančnú inštitúciu.

NBS sledovala indikátor opodstatnenosti doručených podaní, t. j. v koľkých prípadoch išlo o podania, pri ktorých NBS zistila porušenia zo strany dohliadaných subjektov. **Takmer 25 % doručených podaní za rok 2020 vyhodnotila NBS ako opodstatnených.** V 282 prípadoch pristúpila dohliadaná finančná inštitúcia k náprave na základe výzvy NBS a odstránila zistené nedostatky, čo predstavuje úspešnosť 56 % z opodstatnených podaní (nárast o 8 % oproti roku 2019). Vo finančnom vyjadrení to znamená 460 000 € vrátených klientom zo strany finančných inštitúcií (nárast o 12 % oproti roku 2019).

Nižšiu úroveň finančnej gramotnosti obyvateľov naznačujú neopodstatnené podania (v troch štvrtinách prípadov ide o neporozumenie zmluve či povahy finančného produktu alebo produkt neprináša to, čo klient očakával).

Ukazovateľ podielu úspešne vybavených opodstatnených podaní, t. j. kde finančná inštitúcia sama urobila nápravu len na základe stanoviska NBS, sa štandardne pohybuje medzi 50 - 60 %. Podrobnejší prehľad o počte podaní a ich opodstatnenosti uvádza tabuľka č. 5.

NBS eviduje vysoký počet tzv. podaní na čelné sklá. Pretrvávajúci problém, keď sa klient domáha plnenia z povinného zmluvného poistenia škodcu, si vyžaduje riešenie v zákone o povinnom zmluvnom poistení. NBS o tom iniciovala diskusiu s Ministerstvom financií SR v záujme, aby sa poškodení bez ťažkostí dostali k náhrade škody na čelnom skle.

Tabuľka 5:
Prehľad
podaní podľa
opodstatnenosti
a dobrovoľnej
nápravy

Zdroj: NBS

Podania za rok 2020 (stav k 31.12. 2020)	Počet podaní celkom	Podania v riešení	Opodstatnené podania	
			bez nápravy	s nápravou
Bankovníctvo	773	76	52	107
bežné účty	309	37	15	42
úvery – spotrebiteľské	200	18	16	25
iné (v bankovníctve)	147	11	11	25
úvery na bývanie	117	10	10	15
Poisťovníctvo	825	130	143	153
neživotné poistenie – PZP a čelné sklá	367	44	73	73
neživotné poistenie – zodpovednosť za škodu	42	10	7	4
poistenie osôb	195	46	31	39
neživotné poistenie – havarijné poistenie	107	8	17	25
neživotné poistenie – majetok	87	19	12	8
neživotné poistenie – iné	27	3	3	4
Nebankoví veritelia	188	24	22	9
spotrebiteľské úvery	117	21	12	5
inkasné spoločnosti	36	3	10	4
iné (mimo pôsobnosť NBS)	35	0	0	0
Iné¹⁾	137	3	1	1
Kapitálový trh	58	8	2	3
Doplňkové dôchodkové sporenie	11	2	0	4
Sprostredkovatelia	23	5	1	5
Celkom	2 015	248	221	282

¹⁾ V tejto kategórii sú zaradené aj podania, z ktorých nebolo možné identifikovať inštitúciu (banku/nebankového veriteľa), ani typ úveru (spotrebiteľský úver/úver na bývanie).

Naopak, NBS eviduje nízky počet sťažností na finančné sprostredkovanie. Môže to byť prekvapivé vzhľadom na to, že väčšina poistných zmlúv je uzatváraná cez finančných agentov a napríklad pri úveroch na bývanie majú finanční agenti až 60 % novej produkcie.¹⁰

Počet a štruktúra podaní za rok 2020 ovplyvnila do určitej miery pandémie COVID-19

Z celkového počtu podaní predstavovali podania súvisiace s pandemiou takmer 8 % (153 podaní). Podrobnejší prehľad týchto podaní uvádza tabuľka č. 6.

¹⁰ Správa o finančnej stabilite, máj 2020, Národná banka Slovenska, str. 44.

Tabuľka 6:
Prehľad podaní
súvisiacich
s pandémiou

Zdroj: NBS

Finančná inštitúcia	Predmet podania					Spolu
	Spotrebiteľský úver	Úver na bývanie	Phishing	Cestovné poistenie	Iné	
Banky	42	32	8	0	24	106
Nebankovní veritelia	7	0	0	0	3	10
Poistovne	0	0	0	15	0	15
Neuvedené	4	5	0	0	13	22
CELKOM	53	37	8	15	40	153

Pandémia priniesla zvýšený počet internetových podvodov, čo sa prejavilo aj pri podaniach k zneužitiu platobných údajov klientov. NBS tu identifikovala špeciálny druh phishingu, kedy sa podvodníkom podarilo vylákať od klientov platobné údaje a následne ich zneužiť.

NBS zaznamenala 15 podaní k cestovnému poisteniu, kedy sa klienti sťažovali na neposkytnutie poistného plnenia pri zrušení zájazdu v dôsledku pandémie COVID-19 alebo na nevrátenie poistného po zrušení zájazdu. V 10-tich prípadoch z nich poisťovne pri vybavovaní podania pristúpili k náprave. NBS sa aktívne zúčastňovala na regulačných diskusiách, ktoré sa týkali prenosu poistenia zájazdov, ktoré boli v roku 2020 odložené.

3.3

Krátke rešerše sankcií

V roku 2020 nadobudlo právoplatnosť 8 rozhodnutí v oblasti ochrany spotrebiteľa. NBS zverejňuje podľa zákona o dohľade na svojej internetovej stránke len právoplatné rozhodnutia.

3.3.1 Spotrebiteľský úver – nekalé obchodné praktiky

Dňa 3. 3. 2020 nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie útvaru dohľadu NBS voči spoločnosti KRUK Česká a Slovenská republika s. r. o., organizačná zložka (dohliadaný subjekt) ([rozhodnutie](#)). Dohliadaný subjekt používal nekalú obchodnú praktiku, ktorá spočívala v tom, že informoval spotrebiteľov o nepravdivéj výške dlhu. Rozhodnutím bola uložená pokuta vo výške 10 000 €.

3.3.2 Poistovníctvo – nekalé obchodné praktiky, neprijateľné zmluvné podmienky

V tejto časti NBS uvádza sankčné rozhodnutia, ktoré sa viažu aj na predbežné [opatrenia](#) vydané v roku 2019 pre rovnaké dohliadané subjekty. Všetky sankčné rozhodnutia sa týkali zasielania predpisov poistného s jeho jednostranným zvýšením v dôsledku zavedenia dane z poistenia. Zaslaním predpisov poistného zvýšeného o daň z poistenia spotrebiteľom boli poskytnuté nesprávne informácie o cene poistenia, čím sa dopustili správneho deliktu nekalej obchodnej praktiky vo forme klamlivého konania. Pri stanovení výšky a druhu sankcie sa zohľadňovalo, či poisťovne dobrovoľne upustili od protiprávneho konania pred začatím sankčného konania, ako aj či začali aspoň v priebehu konania zjednávať nápravu zisteného nedostatku alebo aktívne spolupracovali pri objasňovaní skutkového stavu.

V roku 2020 nadobudli právoplatnosť sankčné rozhodnutia voči poisťovňam Union poisťovňa, a. s. ([rozhodnutie](#)), ČSOB Poisťovňa, a. s. ([rozhodnutie](#)), KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group ([rozhodnutie](#)), KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group ([rozhodnutie](#)), Generali Poisťovňa, a. s. ([rozhodnutie](#)), UNIQA poisťovňa, a. s. ([rozhodnutie](#)) a Poštová poisťovňa, a. s. ([rozhodnutie](#)). Právoplatnými rozhodnutiami boli uložené pokuty od 10 000 do 100 000 €.

B

4

Emisná činnosť a peňažný obeh

viac ako
235 mil. ks
eurobankoviek
v emisii v SR

viac ako
917 mil. ks
euromincí
v emisii SR

takmer
231 mil. ks
spracovaných
eurobankoviek
v NBS

177 mil. ks
spracovaných
euromincí
v NBS

6
zberateľských
euromincí z drahých
kovov emitovaných
NBS

17 523
falzifikátov
eurobankoviek
a euromincí
zadržaných
v SR

Emisná činnosť a peňažný obeh

V roku 2020 bol rýchlejší medziročný rast emisie eurovej hotovosti a nárast počtu zadržaných falzifikátov v SR.

4.1

Vývoj kumulovanej čistej emisie

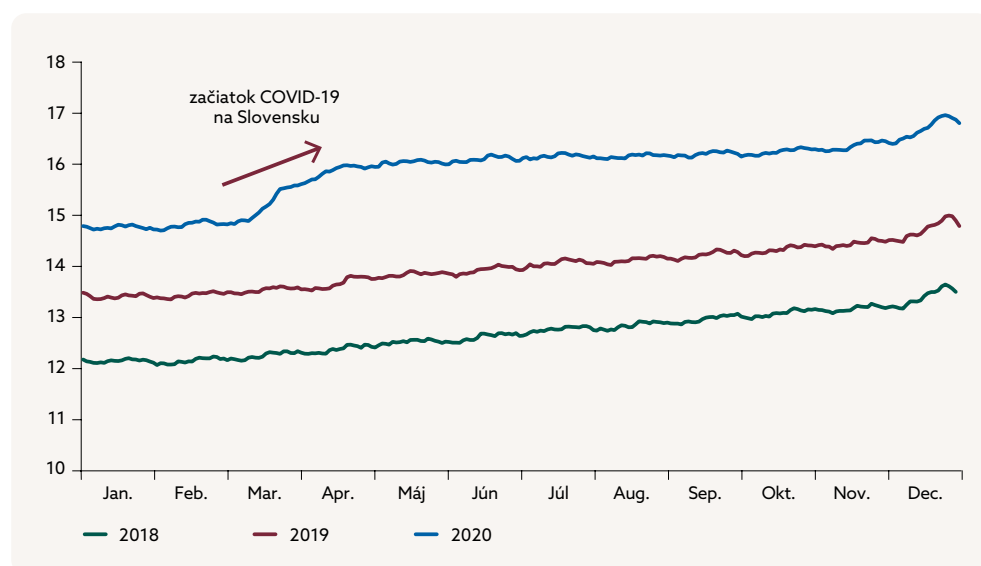
Emisia eurovej hotovosti rástla rýchlejšie ako v predchádzajúcom roku

Hotovostný peňažný obeh v SR v roku 2020 ovplyvnila pandémia COVID-19, čo sa prejavilo v krátkodobom vysokom náraste emisie eurovej hotovosti v marci 2020. Ihneď po oznámení výskytu prvého prípadu COVID-19 na Slovensku vzrástol dopyt najmä po 200 € a 100 € bankovkách a hodnota emisie vzrástla v priebehu marca o 0,8 mld. €. V ďalších mesiacoch bol vývoj emisie ustálený. Peniaze sa začali z obehu do NBS vracat' a peňažný obeh sa stabilizoval. Napriek medziročnému poklesu emisných obrátov (vydaných a prijatých peňazí) vzrástla hodnota emisie eurovej hotovosti v SR oproti predchádzajúcemu roku o 13,2 % (o 1,96 mld. €). Vplyv pandémie COVID-19 na vývoj emisie zobrazuje graf č. 29.

Graf 29:
Denný vývoj
emisie
(mld. EUR)

Zdroj: NBS

Celková hodnota kumulovanej čistej emisie¹¹ (ďalej len „emisía“¹²) k 31. 12. 2020 dosiahla **16,75 mld.€**, z toho eurobankovky predstavovali 16,54 mld. €. V prepočte na slovenské koruny prekročila hodnota emisie v decembri 2020 „magickú“ hranicu 500 miliárd Sk a strojnásobila sa v porovnaní s hodnotou slovenských peňazí v obehu pred zavedením eura. Podrobnejšie údaje o emisii eurobankoviek a euromincí v SR uvádza tabuľka č. 7.

Tabuľka 7:
Emisia
eurobankoviek
a euromincí v SR
k 31. 12. 2020

Zdroj: NBS

Nominálna hodnota	Kumulovaná čistá emisía		Ročná čistá emisía		Ročná zmena	
	stav k 31. 12. 2020		za rok 2020		v %	
	kusy	EUR	kusy	EUR	kusy	EUR
500 EUR	7 126 561	3 563 280 500,00	-624 422	-312 211 000,00	-8,06	-8,06
200 EUR	4 950 601	990 120 200,00	2 662 562	532 512 400,00	116,37	116,37
100 EUR	84 436 020	8 443 602 000,00	15 908 613	1 590 861 300,00	23,21	23,21
50 EUR	45 739 451	2 286 972 550,00	2 762 325	138 116 250,00	6,43	6,43
20 EUR	36 851 806	737 036 120,00	-610 154	-12 203 080,00	-1,63	-1,63
10 EUR	46 998 078	469 980 780,00	1 075 293	10 752 930,00	2,34	2,34
5 EUR	9 356 720	46 783 600,00	176 979	884 895,00	1,93	1,93
Bankovky spolu	235 459 237	16 537 775 750,00	21 351 196	1 948 713 695,00	9,97	13,36
2 EUR	67 686 263	135 372 526,00	3 332 355	6 664 710,00	5,18	5,18
1 EUR	22 185 943	22 185 943,00	494 760	494 760,00	2,28	2,28
50 centov	30 727 114	15 363 557,00	594 673	297 336,50	1,97	1,97
20 centov	33 771 285	6 754 257,00	584 658	116 931,60	1,76	1,76
10 centov	75 636 142	7 563 614,20	4 335 597	433 559,70	6,08	6,08
5 centov	105 321 350	5 266 067,50	7 551 271	377 563,55	7,72	7,72
2 centy	227 540 146	4 550 802,92	15 305 884	306 117,68	7,21	7,21
1 cent	354 101 738	3 541 017,38	31 359 721	313 597,21	9,72	9,72
Mince spolu	916 969 981	200 597 785,00	63 558 919	9 004 576,24	7,45	4,70
Zberateľské mince	585 758	11 596 165,00	50 223	921 185,00	9,38	8,63
Hodnota spolu		16 749 969 700,00		1 958 639 456,24		13,24

Podiel NBS na eurobankovkách vydaných Eurosystémom dosiahol k 31. 12. 2020 sumu 15,11 mld. €. ¹³ Hodnota emitovaných eurobankoviek v SR bola oproti „rozpočítanej“ hodnote vyššia o 1 425,2 mil. €.

V roku 2020 pripadlo na jedného obyvateľa SR¹⁴ v priemere 41,27 eurobankoviek v hodnote 2 877 € a 162 euromincí (vrátane zberateľských euromincí) v hodnote 38 €. Priemerná hodnota emisie eurovej hotovosti na obyvateľa bola 2 915 €.

¹¹ Po vstupe do eurozóny sú v peňažnom obeh v SR aj eurobankovky a euromince emitované inými členskými bankami eurozóny, preto NBS nemá evidenciu o reálnej hodnote a množstve peňazí v obeh. NBS eviduje len eurobankovky a mince, ktoré sama vydala a prijala z obeh. Rozdiel medzi hodnotou (množstvom) eurobankoviek a euromincí vydaných do obeh a prijatých z obeh od 1. 1. 2009 do konkrétneho dátumu predstavuje kumulovaná čistá emisía.

¹² Pre výraz „kumulovaná čistá emisía“ sa v kapitole používa výraz „emisía“.

¹³ Hodnota emisie eurobankoviek v eurozóne k 31. 12. 2020 bola 1 434,5 mld. €, podiel NBS na tejto hodnote podľa emisného kľúča na pridelovanie eurobankoviek je 1,0535 %.

¹⁴ Počet obyvateľov SR k 30. 9. 2020 bol 5 464 060, zdroj ŠÚ SR. Pri výpočte sa použilo priemerné množstvo/hodnota eurobankoviek a euromincí v emisii v SR v roku 2020.

4.1.1 Eurobankovky druhej série ES2 sa v peňažnom obehu využívali aktívne a nielen ako uchovávateľ hodnôt

V hotovostnom peňažnom obehu sa nachádzajú už všetky nominálne hodnoty zo série Európa¹⁵. Z hľadiska používania eurobankoviek druhej série v peňažnom obehu možno konštatovať, že eurobankovky druhej série dosahujú vyšší podiel na celkovom počte spracovaných bankoviek, čo naznačuje, že tieto eurobankovky sú v peňažnom obehu využívané aktívne a nielen ako uchovávateľ hodnoty.

4.1.2 Zostávajúce slovenské koruny v peňažnom obehu

K 31. 12. 2020 zostalo v obehu 18,69 mil. kusov slovenských bankoviek (z toho najviac 20 Sk bankoviek v počte 10,02 mil. kusov). Hodnota doposiaľ nevrátených slovenských bankoviek bola 2,12 mld. Sk (70,2 mil. €). V obehu zostalo už iba približne 1,39 % z hodnoty slovenských bankoviek k 31. 12. 2007. Okrem bankoviek je v obehu 0,9 mil. kusov slovenských pamätných mincí v hodnote 0,7 mld. Sk.

Podiel nevrátených slovenských korún na 1 obyvateľa SR predstavuje 3,4 kusov bankoviek v hodnote 387,2 Sk. Najpočetnejšou zostávajúcou korunovou bankovkou v obehu na 1 obyvateľa bola 20 Sk bankovka v počte takmer 1,8 ks na obyvateľa. V roku 2020 sa z obehu vrátilo 30,6 tis. ks slovenských bankoviek v hodnote 18,5 mil. Sk (0,61 mil. €). V porovnaní s rokom 2019 ide o pokles o 34,8 % (16,4 tis. ks) z pohľadu počtu kusov a pokles o 31,8 % (o 8,6 mil. Sk) v hodnotovom vyjadrení.

4.2

Výroba eurobankoviek a euromincí

V roku 2020 NBS zabezpečovala výrobu bankoviek ES2 v nominálnej hodnote 20 € v dvoch častiach u dvoch dodávateľov:

- 1) v objeme 76,52 mil. ks v nemeckej tlačiarňi Bundesdruckerei GmbH a
- 2) v objeme 50 mil. ks vo francúzskej tlačiarňi Oberthur Fiduciaire SAS.

Táto výroba sa uskutočnila dodatočne na základe potreby Eurosystému doplniť v roku 2020 zásoby bankoviek v nominálnej hodnote 20 €.

¹⁵ 500 € bankovka nebola do série Európa zaradená.

Bankovky boli vyrobené a dodané v stanovenom objeme v priebehu roka 2020.

Dodatočná výroba a dodávky v roku 2020 boli zabezpečené na základe urgentnej požiadavky ECB (a jej následného schválenia Bankovou radou NBS dňa 12. 5. 2020) o presun výroby z roku 2021 do roku 2020 v objeme 50 mil. ks 20 € bankoviek. K 31. 12. 2020 bolo dodaných spolu 37,60 mil. ks 20 € bankoviek. Zostávajúca časť 12,40 mil. ks bude dodaná v priebehu I. štvrťroka 2021.

Okrem eurobankoviek zabezpečila NBS v roku 2020 výrobu a dodanie piatich nominálnych hodnôt euromincí určených pre peňažný obeh v celkovom množstve 114,5 mil. kusov. Rozpis dodávok podľa jednotlivých nominálnych hodnôt je uvedený v tabuľke č. 8.

Tabuľka 8:
Euromince určené
pre peňažný obeh
dodané do zásob
NBS v roku 2020

Zdroj: NBS

Nominálna hodnota	Dodávky v ks ¹⁾
2 eurá	3 106 500
10 centov	12 109 600
5 centov	16 482 000
2 centy	25 094 000
1 cent	57 674 500
Spolu	114 466 600

Poznámka: ¹⁾ Dodané množstvá zahŕňajú +5 % povolenú zmluvnú toleranciu.

Všetky euromince vyrazila Mincovňa Kremnica, š. p. Zabezpečila aj výrobu a adjustáciu 28 100 kusov euromincí z každej nominálnej hodnoty s letopočtom razby 2020 určených do siedmich ročníkových súborov slovenských euromincí.

V súlade s emisným plánom pamätných a zberateľských euromincí na rok 2020 vydala NBS v minulom roku:

- šesť zberateľských euromincí z drahých kovov, z ktorých päť bolo vyrobených zo striebra a jedna zo zlata (tabuľka č. 9),
- 1,0 mil. kusov pamätných euromincí v nominálnej hodnote 2 eurá k 20. výročiu vstupu Slovenskej republiky do Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), ktorých emisia bola 11. novembra 2020.

Tabuľka 9:
Zberateľské
euromince
emitované NBS
v roku 2020

Zdroj: NBS

Nominálna hodnota	Udalosť, ktorú eurominca pripomína	Počet (ks)		Oznámenie NBS o vydaní euromincí
		spolu	z toho PROOF	
10 EUR ¹⁾	Slovenské národné divadlo – 100. výročie založenia	11 300	8 200	č. 416/2019 Z. z.
10 EUR ¹⁾	Andrej Sládkovič – 200. výročie narodenia	9 150	6 350	č. 10/2020 Z. z.
10 EUR ¹⁾	Maximilián Hell – 300. výročie narodenia	9 300	6 500	č. 83/2020 Z. z.
20 EUR ¹⁾	Chránená krajinná oblasť Poľana	9 750	6 750	č. 185/2020 Z. z.
10 EUR ¹⁾	Štefan Banič – 150. výročie narodenia	9 200	6 450	č. 220/2020 Z. z.
100 EUR ²⁾	Nitrianske knieža Svätopluk II.	3 950	3 950	č. 270/2020 Z. z.

Poznámka: ¹⁾ Strieborná zberateľská eurominca ²⁾ Zlatá zberateľská eurominca

Predaj numizmatického zberateľského materiálu realizovala NBS prostredníctvom domácich a zahraničných zmluvných partnerov.

4.2.1 Pandémia COVID-19 ovplyvnila spracovanie eurovej hotovosti v NBS

NBS v roku 2020 vydala do obehu a z obehu prijala menej eurobankoviek a euromincí ako v predchádzajúcom roku, čo bolo spôsobené najmä protipandemickými opatreniami a zatvorenými prevádzkami obchodov, služieb a pod. Pokles odvodov sa premietol do nižšieho množstva spracovaných eurobankoviek a euromincí, čo vyústilo tiež do poklesu množstva vytriedených neupotrebiteľných eurobankoviek a euromincí. Miera vytriedenia eurobankoviek dosiahla v priemere 15,3 % (pred rokom 15,7 %). Podrobnejšie údaje o emisných obratoch a o spracovaní eurobankoviek a euromincí sú zhrnuté v tabuľke č. 10.

Tabuľka 10:
Prehľad
o emisných
obratoch
a spracovaní
eurobankoviek
a euromincí v NBS
(mil. ks)

Zdroj: NBS

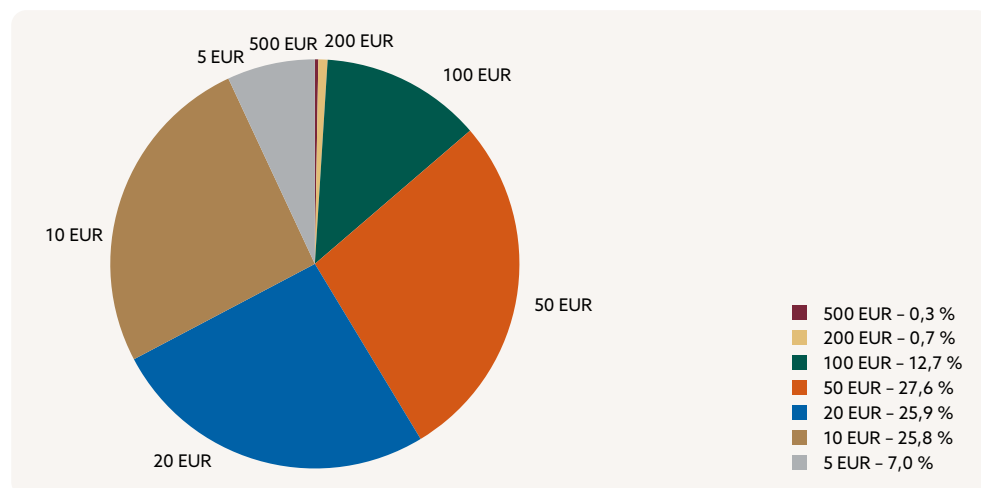
	Eurobankovky			Euromince		
	rok 2019	rok 2020	zmena v % (v p. b.)	rok 2019	rok 2020	zmena v % (v p. b.)
Vydané	332,9	255,6	-23,2 %	329,1	242,6	-26,3 %
Prijaté	311,7	234,3	-24,9 %	254,4	179,0	-29,6 %
Spracované	313,8	230,8	-26,4 %	255,2	177,1	-30,6 %
z toho ES2	271,2	214,4	-20,9 %			
Vytriedené neupotrebiteľné	49,3	35,2	-28,5 %	0,177	0,175	-1,1 %
z toho ES2	21,5	18,9	-12,5 %			
Zničené	49,3	36,3	-26,4 %	0	0	x
z toho ES2	21,5	18,9	-12,3 %			
Miera vytriedenia v %	15,7	15,3	-0,4 p. b.	0,07	0,10	0,03 p. b.
z toho ES2	7,9	8,8	0,9 p. b.			

Poznámka: Zmenu miery vytriedenia sa uvádza v percentuálnych bodoch (p. b.).

Prijaté množstvo eurobankoviek z obehu bolo približne 1,5-krát vyššie v porovnaní s priemerným množstvom eurobankoviek v emisii. V praxi to znamená, že v priemere každých 8 mesiacov sa skontrolujú všetky eurobankovky emitované NBS¹⁶. Tým sa zabezpečuje primeraná čistota peňazí v obeh, čo smeruje k zabezpečeniu integrity eura a k posilneniu dôvery verejnosti v eurobankovky.

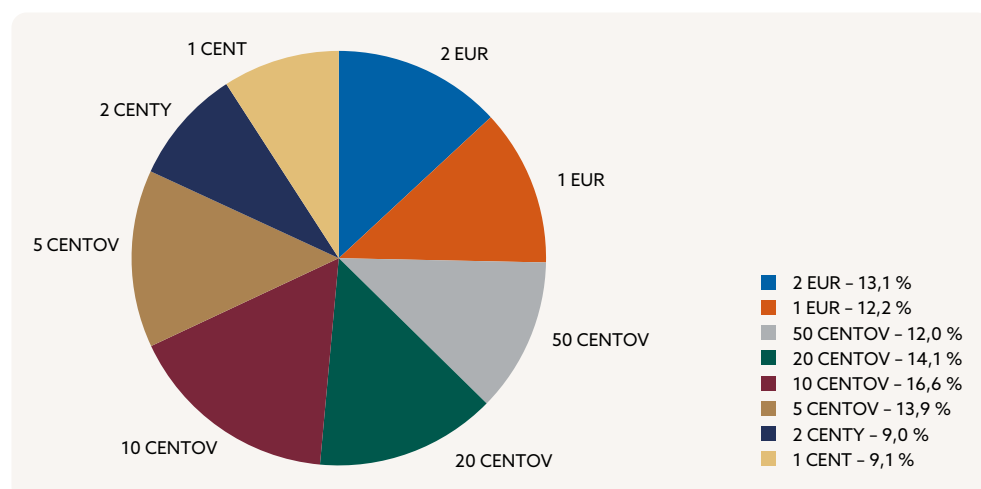
Najčastejšie spracovávanou bola už tradične eurobankovka nominálnej hodnoty 50 € (graf č. 30), ktorá patrí k najviac používaným eurobankovkám v hotovostnom peňažnom obeh.

Graf 30:
Štruktúra
spracovaných
eurobankoviek
v NBS v roku
2020

Vzhľadom na vyššiu životnosť euromincí v porovnaní s eurobankovkami sa pri spracovaní 177,1 mil. kusov mincí vytriedilo ako neupotrebitelných len 175 tis. kusov. Z hľadiska štruktúry bol podiel jednotlivých nominálnych hodnôt spracovávaných euromincí v rozpätí od 9 % do 16,6 % (graf č. 31). V porovnaní s predchádzajúcim rokom najvýraznejšie kleslo množstvo spracovaných 1- a 2-centových euromincí spôsobené ešte nižšou návratnosťou týchto mincí z obehu.

Graf 31:
Štruktúra
spracovaných
euromincí v NBS
v roku 2020

¹⁶ Určitá časť hotovosti sa aktívne nepodieľa na peňažnom obeh, a preto sa nevracia do NBS na spracovanie.

Okrem NBS spracovávajú a opätovne vydávajú do obehu eurobankovky a euromince aj banky a ďalší spracovatelia eurovej hotovosti, ktorým NBS udelila povolenie. Činnosť spracovateľov podlieha pravidelnej kontrole NBS.

4.3

Falzifikáty zadržané na území SR

V roku 2020 bolo na území Slovenskej republiky zadržaných 17 584 falzifikátov bankoviek a mincí, čo je skoro päťnásobne viac, ako v roku 2019 (tabuľka č. 11). Štatistiku ovplyvnil mimoriadny prípad, kedy orgány činné v trestnom konaní zadržali pred uvedením do obehu 15 002 falzifikátov eurobankoviek.

Tabuľka 11:
Vývoj počtu zadržaných falzifikátov v rokoch 2018 až 2020 (v ks)

Rok	EUR	SKK	Ostatné meny	Spolu
2018	2 720	5	82	2 807
2019	3 391	1	46	3 438
2020	17 523	0	61	17 584

V roku 2020 bolo len 13,8 % falzifikátov zadržaných v obehu bankami, pobočkami zahraničných bánk, nebankovými subjektmi a spracovateľmi peňazí. Ostatné (86,2 %) boli zadržané políciou ešte pred uvedením do peňažného obehu.

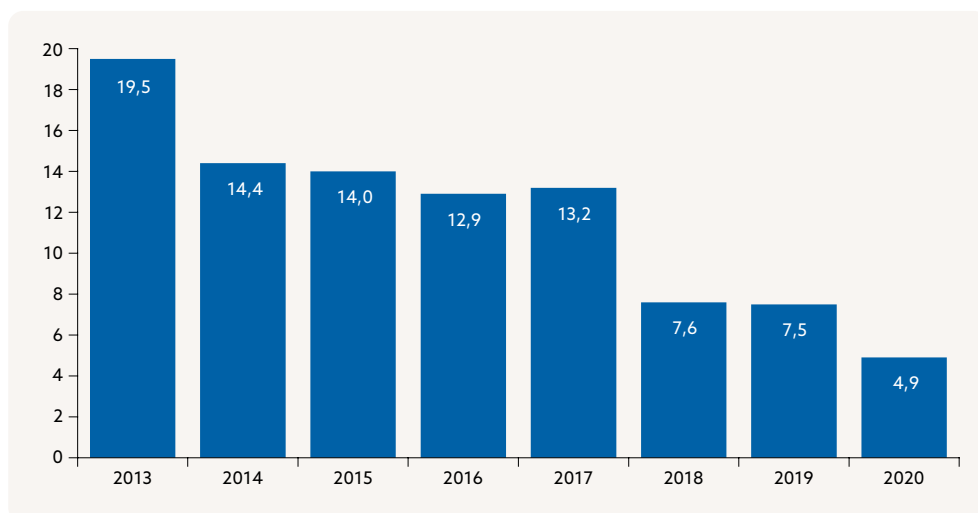
Z celkového počtu zadržaných falzifikátov bolo až 17 523 falzifikátov eurových platidiel (16 294 kusov falzifikátov eurobankoviek a 1 229 kusov falzifikátov euromincí). Zo 16 294 kusov falzifikátov eurobankoviek bolo len 1 145 zadržaných v obehu, čo je najmenej od zavedenia eura v Slovenskej republike v roku 2009. Na jeden milión eurobankoviek v obehu pripadalo približne 4,9 kusov falzifikátov eurobankoviek a na jeden milión euromincí v obehu pripadalo 1,34 ks falzifikátov euromincí. Možnosť, že sa fyzické osoby alebo právnické osoby stretnú v rámci obehu s falošnou eurobankovkou alebo euromincou je teda nízka.

Napriek nárastu počtu falzifikátov v roku 2020, ktorý bol ovplyvnený jedným mimoriadnym prípadom (podiel tohto prípadu na zadržaných falzifikátoch bol 85 %), je počet zadržaných falzifikátov eurových platidiel, a najmä počet falzifikátov eurobankoviek zadržaných v obehu dlhodobo nízky. Ten sa pohybuje približne na úrovni 120 – 150 kusov falzifikátov mesačne.

Graf 32:
Falzifikáty
eurobankoviek
zadržaných
v obehu k miliónu
eurobankoviek
v obehu
(v ks)

Zdroj: NBS

V roku 2020 bolo zadržaných 1 129 falzifikátov euromincí, čo je približne o jednu pätinu menej ako v predchádzajúcom roku. Všetky boli zadržané v obehu. Množstvo falzifikátov euromincí sa v posledných rokoch postupne znižuje.

Falzifikáty 2 € euromincí tvorili až 85 % zo všetkých zadržaných falzifikátov euromincí. Falzifikáty 50-centových mincí (7,7 %) sa v posledných rokoch falšujú vo väčšom množstve ako falzifikáty 1 € (7,3 %). Dôvodom je fakt, že falšovanie päťdesiatcentových mincí je v porovnaní s falšovaním bimetalických jednéhoeurových mincí s magnetickým stredom jednoduchšie.

V roku 2020 nebol zadržaný žiaden falzifikát SKK. V roku 2020 bolo zadržaných 39 ks falzifikátov USD (všetko 100 USD), 21 falzifikátov GBP (väčšinou falzifikáty 20 GBP) a 1 falošná bankovka CZK (2 000 CZK).

B

5

Platobné služby a platobné systémy

146 tis.

transakcií cez
TARGET2-SK

viac ako
261 mil.

transakcií
cez SIPS

2

platobné
systémy

561 mil.

platieb kartami
vydanými bankami
v SR

takmer
194 €

– priemerná
hodnota výberu
z bankomatu

Platobné služby a platobné systémy

Nastavený trend zmeny správania spotrebiteľov pri realizácii platieb z predchádzajúcich rokov sa výrazne potvrdil aj v roku 2020, čoho dôsledkom je výrazné zvýšenie používania bezhotovostných platieb. Rok 2020 bol taktiež v znamení ukončenia modernizácie platobného systému SIPS.

5.1

Platobné služby

Oblasť platobných služieb a platobných systémov upravuje predovšetkým zákon č. [492/2009](#) Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o platobných službách“), ktorým sa do slovenskej legislatívy preniesla smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366/ES z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES. V rámci zákona o platobných službách je ustanovené aj mimosúdne riešenie sporov prostredníctvom subjektu [alternatívneho riešenia sporov](#).

Súčasťou legislatívy oblasti platobných služieb je aj [opatrenie NBS č. 8/2009](#), ktorým sa ustanovuje štruktúra bankového spojenia, štruktúra medzinárodného bankového čísla účtu a podrobnosti o vydávaní prevodníka identifikačných kódov a [opatrenie NBS č. 6/2013](#) o identifikátore príjemcu inkasa a registri identifikátorov príjemcov inkás.

5.2.1 Platobný systém TARGET2 a TARGET2-SK – nové funkčné prvky

NBS prevádzkuje od roku 2009 platobný systém TARGET2-SK ako komponent systému TARGET2. Okrem dennej prevádzky systému NBS sa podieľala na koordinácii vývoja, zmenách, testovaní a nasadzovaní nových verzií programového vybavenia SSP (jednotnej technickej platformy), na ktorej sa systém TARGET2 prevádzkuje. Novými verziami programového vybavenia sa do platformy SSP zavádzajú nové funkčné prvky a zmeny, ktoré Eurosystem schváli na základe požiadaviek užívateľov systému. Odstraňujú sa nimi tiež chyby identifikované v predchádzajúcej verzii.

Súčasťou systému [TARGET2](#) sú aj služby [TARGET2 Securities](#) (T2S) a [Target Instant Payment Settlement](#) (TIPS).

Po stretnutí účastníkov TARGET2-SK projekt T2/T2S Consolidation, zameraný na vývoj nových služieb pre účastníkov v oblasti riadenia likvidity a RTGS služieb a zároveň na adaptáciu existujúcich služieb, bol v dôsledku pandémie posunutý o jeden rok a do prevádzky sa uvedie 21. 11. 2022. Tak tiež sa preberali stratégie Európskej komisie pre retailové platby a opatrenia Rady guvernérov ECB na zabezpečenie celoeurópskej dosiahnuteľnosti služby TIPS.

5.2.2 Platby realizované prostredníctvom TARGET2-SK s novými účastníkmi

V roku 2020 bolo do platobného systému TARGET2-SK zapojených 39 účastníkov: 34 priamych účastníkov a 5 pridružených systémov – SIPS, Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., SIA Slovakia, s. r. o., Národný centrálny depozitár cenných papierov, a. s. a Centrální depozitár cenných papírů. Do produkčného prostredia platobného systému TARGET2-SK pristúpili 3 noví účastníci: TRINITY Bank a. s., PPF Banka a. s. a Centrální depozitár cenných papírů, všetci s priamou účasťou.

Prostredníctvom platobného systému TARGET2-SK sa spracovalo 146 063 transakcií v celkovej hodnote 900 mld. €. V porovnaní s rokom 2019 nastal pokles počtu uskutočnených transakcií o 11 % (o 18 056 transakcií), ale

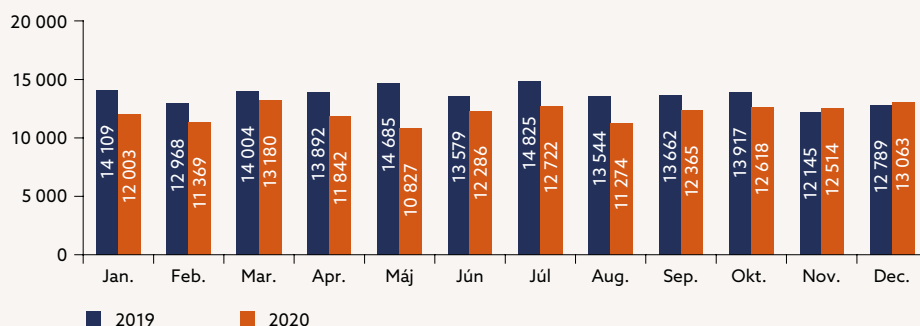

ich hodnota vzrástla v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 49 % (viac ako 297 mld. €), čo je premietnuté do grafov č. 33 a č. 34.

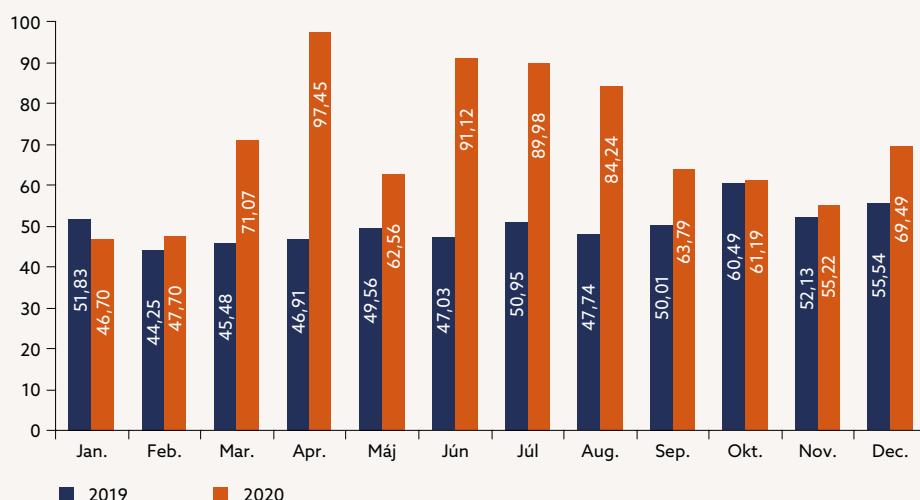
Graf 33:
Počet platieb
spracovaných
v TARGET2-SK
v rokoch 2019
a 2020

Zdroj: NBS

Graf 34:
Hodnota platieb
spracovaných
v TARGET2-SK
v rokoch 2019
a 2020
(mld. EUR)

Zdroj: NBS

V roku 2020 mal TARGET2-SK 257 prevádzkových dní. Denne sa v systéme spracovalo v priemere 578 platobných transakcií v celkovej hodnote takmer 3,5 mld. €.

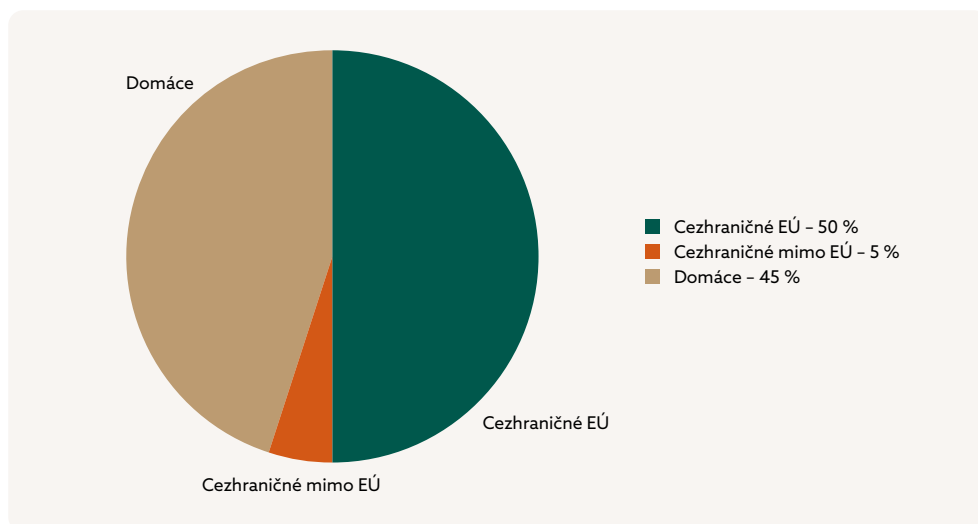
Percentuálny podiel počtu klientskych a medzibankových platieb spracovaných v roku 2020 bol v pomere 59:41 v prospech klientskych platieb. Z hľadiska hodnoty spracovaných platieb bol však podiel klientskych a medzibankových platieb v pomere 4:96, ako každoročne výrazne v prospech medzibankových platieb.

Služby systému TARGET2 využívalo 24 krajín Európskej únie. Z hľadiska štruktúry smerovania platieb zaslaných účastníkmi TARGET2-SK bolo zaznamenaných 45 % domácich a 55 % cezhraničných platieb. Ukazovateľ hodnoty zaslaných platieb vyznieva v pomere 57:43 v prospech cezhraničných platieb (grafy č. 35 a č. 36).

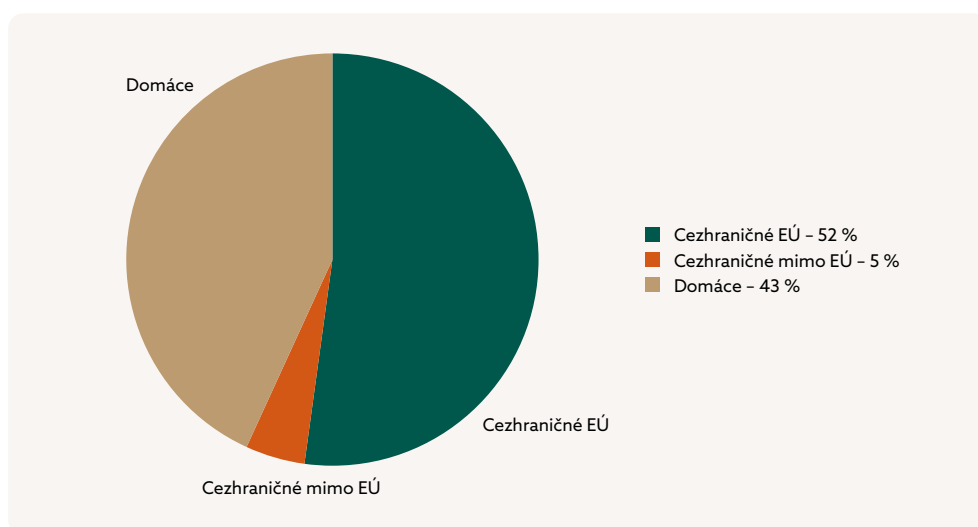
Graf 35:
Pomer počtu
cezhraničných
a domácich platieb
poslaných účastníkmi
T2-SK v r. 2020
(%)

Zdroj: NBS

Graf 36:
Pomer hodnoty
cezhraničných
a domácich platieb
poslaných účastníkmi
T2-SK v r. 2020
(%)

Zdroj: NBS

5.2.3 Platobný systém SIPS

Modernizácia SIPS úspešne ukončená

Prostredníctvom platobného systému SIPS sa spracovávali domáce aj cezhraničné SEPA úhrady a SEPA inkasá. Spracovanie cezhraničných SEPA úhrad a SEPA inkás, smerovaných na poskytovateľov platobných služieb, ktorí nie sú účastníkmi platobného systému SIPS zabezpečila NBS prostredníctvom paneurópskeho klíringového domu – systému STEP2, ktorého je priamym účastníkom.

Spôsob spracovania platieb a vyrovnania výsledkov spracovania platieb sa v platobnom systéme SIPS v porovnaní s predchádzajúcim rokom nezmenil. Aj v roku 2020 sa platby spracovávali v štyroch klíringových cykloch opakujúcich sa v každom prevádzkovom dni. Vyrovnanie výsledkov

spracovania platieb účastníkov platobného systému SIPS z jednotlivých klíringových cyklov sa realizovalo v platobnom systéme TARGET2-SK, ktorého je platobný systém SIPS pridruženým systémom.

NBS v roku 2020 ukončila modernizáciu zúčtovacieho centra platobného systému SIPS. Jej výsledkom je nový modul zúčtovacieho centra založený na moderných informačných technológiách, ktorý začal fungovať 31. 7. 2020. NBS začala pracovať aj na úpravách platobného systému SIPS v súvislosti s pripravovaným projektom konsolidácie T2/T2S, ktorého začiatok je plánovaný na rok 2022.

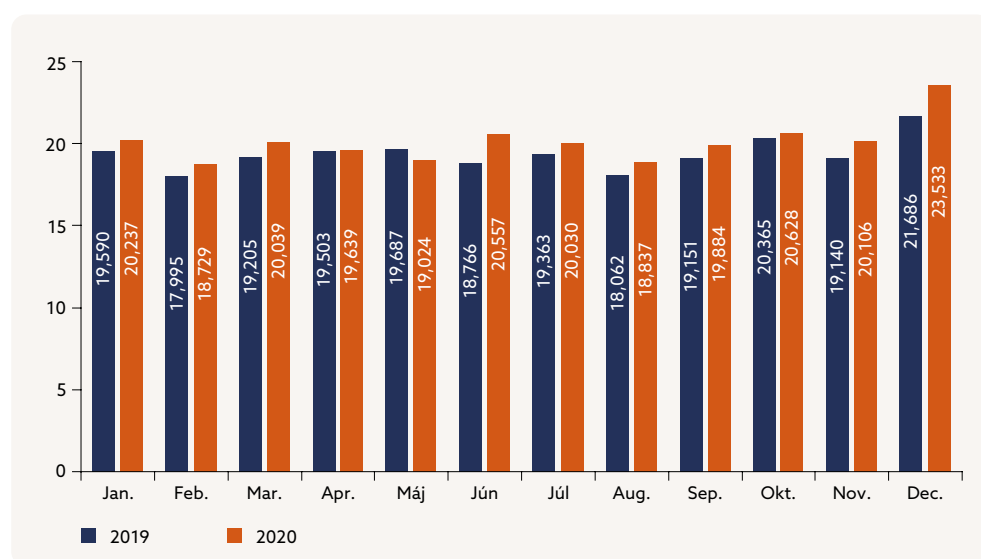
Okrem zabezpečovania prevádzky platobného systému SIPS, NBS vydáva identifikátory príjemcov inkás (tzv. CID-y) pre fyzické alebo právnické osoby, ktoré majú záujem o iniciovanie SEPA inkás. Všetky vydané CID-y sú evidované v registri identifikátorov inkás, ktorý prevádzkuje NBS od roku 2013. Od roku 2013 do konca roku 2020 bolo vydaných 537 CID-ov.

Počet transakcií v platobnom systéme SIPS vzrástol

V roku 2020 počet účastníkov retailového platobného systému SIPS v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol o 2 zahraničných poskytovateľov platobných služieb. V systéme SIPS bolo zapojených 27 účastníkov.

V systéme SIPS bolo spracovaných viac ako 261,48 mil. transakcií v celkovej hodnote 277 696,19 mil. €. V porovnaní s predchádzajúcim rokom tak počet spracovaných transakcií vzrástol o 3,8 %, v hodnote sa však trend nárastu nezachoval, keďže hodnotovo transakcie poklesli medziročne o 1,2 %. Porovnanie rokov 2019 a 2020 podľa jednotlivých mesiacov rokov zobrazujú grafy č. 37 a č. 38.

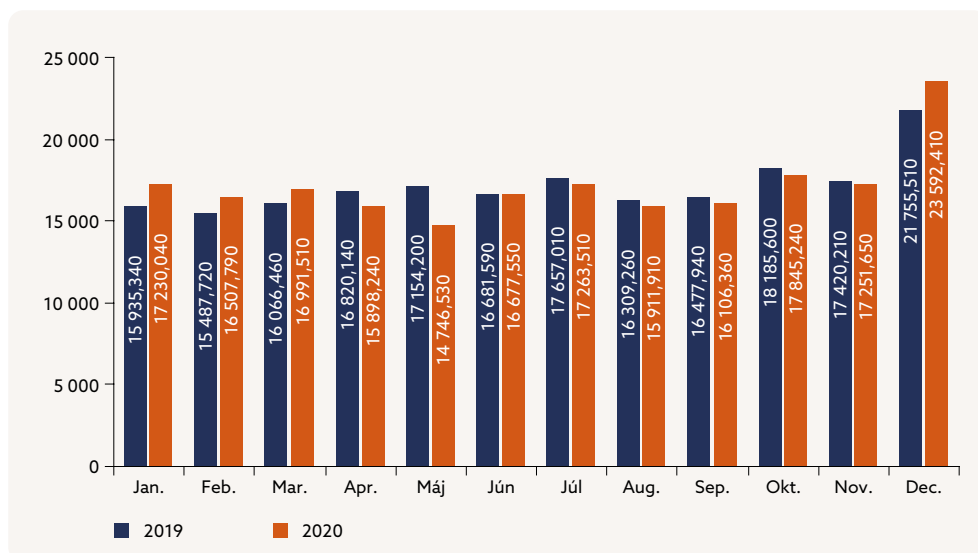

Graf 37:
Porovnanie
počtu transakcií
uskutočnených
v SIPS v rokoch
2019 a 2020
(mil.)
Zdroj: NBS

Graf 38:
Hodnota platieb
spracovaných
v SIPS v rokoch
2019 a 2020
(mil. EUR)

Zdroj: NBS

Podiel počtu cezhraničných transakcií na celkovom počte spracovaných transakcií zotrval na výške 7,7 %. V hodnote transakcií predstavoval podiel 25,88 %, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom znamenalo zníženie podielu o necelé 1 %.

V rámci transakcií podľa platobných nástrojov dominovalo spracovanie SEPA úhrad, ktoré tvorili 93,43 %, na spracovanie SEPA inkás pripadlo 6,57 %. V hodnote predstavoval podiel spracovaných SEPA úhrad až 99,4 % vo vzťahu k SEPA inkasám zastávajúcim výšku 0,6 %.

5.2.4 Platobné karty

Vydávanie platobných kariet naďalej rastie

K 31. 12. 2020 bolo v SR aktívnych 5 513 916 platobných kariet, z toho až 99,56 % tvoria karty s bezkontaktnou technológiou. Počet platobných kariet sa zvýšil v porovnaní s predchádzajúcim rokom takmer o 3,6 %. Trhu naďalej dominovali karty s logami dvoch najväčších kartových schém VISA a MasterCard.

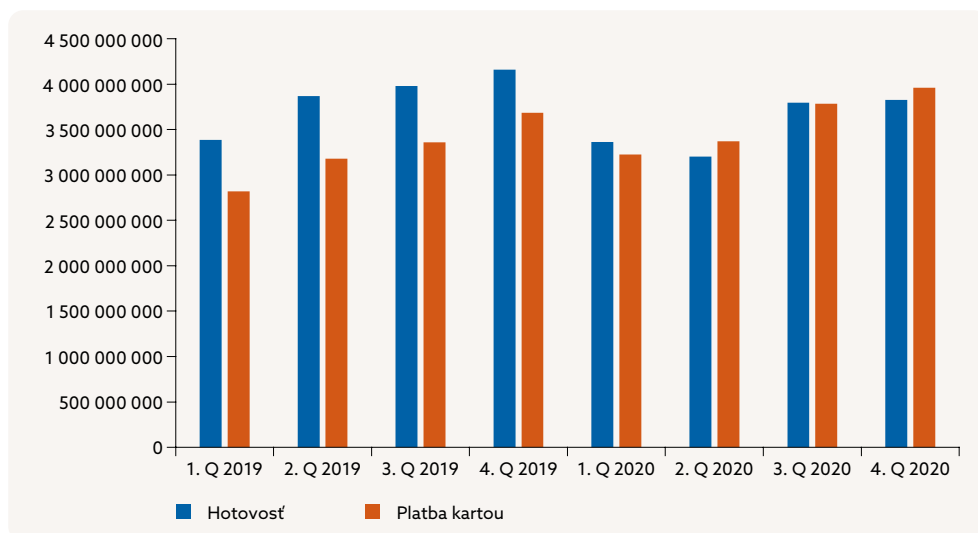
Používanie platobných kariet slovenskými držiteľmi sa v roku 2020 zmenilo v dôsledku pandémie COVID-19, lockdownu a zavretým obchodným prevádzkam.

Prejavilo sa to v 2. a 4. štvrtroku, keď hodnota platieb kartami vydanými slovenskými bankami prevýšila hodnotu výberov hotovosti z bankomatov (graf č. 39). To predstavuje výraznú zmenu v správaní držiteľov kariet, a to použitie kariet viac na bezhotovostné platby u obchodníkov.

Graf 39:
Hodnota
výberov hotovosti
a platieb kartami
v rokoch
2019 – 2020
(EUR)

Zdroj: banky
a pobočky
zahraničných
bánk

Uvedený trend sa prejavil aj v celkových hodnotách transakcií za rok 2020.

V roku 2020 sa kartami vydanými bankami v SR uskutočnilo viac ako 73 mil. výberov hotovosti z bankomatov v celkovej sume 14,2 mld. €. Je to zníženie o 21,3 % v počte a o 7,8 % v hodnote transakcií oproti roku 2019. Vzrástla iba priemerná výška transakcie na 193,9 €, t. j. nárast bol o 17 %.

V roku 2020 sa kartami vydanými v SR uskutočnilo takmer 561 mil. platieb u obchodníkov na EFT POS-termináloch a v elektronických obchodoch, v celkovej hodnote takmer 14,34 mld. €. To predstavuje zvýšenie o 9,9 % v počte a o 4,7 % v hodnote platieb. Súčasne vzrástla aj priemerná hodnota platby na 25,6 €, t. j. nárast bol o 5 %.

Celkový počet výberov hotovosti tvoril 12 % zo všetkých transakcií. Avšak platby kartami tvorili v hodnote transakcií viac ako 50 %.

V roku 2020 išlo o nárast transakcií uskutočnených mobilom na 36,6 mil, kým v roku 2019 bol ich počet 13,6 mil. V hodnote transakcií bol nárast na viac ako 781 miliónov € z 262 miliónov € v roku 2019. Držitelia platobných kariet používali mobily častejšie na platby nižších súm. Priemerná hodnota transakcie pri platbe mobilom v roku 2020 bola 21,53 € (v roku 2019 bola 19,25 €).

Akceptáciu platobných kariet ovplynili správanie držiteľov

Počet bankomatov sa na slovenskom trhu v porovnaní s predchádzajúcim rokom nezmenil, spolu je to 2 778 bankomatov. Zmena správania držiteľov kariet sa rovnako prejavila aj z pohľadu akceptácie platobných kariet v sieti bankomatov a u obchodníkov v SR. Vzhľadom na zníženie potreby hotovosti sa znížili počty a hodnoty výberov hotovosti z bankomatov.

V roku 2020 sa uskutočnilo 74,7 mil. výberov hotovosti z bankomatov v sume 14,4 mld. €, čo predstavuje zníženie o 20,4 % v počte a o 7 % v hodnote transakcií oproti roku 2019.

Držitelia kariet si vyberali hotovosť z bankomatov menej často, avšak vo vyšších hodnotách. Priemerná hodnota výberu hotovosti z bankomatu vzrástla na takmer 193 € (zo 165 € v roku 2019). Hodnota vkladov hotovosti prostredníctvom ATM vzrástla takmer dvojnásobne na 3,6 mld. € (z 1,9 mld. € v roku 2019).

Ku koncu roka akceptovali platobné karty obchodníci na 62 836 EFT-POS termináloch a v 5 088 elektronických obchodoch na internete. Počet elektronických obchodov na internete vzrástol o 1 445 oproti predchádzajúcemu roku.

Počet platieb u obchodníkov v kamenných obchodoch a na internete, z hľadiska akceptácie kariet bankami na Slovensku, bol takmer 384 mil. v hodnote 9,1 mld. €. To predstavuje pokles o 2,23 % v počte a nárast o 6,22 % v hodnote transakcií. Počet platieb u obchodníkov v porovnaní s výberom hotovosti z bankomatov tvoril 83,72 % a 38,86 % v hodnote transakcií.

Zmenu trendu v správaní obyvateľstva v oblasti platieb kartami možno pozorovať aj v elektronických obchodoch, kde bol medziročný nárast v počte (o 1,3 %) aj v hodnote transakcií (o 0,7 %). Počas roka sa uskutočnilo u obchodníkov na internete takmer 23,6 mil. transakcií v hodnote takmer 0,88 mld. €.

5.3

Spolupráca s medzinárodnými finančnými inštitúciami v oblasti platobného styku

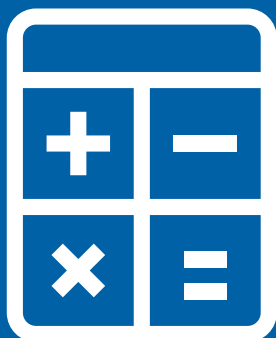
Harmonizácia finančných trhov

Eurosystém nadviazal v procese harmonizácie finančných trhov na minulo-ročné výsledky. Začal monitorovať stav implementácie schválených štandardov na národných trhoch. Dominantnými aktérmi implementácie štandardov sú centrálné depozitáre cenných papierov (CSD) a triparty agenti (TPA), ktorí v r. 2019 predložili Eurosystému svoje adaptačné plány. Implementácia má napredovať v zmysle adaptačných plánov. Prvý monitoring sa spustil v marci 2020. Eurosystém monitoruje stupeň implementácie nielen v CSD a TPA, ale aj u ostatných subjektov kapitálového trhu. Z prvého monitoringu vyplynulo plnenie stanovených míľnikov v zmysle pôvodného plánu.

B

6

Štatistika

110 258

jedinečných
výkazov
od subjektov

127 053

celkový počet
prijatých výkazov
od subjektov

4 234

počet
vykazujúcich
subjektov
v IS ŠZP

1 168

počet
naprojektovaných
vzorov
výkazov

Vývoj v oblasti štatistiky bol ovplyvnený pandemickou situáciou, prípravou nového výkazníctva a pravidelným zostavovaním požadovaných typov štatistík.

V súvislosti s vypuknutím pandémie COVID-19 viaceré krajiny zaviedli nástroje na zmiernenie ekonomického a finančného dosahu pandémie na obyvateľstvo aj podnikateľov. Odklad splátok úverov patril k jedným z často využívaných nástrojov naprieč krajinami eurozóny. Odklady splátok stáli taktiež v centre záujmu analýzy menovej politiky, keďže sa zvyšovalo tempo rastu úverov o nesplácané časti pri porovnaní so „štandardným“ obdobím.

Národná banka Slovenska v apríli 2020 začala s mesačným zisťovaním, kde zbierala informácie o objeme úverov s odloženými splátkami pre domácnosti a nefinančné spoločnosti na vybranej vzorke subjektov¹⁷.

V roku 2020 pribudli dve nové tabuľky o úveroch, vkladoch a obežive (tzv. LCD tabuľky) a jedna o opatreniach na zmiernenie negatívnych následkov pandémie COVID-19 aj v štatistike verejných financií.

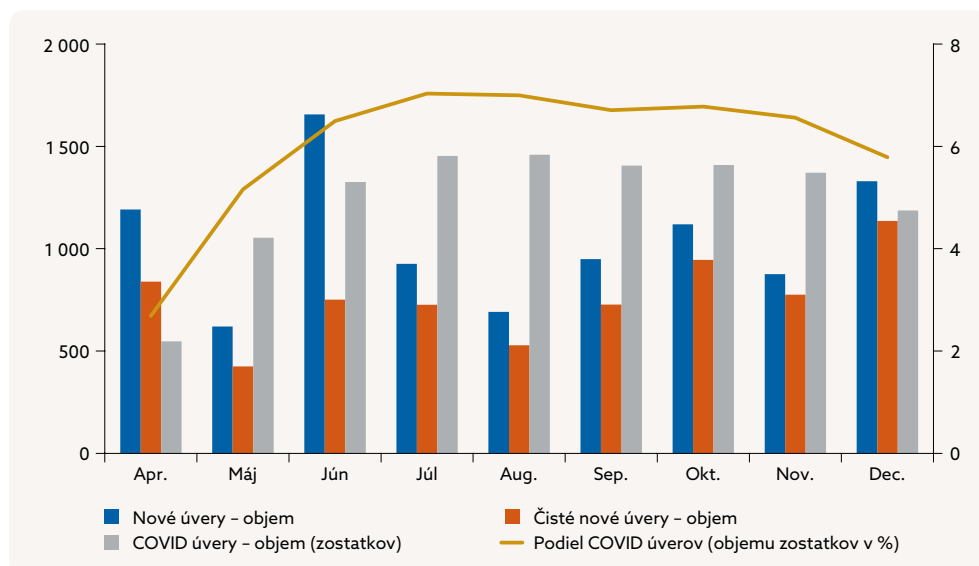
¹⁷ Požiadavka ECB: od apríla 2020 vykazovať úvery s odloženými splátkami v súvislosti s pandemiou COVID-19. Zdroj údajov: 12 bánk (najvýznamnejšie z hľadiska objemu úverov) a 2 registre: RBUZ a CRIF. Za Slovensko len odklad splátok podľa § 30b zákona č. 67/2020 Z. z. – Zákon o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 (právne moratórium).

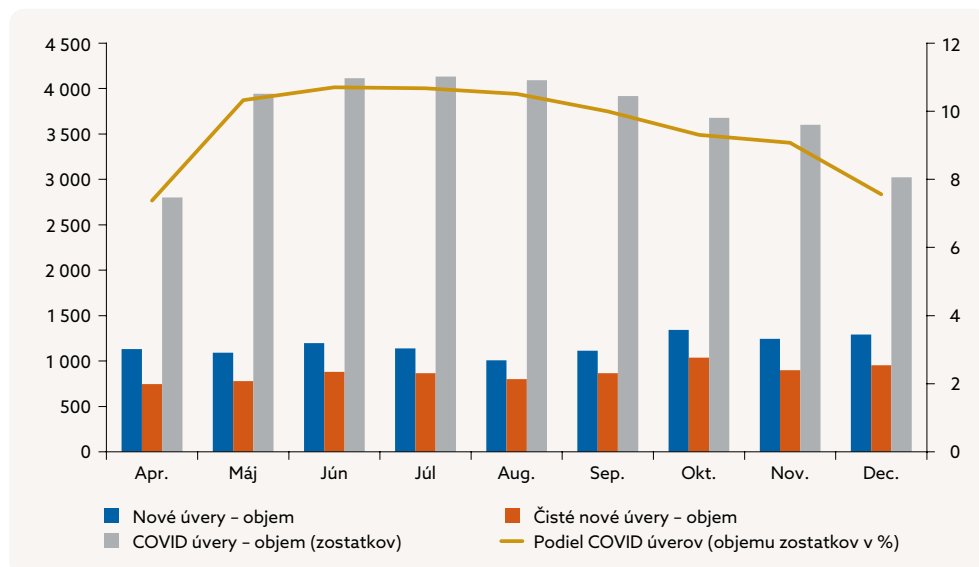
Graf 40:
Úvery
nefinančným
spoločnostiam
(S11)
(ľavá os – objem
v mil. eur, pravá
os podiel v %)

Zdroj: Štatistický
zberový portál

Graf 41:
Úvery
domácnostiam
(S14+S15)
(ľavá os – objem
v mil. eur, pravá
os podiel v %)

Zdroj: Štatistický
zberový portál

Rok 2020 bol veľkou výzvou pre európsky i národný rozpočet verejných financií. Zníženie daňových príjmov a nárast vládnych výdavkov spôsobených celosvetovou pandémiou viedol k prijatiu nových nástrojov na podporu a ozdravenie ekonomiky (SURE, RRF a pod.). NBS v spolupráci s MF SR, ŠÚ SR a RRZ spolupracovali pri evidencii a správnom zaznamenávaní opatrení prijatých na zmiernenie negatívnych následkov pandémie.

Údaje z databázy iBACH (individuálna štatistika Bank for the Accounts of Companies Harmonised) boli podkladom [k štúdiu ECB](#) venovanej hospodárskym vplyvom pandémie.

Od apríla 2020 sa zvýšila aj frekvencia zasielania údajov o likvidite v spravovaných podielových fondoch, v správcovských spoločnostiach a u obchodníkov s cennými papiermi.

Integrovaný vykazovací rámec

V snahe znížiť vykazovacie povinnosti pre korporácie prijímajúce vklady sa ESCB (Európsky systém centrálnych bánk) už niekoľko rokov usiluje o čo najväčšiu integráciu existujúcich vykazovacích požiadaviek do jedinečného a štandardizovaného integrovaného vykazovacieho rámca (Integrated Reporting Framework, ďalej len „IReF“). Ešte v roku 2018 ESCB začal v úzkej spolupráci s bankovým sektorom analyzovať náklady a výnosy IReF s cieľom odhadnúť jeho vplyv na jednotlivé subjekty aj celý sektor. Na základe kvalitatívneho zisťovania, ESCB navrhol základné scenáre pre IReF.

Ku koncu roka 2020 ESCB začal dodatočné zisťovanie týkajúce sa dosahov navrhovaných scenárov na jednotlivých účastníkoch trhu. Za Slovenskú republiku prisľúbili účasť subjekty, ktoré predstavujú viac ako 90 % trhu v zmysle celkovej bilančnej sumy.

Výsledkom zisťovania by mal byť návrh nového nariadenia o štatistickom výkazníctve, ktoré by malo nahradiť doterajšie nariadenia pre rôzne štatistické vykazovacie oblasti.

Príprava nového výkazníctva

Keďže prvé predkladanie údajov podľa nového nariadenia ECB bude až v roku 2022, NBS sa rozhodla pre rozsiahlejšiu zmenu vo výkazoch (zmena statických výkazov na dynamické výkazy, v ktorých budú vykazované tzv. semi-agregáty). Nové výkazníctvo spojí výkazy bilančnej a úrokovej štatistiky do jedného zdroja, zahrnie požiadavky finančných účtov a čiastočne aj platobnej bilancie. Výhodou novej štruktúry výkazov bude odstránenie duplicit vo vykazovaní a využívanie poskytnutých údajov na viaceré účely.

Bilančná a úroková štatistika

Za NBS sa ukončilo paralelné vykazovanie a predkladá sa len jeden nový dynamický výkaz. Definovali sa nové vnútrovýkazové a medzivýkazové kontroly vo výkazoch menovej a finančnej štatistiky, čo tiež prispelo k zvyšovaniu kvality údajov.

Údaje o individuálnych úveroch poskytnutých FO (fyzickým osobám) sa budú využívať na podrobnejšiu analýzu štatistických údajov za sektor domácností. Cieľom je využitie individuálnych údajov (mikro údajov) na zostavovanie jednotlivých štatistík (makro údajov) požadovaných od národných centrálnych bánk pre menovú politiku, finančné účty, finančnú stabilitu a pod.

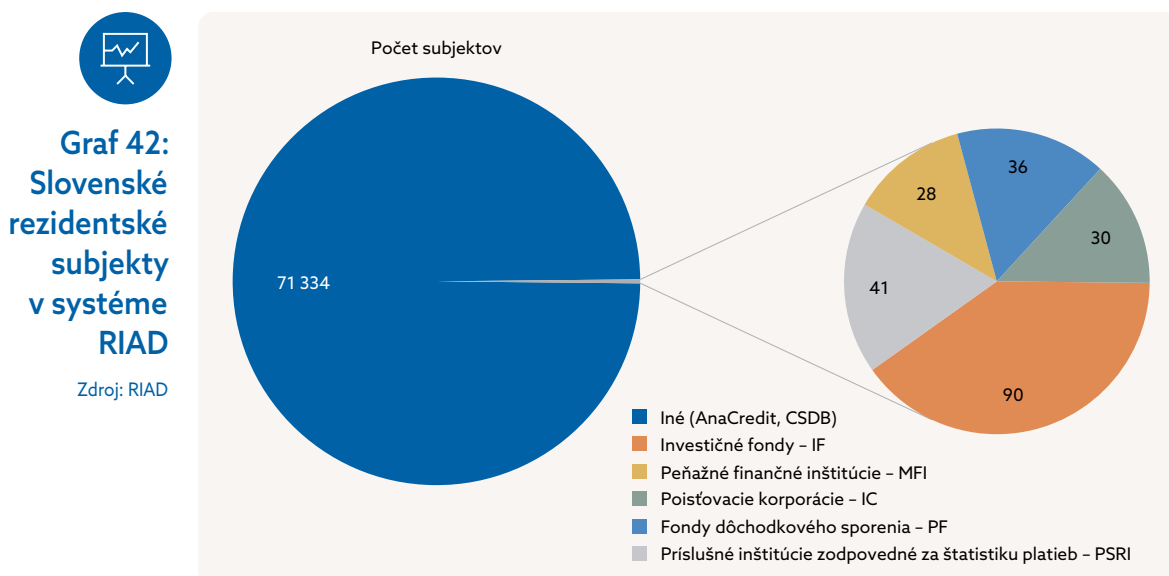
V roku 2020 sa začala tiež spolupráca na detailnejšej analýze údajov vykazovaných v Registri bankových úverov a záruk (RBUZ) pre projekt AnaCredit a ich porovnávanie s údajmi vykazovanými vo výkazoch bilančnej štatistiky. Porovnávaním sa zvyšovala kvalita oboch štatistických domén.

Cenné papiere

V oboch databázach cenných papierov ESCB – Centralizovaná databáza vydaných cenných papierov (CSDB) a Databáza držby cenných papierov (SHSDB), do ktorých pravidelne prispieva aj NBS, sa pokračovalo vo zvyšovaní kvality údajov a vo vývoji systémov na riadenie kvality zo strany centrálnych bánk. ECB koncom roka 2020 ukončila prípravu pre paralelné zostavovanie štatistiky vydaných cenných papierov na základe údajov uložených v databáze CSDB. Aktuálne sa údaje zasielajú stále aj v agregovanej podobe, aby sa porovnávali na mesačnej báze. V roku 2020 pokračovali projekty a testovanie smerujúce k prepojeniu kľúčových databáz ECB. Ukončil sa projekt prepojenia databáz cenných papierov s databázou Registra údajov inštitúcií a pridružených subjektov (RIAD) a spustil sa projekt ich prepojenia s analytickou úverovou databázou (AnaCredit). Vzájomná prepojenosť, konzistentnosť a porovnateľnosť údajov v týchto databázach je kľúčová pre detailné analýzy finančného trhu a finančnej stability.

Register údajov o inštitúciách a pridružených osobách

V roku 2020 dosiahol celkový počet subjektov v RIAD-e hodnotu 11 miliónov záznamov. Slovenských rezidentov bolo z celkového počtu subjektov viac ako 71 000.

V roku 2020 vstúpilo do platnosti nové [Usmernenie ECB](#) o zaznamenávaní niektorých údajov príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v RIAD-e. Usmernenie sa týka povinnosti reportovať referenčné údaje pre dohľad, ktoré úzko súvisia s projektom EUCLID. Významným míľnikom k zvyšovaniu požadovanej kvality údajov bolo vytvorenie komplexnej správy o kvalite údajov RIAD DQR, ktorá sa v súčasnosti generuje automatizovane na mesačnej báze. Vyplnenosť povinných atribútov dosahuje pre slovenské rezidentské subjekty úroveň takmer 100 %. Dôležitým krokom bolo aj publikovanie Referenčnej príručky RIAD-u, ktorá slúži ako komplexný zdroj metodických informácií a vzťahov pre používateľov systému. V NBS sa začalo pracovať aj na vytvorení celobankového registra subjektov, ktorý bude neoddeliteľnou súčasťou individuálneho zberu údajov.

Štatistika verejných financií

NBS zasielala v roku 2020 dvakrát údaje o štatistike verejných financií (predovšetkým príjmy a výdavky štátneho rozpočtu, štátny dlh, deficit verejných financií a ich jednotlivé zložky) do ECB. Približne polovica údajov je rovnaká ako údaje zasielané Štatistickým úradom Slovenskej republiky v rámci transmisného programu Európskeho systému národných účtov (ESA TP). Zároveň NBS štvrtročne preposiela do ECB tri tabuľky z ESA TP, ktoré ŠÚ SR zasiela Eurostatu. Množstvo a podrobnosť požiadaviek na údaje zo strany ECB a Eurostatu v čase neustále rastie.

Sektor nefinančných spoločností

V ekonomickej štatistike za sektor nefinančných spoločností, reprezentovanej príspevkami k databázam BACH (štatistika Bank for the Accounts of Companies Harmonised), resp. iBACH, pokračovali vedľa pravidelného zberu údajov aj metodické činnosti a participácia na ad hoc analýzach.

Vykazovanie za subjekty, na ktoré sa vzťahuje devízová ohlasovacia povinnosť v predkladaní hlásení prostredníctvom štatistického zberového portálu, sa rozšírilo o nové požiadavky medzinárodných inštitúcií, predovšetkým ECB, týkajúce sa zostavovania platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície a tiež „Dotazníka o menovej štruktúre zahraničných aktív a zahraničných pasív“. Povinnosť predkladania hlásení pre štatistiku nebankových subjektov je upravená v ustanoveniach [devízového zákona](#).

Sektor domácností

V roku 2020 prebiehala príprava v poradí štvrtej vlny Zisťovania o financiách a spotrebe domácností (Household Finance and Consumption Survey,

HFCS). Pozornosť bola venovaná možnostiam využitia dostupných administratívnych údajov na skvalitnenie dizajnu zisťovania a kontroly údajov.

Štvrťročné finančné účty

V štatistike štvrťročných finančných účtov pokračovala harmonizácia s údajmi platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície, ako aj príprava na rozšírené vykazovanie údajov za sektory ostatných finančných inštitúcií, centrálnu banku, či vyčlenenie priamych zahraničných investícií z jednotlivých finančných nástrojov.

Platobná bilancia

Najvýznamnejšou udalosťou v oblasti štatistiky platobnej bilancie v roku 2020 bolo dokončenie procesu implementácie [usmernenia ECB/2018/19](#) ohľadom požiadaviek štatistického vykazovania v oblasti externej štatistiky. V súlade s novými požiadavkami boli v priebehu roka zavedené výkazy o menovej štruktúre pre bankové subjekty, subjekty poisťného a dôchodkového trhu a pre vybrané subjekty nefinančných organizácií.

V roku 2020 sa v oblasti štatistiky platobnej bilancie začali pracovné činnosti súvisiace s aktualizáciou Manuálu platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície (tzv. BPM6 update). Proces aktualizácie potrvá niekoľko rokov a jeho výsledkom bude vytvorenie nového manuálu BPM7 v roku 2025. Celý proces sa koordinuje s paralelnou aktualizáciou Systému národných účtov.

Brexit ovplyvnil aj štatistiku platobnej bilancie, čo viedlo k zmene vykazovania geografického členenia. Okrem zmeny príslušných číselníkov, boli tiež spätne aktualizované všetky výstupy pre ECB a Eurostat za jednotlivé položky platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície.

V rámci bežného a kapitálového účtu platobnej bilancie NBS znižovala asymetrie v údajoch. Analýza bola zameraná najmä na rozdiely voči partnerským údajom v rámci International Trade in Services Statistics (ITSS). Taktiež pokračoval proces zosúladovania údajov platobnej bilancie a národných účtov medzi NBS a ŠÚ SR. Novým technickým riešením prešla aj kompilácia sekundárnych výnosov, týkajúcich sa hlavne transferov domácností a príjmov a výdavkov Slovenskej republiky voči Európskej komisii.

V priebehu roka sa začali prípravné práce na integrovaní štatistiky o cezhraničných platbách platobnými kartami. Zároveň sa implementoval nový systém výpočtu aktívneho a pasívneho cestovného ruchu SR, ktorý sa v roku 2020 ukázal ako kľúčový komponent vývoja položky služieb. Vplyv krízy bol najviditeľnejší práve v týchto dvoch ukazovateľoch.

Poistný a dôchodkový trh

V oblasti poistného a dôchodkového trhu sa v roku 2020 pozornosť sústredila na implementáciu nových požiadaviek Európskej centrálnej banky, týkajúcich sa štvrťročného vykazovania štatistických údajov a tiež na zefektívnenie zberu a spracovania údajov pre dohľad v podmienkach novej taxonómie Solvency II.

V spolupráci s odborom dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým sporením boli dohodnuté podmienky vzájomnej internej spolupráce pri kontrole a spracovaní výkazov. Rovnako boli definované kompetencie a povinnosti zodpovedných osôb a termíny pre jednotlivé fázy spracovania výkazov pre dohľad na diaľku. V informačnom systéme Štatistického zberového portálu (IS ŠZP) boli zadefinované nové kontroly nad rámec Solvency II pre štvrťročné a ročné vykazovanie.

Štatistické výkazníctvo subjektov poistného a dôchodkového trhu bolo rozšírené o nový dynamický štvrťročný výkaz o stavoch aktív a pasív voči zahraničiu v menovej štruktúre pre potreby platobnej bilancie.

V oblasti dôchodkového sporenia sa plne rozbehol zber a spracovanie údajov za doplnkové dôchodkové fondy v zmysle Rozhodnutia rady orgánov dohľadu EIOPA ([EIOPA-BoS/18-114](#)) o požiadavkách na pravidelné poskytovanie údajov o zamestnaneckých dôchodkových schémach a zmien vyplývajúcich z Dodatku rozhodnutia dozornej rady EIOPA ([EIOPA-BoS 20-362](#)).

Pozornosť sa tiež sústredila na zabezpečenie včasného zberu údajov v zmysle zmien týkajúcich sa reklasifikácie European Stability Mechanism (ESM) a European Financial Stability Facility (EFSF) podľa požiadaviek ECB.

Štatistika poistného, kapitálového a dôchodkového trhu bola v roku 2020 ovplyvnená brexitom, ktorý priniesol zmeny v evidovaní údajov. Bolo potrebné zosúladiť vykazovanie s požiadavkami ECB na geografické a sektorové členenie.

Spolupráca so ŠÚ SR

V apríli 2020 bol podpísaný Dodatok č. 5 k Rámcovej zmluve o vzájomnej spolupráci pri poskytovaní štatistických údajov a štatistických informácií medzi NBS a ŠÚ SR z 21. 5. 2013. Išlo o zmenu názvov príslušných úsekov, odborov a útvarov NBS, ktoré realizujú vzájomnú výmenu štatistických údajov a štatistických informácií s príslušnými organizačnými útvarmi ŠÚ SR.

6.2

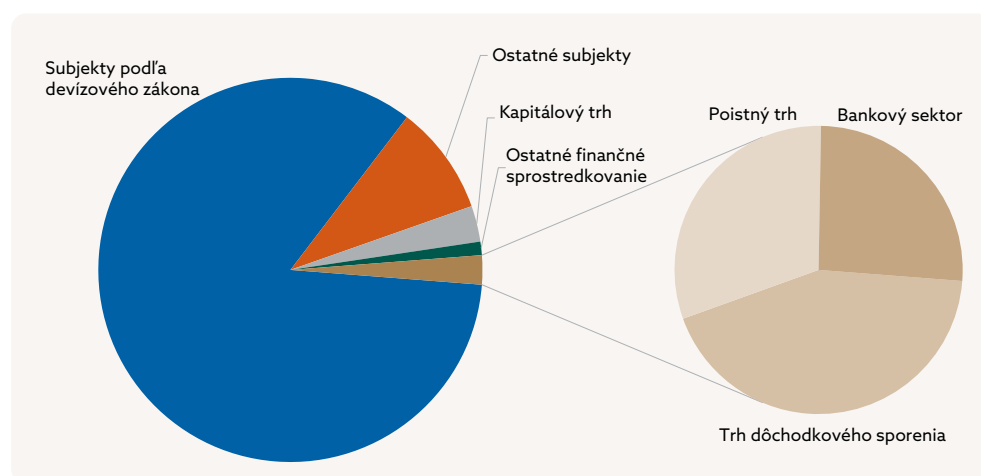
Informačné systémy

V oblasti informačných systémov sa pripravovali podklady k upgradu IS ŠZP a rozbíhal sa pilotný projekt DWH/BI.

Údaje na štatistické účely a pre dohľad sa v roku 2020 zbierali, spracovávali a uchovávali IS ŠZP. Na základe požiadaviek Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA), Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) a ECB sa do IS ŠZP implementovali nové taxonómie. Niektoré čiastkové funkčnosti sa optimalizovali v oblasti vykazovania pre ESMA.

Koncom roka 2020 bolo v IS ŠZP zaevidovaných 4 234 subjektov (graf č. 43) – 27 z bankového sektora, 48 z ostatného finančného sprostredkovania, 32 z poisťného trhu, 128 z kapitálového trhu (OCP, podielové fondy, správčovské spoločnosti, burza cenných papierov a centrálni depozitári cenných papierov), 45 z trhu dôchodkového sporenia, 3 563 subjektov vykazujúcich podľa opatrenia NBS o predkladaní hlásení podľa devízového zákona a 391 ostatných subjektov.

Graf 43:
Počet subjektov v IS ŠZP
Zdroj: Štatistický zberový portál

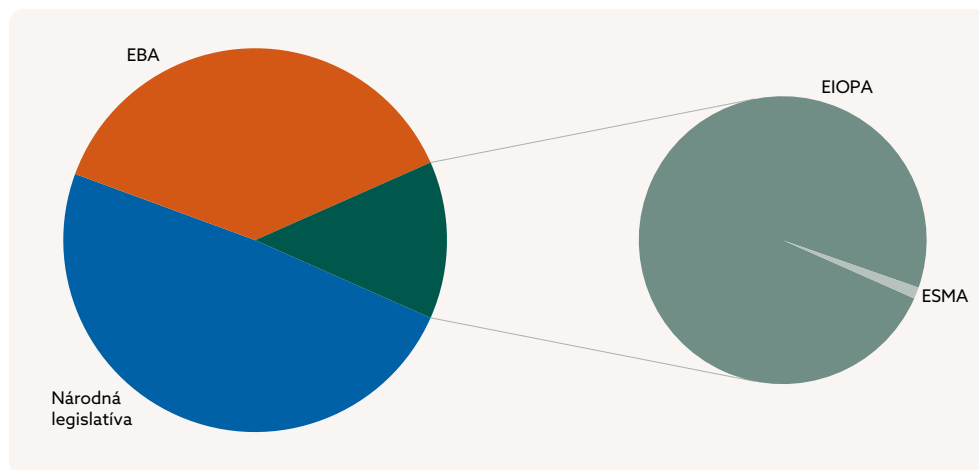

V roku 2020 bolo naprojektovaných 572 výkazov na zber údajov podľa národnej legislatívy, 441 výkazov bolo na základe legislatívy EBA, 153 pre EIOPA (110 pre poisťný trh a 43 pre dôchodkové fondy) a 2 výkazy podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady o správcoch alternatívnych investičných fondov (AIFMD) (graf č. 44).

Graf 44:
Počet
výkazov
v IS ŠZP

Zdroj: Štatistický
zberový portál

Pokračovala aj transformácia a migrácia historických údajov všetkých výkazov zbieraných v rokoch 1996 – 2012 do systému IS ŠZP.

V roku 2020 sa kládol dôraz na rozvoj a ďalšie využitie BI nástroja Qlik Sense. Z hľadiska infraštruktúry NBS rozšírila kapacity vývojového a prevádzkového servera. Počet licencií sa navýšil na 70. V rámci konzultačných, školiacich aj interných prác sa pokračovalo v rozširovaní modulov z oblastí štatistiky cenných papierov, bilančnej štatistiky, štatistiky úrokových sadzieb, ostatných finančných sprostredkovateľov, štatistiky platobnej bilancie, vládnej štatistiky, finančných účtov, poisťnom a dôchodkovom trhu a v štatistike z oblasti priamych zahraničných investícií a služieb. Qlik Sense sa tiež využil na výstupnú agregáciu údajov pre BACH.

Na základe požiadavky ECB zasielať iBSI za všetky úverové inštitúcie ("full reporters"), sa v prostredí Qlik Sense vytvorila nová aplikácia „GESMES IBSI“ (GESMES kódov IBSI – bilančné položky jednotlivých PFI – prelinkované na metapopis ŠZP).

V priebehu roka sa NBS podieľala na novom projekte budovania celobankového dátového úložiska (DWH) – cieľom bolo nájsť vhodné logické a architektonické riešenie pre údaje zbierané v systéme AnaCredit a vybrané údaje z menovej a finančnej štatistiky.

B

7

Ekonomický výskum

1

medzinárodná
vedecká
konferencia

21

analytických
komentárov
a blogov

číslo

1

v rebríčku
RePEc

10

vedeckých
článkov

22

seminárov

18

výskumných
štúdií

Ekonomický výskum

Pandémia COVID-19 iniciovala vznik nových výskumných tém. Do popredia sa dostali analýzy priamych vplyvov pandémie na ekonomiku a viaceré dlhodobejšie výskumné projekty boli dočasne pozastavené. Výmena skúseností a nových poznatkov sa presunula z kancelárií, učební a konferenčných miestností do online priestoru.

Rýchla adaptácia na nové pracovné podmienky sa prejavila nielen v medziročnom náraste množstva, ale aj v kvalite výstupov. NBS sa vďaka výskumným štúdiám a článkom v odborných časopisoch stala najrenomovanejšou inštitúciou v oblasti ekonomického výskumu na Slovensku.¹⁸

7.1

Vzrástol počet i kvalita publikácií

Primárnu formu prezentácie výsledkov výskumnej činnosti NBS naďalej predstavovali recenzované štúdie. V roku 2020 bolo na [webovom sídle výskumu](#) publikovaných sedem výskumných štúdií a tri príležitostné štúdie. Osem ďalších štúdií, na ktorých sa spolupodieľali zamestnanci NBS v spolupráci so zahraničnými spoluautormi, bolo zverejnených na stránkach zahraničných inštitúcií, vrátane Fed-u (centrálnej banky Spojených štátov amerických) alebo Medzinárodného menového fondu.

Nové štúdie z oblasti finančnej stability do značnej miery čerpali z výsledkov [prieskumu medzi zadlženými domácnosťami](#), ktorý NBS spustila v záujme lepšieho pochopenia dosahov koronakrízy na finančnú situáciu domácností a následne finančnú stabilitu komerčných bánk. Výsledky potvrdili výrazný vplyv pandémie na slovenské domácnosti a nárast rizík medzi zadlženými domácnosťami. Podrobnejšie výpočty ukázali, že straty vyplývajúce z prípadného nesplácania úverov by boli pre slovenský bankový sektor zvládnutelné.

¹⁸ ideas.repec.org/top/top.slovakia.html

Iná štúdia zaoberajúca sa finančnou situáciou domácností identifikovala, že finančná gramotnosť spolu s dôverou vo vlastné finančné schopnosti a dôverou v ekonomiku sú silnými determinantami vysvetľujúcimi rozhodovanie domácností participovať na trhu s rizikovými finančnými aktívami a dlhopismi.

Prínosom z pohľadu finančnej stability s presahom do menovej politiky bolo vytvorenie nového indikátora, ktorý umožňuje určiť fázu finančného cyklu na Slovensku. Tým, že ide o empirický prístup vychádzajúci z ukazovateľov, ktoré monitorujú fázu nárastu rizík, je dostatočne spoľahlivý a tvorcovia hospodárskej politiky ho môžu využívať na makroprudenciálne účely.

Výskum v oblasti menovej politiky priniesol presnejšie odhady rovnovážnej úrokovej sadzby zohľadňujúcej špecifiká slovenskej ekonomiky. Veľký medzinárodný ohlas získali nové zistenia týkajúce sa neštandardných menovopolitických opatrení. Štúdia porovnávajúca odhady vplyvu kvantitatívneho uvoľňovania odhalila, že centrálni bankári majú tendenciu prezentovať vyšší vplyv kvantitatívneho uvoľňovania na produkciu i infláciu ako akademici.

Štúdie týkajúce sa fiškálnej politiky podrobne analyzovali používané nástroje fiškálnej politiky a druhý pilier dôchodkového systému. Vychádzajúc z odhalených slabých miest sformulovali odporúčania na zvýšenie efektívnosti verejných financií a lepšiu výkonnosť dôchodkového sporenia. Štruktúra príjmov aj výdavkov by sa mala prispôbiť najlepšej praxi, mali by sa vykonať dôležité štrukturálne reformy a budovať inštitúcie, kapacity a zlepšovať procesy. Druhému pilieru dôchodkového sporenia by mohlo pomôcť stanovenie silnejších mantinelov pre investičnú stratégiu a poplatkovú politiku alebo vytvorenie centralizovaného fondu.

Výskum v oblasti reálnej ekonomiky sa venoval globálnym hodnotovým reťazcom a faktorom určujúcim pozíciu krajiny v týchto reťazcoch. Výsledky ukazujú, že väčšie ekonomiky majú vyšší podiel domácej pridanej hodnoty v exportoch obchodných partnerov, nižšiu mieru účasti, avšak lepšiu pozíciu v reťazcoch. Vyšší objem priamych zahraničných investícií naopak súvisí s väčším podielom zahraničnej pridanej hodnoty na exporte, vyššou mierou participácie a zároveň nižšou pozíciou krajiny v hodnotovom reťazci. Výpočty tiež naznačujú, že posilnenie domácej meny zvyšuje pomer domácej pridanej hodnoty exportu k hrubému exportu.

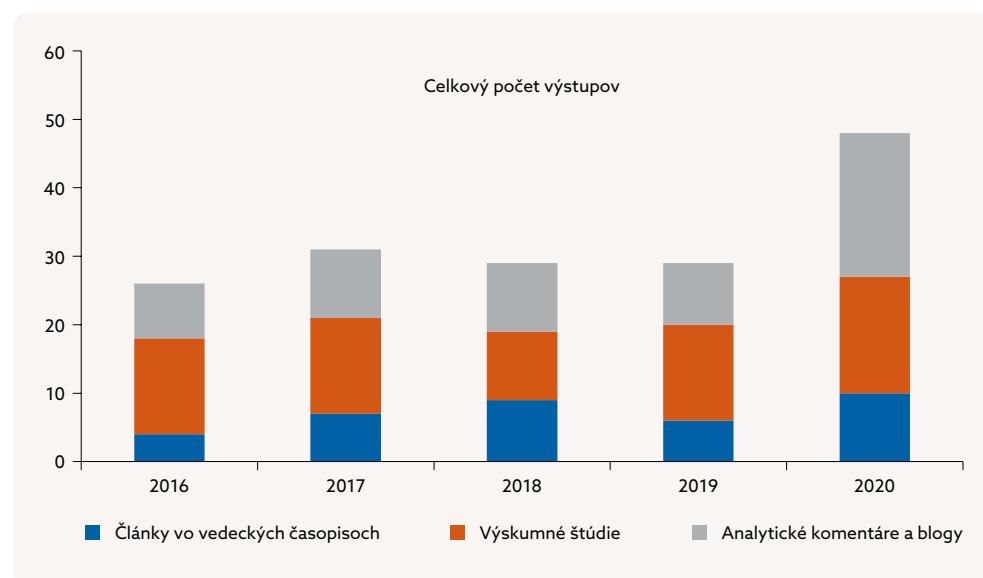
Výskum z oblasti ekonomického modelovania priniesol zaujímavé praktické zistenia týkajúce sa aplikácie rôznych modifikácií testov symetrie rozdelenia ekonomických časových radov. Výpočty ukázali, že voľba sub-sampling metódy nemá zásadný vplyv na silu testu symetrie. Dôležitým poznatkom pre prax zároveň je, že asymetria v kľúčových ekonomických časových radoch sa nachádza v oveľa menšej miere, ako je často v literatúre prezentované.

Potreba rýchlej reakcie na zmeny týkajúce sa koronakrízy sa odrazila vo väčšom počte analytických výstupov v podobe [analytických komentárov](#) alebo [blogov](#). Venovali sa predovšetkým vplyvom pandémie na domácnosti, na ich finančnú situáciu a schopnosť splácať úvery alebo vplyv lockdownov a výpadkov príjmov na solventnosť podnikov, ich zamestnanosť a produktivitu. Neobišli však ani aktuálne témy nesúvisiace s COVID-19, ako napríklad prechod na digitálnu menu alebo dosahy klimatických zmien.

Najcennejšie zistenia boli publikované v domácich i zahraničných vedeckých časopisoch, vrátane renomovaných titulov ako Journal of International Money and Finance, Journal of Macroeconomics, Oxford Economic Papers, a tiež Economic Systems, Economic Modelling alebo B. E. Journal of Macroeconomics.

Celkový počet výstupov výskumu NBS sa medziročne zreteľne zvýšil na doteraz najvyššiu zaznamenanú hodnotu.

Graf 45:
Publikované
výstupy
výskumu
NBS
Zdroj:
Výpočty NBS

Externá výskumná spolupráca sa presunula do online priestoru

Všetky podujatia, s výnimkou niekoľkých seminárov na začiatku roka, sa konali formou videokonferencií. Spolu sa uskutočnilo 22 výskumných a diskusných seminárov. Niektoré z nich umožnili zamestnancom NBS získať rýchlu spätnú väzbu na ich zistenia, prípadne podnety pre doplnenie rozpracovaných výstupov o nové výpočty. Na iných seminároch prezentovali svoje výsledky výskumu odborníci z prostredia mimo NBS.

V spolupráci s nezávislou sieťou CompNet sa uskutočnila trojdňová medzinárodná konferencia pod názvom *[Sustainable development, firm performance and competitiveness policies in small open economies](#)*. Konferenciu svojim príhovorom otvoril viceguvernér NBS Ľudovít Ódor. Následne s hlavnou prednáškou na tému vplyvu pandémie COVID-19 na zahraničný obchod a hospodársky rast vystúpil hlavný ekonóm Svetovej obchodnej organizácie Robert B. Koopman. Konferencie sa zúčastnilo na diaľku viac ako sto účastníkov a do odbornej diskusie sa svojou prezentáciou zapojili tri desiatky zahraničných a domácich ekonómov, vrátane štyroch zástupcov NBS.

Konferencia zdôraznila niekoľko dôležitých posolstiev. Ekonomické vplyvy pandémie COVID-19 sa líšia v závislosti od odvetvia, miera neistoty však vzrástla nezávisle od oblasti podnikania. Podniky budú viac zvažovať prínosy globálnych hodnotových reťazcov pre efektívnosť produkcie v kontexte možných prerušení zahraničných dodávok. To sa môže prejavovať v zmenách štruktúry medzinárodného obchodu. Napriek množstvu akútnych výziev súvisiacich s pandemiou, vlády by mali pristúpiť k reformám vedúcim k transformácii ekonomík a zabezpečeniu udržateľného rastu. Po opatreniach zameraných na zabezpečenie dostatočnej likvidity počas koronakrízy by sa mal dôraz presunúť na podporu dlhodobých investícií, predovšetkým investícií v oblasti zelených technológií a inovácií.

V záujme prehĺbenia externej spolupráce NBS poskytla priestor viacerým talentovaným študentom, prevažne renomovaných zahraničných škôl, možnosť zúčastniť sa na výskumnej stáži. V rámci spolupráce s akademickou obcou hosťovala v NBS docentka z Kalifornskej univerzity, ktorá sa vo svojich prácach zameriava hlavne na témy politickej ekonomie a medzinárodných financií.

V roku 2020 bola NBS aktívna v dvoch výskumných sieťach ESCB (HFCN a PRISMA) a v jednej nezávislej sieti (CompNet). Členovia siete [Household Finance and Consumption Network \(HFCN\)](#) sa venovali príprave štvrtej vlny zisťovania Household Finance and Consumption Survey (HFCS). Podstatnú časť spolupráce v roku 2020 tvorila účasť na výskumných a analytických projektoch, v ktorých boli použité údaje z predchádzajúcich vĺn HFCS, okrem iného aj na hľadanie odpovedí na viaceré otázky týkajúce sa vplyvov pandémie COVID-19 na domácnosti.

Výskumná sieť Price-setting Microdata Analysis Network (PRISMA) sa venuje problematike nastavovania cien a využíva pri tom podrobné údaje od firiem a obchodníkov. V roku 2020 jej členovia upriamili pozornosť predovšetkým na analýzu frekvencie stanovovania cien a revíziu metodológie výpočtu Harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP).

V rámci [CompNetu](#), siete zameranej na výskum konkurencieschopnosti, sa zástupcovia NBS, popri organizácii spoločnej konferencie, zapojili do prípravy novej verzie [CompNet databázy](#), prislúchajúceho manuálu a nadväzujúcej [Správy o podnikovej produktivite](#).

B

8

Európske záležitosti a medzinárodná spolupráca

nová
stratégia
Technickej
spolupráce
NBS

20.

výročie
vstupu
do OECD

90

rokov
od založenia
BIS

Európske záležitosti a medzinárodná spolupráca

Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami fungovala v roku 2020 najmä v online priestore a kľúčovou bolo prijatie novej stratégie Technickej spolupráce NBS.

8.1

Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami

Medzinárodný menový fond (IMF) a Svetová banka (WB)

K najvýznamnejším udalostiam brettonwoodských inštitúcií patrili v roku 2020 jarné a výročné zasadnutia IMF a WB, prvýkrát v histórii týchto inštitúcií vo virtuálnom formáte. Súčasťou jarných zasadnutí v apríli boli prezentácie aktuálnych vydaní publikácií multilaterálneho dohľadu IMF – Svetového ekonomického výhľadu (WEO) a Správy o globálnej finančnej stabilite (GFSR). Počet rokovaní sa zúžil na minimum a všetky výstupy boli prezentované elektronicky. Hlavnou témou zasadnutí bol vplyv pandémie na svetovú ekonomiku a výzva na úzku spoluprácu medzi členskými štátmi IMF. Fond vyzdvihol opatrenia jednotlivých členských krajín v oblasti fiškálnej, menovej a finančnej stability a poskytol promptnú pomoc najzraniteľnejším členským krajinám.

V dôsledku pandémie sa uskutočnili výročné zasadnutia IMF a WB v októbri tiež vo virtuálnom formáte. IMF prezentoval jesenné vydanie WEO a GFSR. Vo virtuálnych diskusiách rezonovali témy pokračovania v bezprecedentnej pomoci krajinám počas pandémie, dôležitosť medzinárodnej spolupráce, zabezpečenia udržateľného, vyrovnaného a inkluzívneho rastu a zrýchlenia digitalizácie ekonomík.

V decembri experti IMF virtuálne prediskutovali so zástupcami NBS makroekonomický vývoj a výhľad v SR, situáciu vo finančnom sektore SR a v oblasti politik obozretnosti na makroúrovni.

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)

Slovensko v decembri 2020 oslávilo 20. výročie vstupu do OECD. Pri tejto príležitosti vydala Národná banka Slovenska pamätnú euromincu v nominálnej hodnote 2 eur.

Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBRD)

Hlavnými bodmi výročného zasadnutia Rady guvernérov EBRD v októbri 2020 (virtuálne) boli schválenie nového strategického rámca na roky 2021 – 2025 a voľba novej prezidentky EBRD. Strategický rámec predstavuje dokument, ktorý určuje hlavné oblasti a ciele EBRD na ďalšie päťročné obdobie. Guvernéri EBRD schválili Odile Renaud-Basso za novú prezidentku EBRD na roky 2020 – 2024.

Banka pre medzinárodné zúčtovanie (BIS)

BIS v roku 2020 oslavovala 90 rokov od svojho založenia. Nosnými témami roku 2020, okrem pandémie COVID-19, boli inovácie, riziká spojené s klimatickou zmenou a kybernetická bezpečnosť.

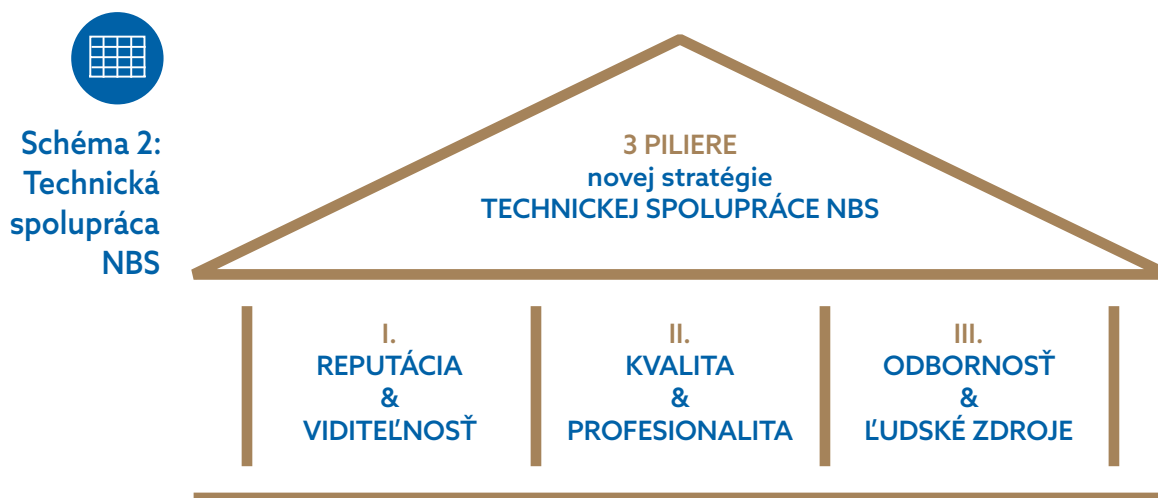
Od marca 2020 sa pravidelné stretnutia guvernérov členských centrálnych bánk, ktoré sa konajú na dvojmesačnej báze, presunuli v dôsledku pandémie do virtuálneho priestoru. Na týchto zasadnutiach sa pravidelne zúčastňuje i guvernér NBS. Diskutovalo sa na nich o aktuálnych témach, vrátane používania veľkých dát („big data“) vo finančnom sektore a možnostiach riešenia prípadnej budúcej ekonomickej krízy cez nové nástroje monetárnej politiky.

Viceguvernér NBS, Ľudovít Ódor sa vo februári 2020 zúčastnil na zasadnutí pracovnej skupiny pre monetárnu politiku v strednej a východnej Európe. Prítomní zástupcovia centrálnych bánk diskutovali o ekonomických dosahoch pandémie COVID-19 a makroekonomickom vývoji. Bilancovali tiež uplynulých 30 rokov hospodárskej transformácie a európskej integrácie krajín strednej a východnej Európy.

Na 90. výročnom valnom zhromaždení BIS v júni 2020 zastupovali NBS guvernér Peter Kažimír a viceguvernér Ľudovít Ódor. Okrem schvaľovania výročnej správy BIS a výsledkov finančného hospodárenia boli témou diskusie aj platobné systémy v ére digitalizácie aj z pohľadu pandémie COVID-19.

Technická spolupráca (TS) pozostáva z výmeny odborných znalostí a skúseností a budovania profesionálnych vzťahov a partnerstiev s inými centrálnymi bankami, orgánmi dohľadu a inými inštitúciami, spravidla mimo EÚ.

Rok 2020 bol využitý na prípravu novej stratégie, ktorú Výkonná rada NBS schválila v septembri 2020. Analýza súčasného stavu agendy TS v NBS ukázala priestor na zlepšenie a vytvorenie novej stratégie s cieľom reflektovať súčasné ambície NBS a jej celkovú víziu.

Technická spolupráca NBS sa podľa novej stratégie bude opierať o aktívnu spoluprácu s existujúcimi domácimi a zahraničnými inštitúciami, s využitím súčasných trendov digitalizácie a zapájaním sa do programov podporovaných EÚ a aktivít medzinárodných inštitúcií.

NBS sa v roku 2020 zapojila aj do projektov EÚ. V rámci projektu EÚ Twinning Serbia experti NBS zorganizovali pre kolegov z Národnej banky Srbska študijnú návštevu na tému FX manažment, na ktorej NBS predstavila fungovanie a aktivity v oblasti risk manažmentu a front office v NBS a v Eurosysteme, ako aj databázový systém RiskHouse.

Virtuálna misia v oblasti prania špinavých peňazí pre zamestnancov Národnej banky Republiky Severné Macedónsko a Ministerstva financií Republiky Severné Macedónsko sa konala v rámci EÚ projektu Twinning North Macedonia. Experti NBS prezentovali fungovanie a aktivity v oblasti prania špinavých peňazí v NBS a v Eurosysteme a pri dohľade nad finančným trhom.

Kolegovia z Národnej banky Srbska a experti NBS počas študijnej návštevy v NBS vo februári 2020

B

9

Komunikácia

Chatbot
Groš
odpovedal
na viac ako
1 000
otázok

nová
Komunikačná
stratégia
NBS

2,7 mil.
používateľov
navštívilo
web NBS

600 hod.
dobrovoľníckej
práce pre
4 neziskové
organizácie

130.
výročie založenia
Múzea mincí
a medailí
v Kremnici

Komunikácia

Banková rada NBS v roku 2020 schválila Komunikačnú stratégiu NBS, ktorej cieľom je, aby sa NBS prezentovala ako moderná, otvorená a zrozumiteľná centrálna banka, ako inštitúcia s názorom, ktorá prináša témy, určuje trendy a reprezentuje inovatívnosť v oblasti menovej politiky, finančného sektora (regulácie), vzdelávania a finančnej gramotnosti a v neposlednom rade ako inštitúcia, ktorá priťahuje talenty.

Takmer ihneď po prijatí Stratégie musela NBS prispôsobiť komunikáciu novým podmienkam. Rok 2020 znamenal pre NBS v dôsledku pandémie zintenzívnenie komunikácie s využitím iných komunikačných nástrojov – intenzívnu komunikáciu prostredníctvom komunikačných platforiem, webu a sociálnych sietí, ale aj vizuálne cez osvetlenie budovy. V súlade so schválenou komunikačnou stratégiou sa NBS viac otvára verejnosti, či už aktívnou, adresnou a zrozumiteľnou komunikáciou o aktuálnych ekonomických témach, podporou finančného vzdelávania alebo komunitnými aktivitami prospešnými pre Slovensko.

Nasvietenie NBS počas pandémie

Hlavné udalosti roku 2020

Vo februári NBS v spolupráci s Rotary clubom odhalila na svojom priečelí bustu Imricha Karvaša, prvého guvernéra Slovenskej národnej banky.

S vypuknutím pandémie COVID-u 19 NBS zrušila všetky zahraničné služobné cesty, exkurzie a návštevy, zatvorila Múzeum mincí a medailí v Kremnici a zaviedla home office. Koncom marca NBS mimoriadne nasvietila fasádu budovy odkazmi, ktoré boli vzhľadom na začínajúcu pandémiu aktuálne: #rúškoTiPristane #spoluToZvladneme #somDoma #solidarita. V apríli sa uskutočnila prvá virtuálna tlačová konferencia k aktualizácii strednodobej predikcie.

V súvislosti s pandemickým odkladom splátok na webe NBS začal fungovať nový nástroj, chatbot Groš, ktorý odpovedal na najčastejšie otázky k tejto téme. Za tri mesiace zodpovedal viac ako 430 otázok. Chatbot do pár sekúnd nepretržite a automatizovane odpovedal na otázky používateľov z naučenej databázy, resp. používateľom poskytol možnosť výberu z preddefinovaných otázok. K témam, ktoré verejnosť zaujímali, patrili najmä výmena bankoviek a mincí, pokladničné hodiny, kurzový lístok, podanie sťažnosti na finančnú inštitúciu a pod. Za rok 2020 zodpovedal viac ako 1 000 otázok. Po odznení témy odkladu splátok NBS tento komunikačný nástroj v novembri upravila a je dodnes vo verzii 2, kde s využitím umelej inteligencie rozpoznáva textový vstup používateľa, je schopný učiť sa a odpovedať na ďalšie témy.

NBS aj v roku 2020 pokračovala v podpore umenia – najmä výtvarného a hudobného a podpísala Memorandum o spolupráci s Vysokou školou výtvarných umení. Koncom júna bola otvorená Galéria NBS, kde vystavujú svoje diela mladí slovenskí výtvarníci, študenti alebo absolventi VŠVU. V spolupráci s VŠVU boli sprístupnené dve výstavy. NBS podporila aj sériu koncertov v rámci džezového festivalu OneDayJazz v Bratislave a v Kremnici.

V júli NBS zorganizovala „okrúhly stôl“ s predstaviteľmi MF SR, výboru NR SR pre financie a rozpočet, Bankovej rady NBS a médií na tému: *Ako banky pomáhajú pri zmierňovaní následkov pandémie.*

V auguste NBS informovala o výsledkoch prvej vlny vlastného prieskumu domácností o úveroch. Na jeseň bol verejnosti predstavený expertný názor na reformu dôchodkového systému a na slovenský Plán obnovy EÚ.

V novembri NBS predstavila nový projekt finančného vzdelávania [5 peňazí](#), ktorý zážitkovou formou pomáha lepšie hospodáriť s peniazmi. Jeho súčasťou sú aj nové profily na sociálnych sieťach, ambasádori, mediálne vystúpenia, prednášky a články.

Pri príležitosti emitovania zberateľských euromincí, štátnych sviatkov a iných významných udalostí NBS spolupracuje s najlepšimi slovenskými dizajnérmi a prezentuje zaujímavé svetelné dizajny na fasáde budovy. V roku 2020 NBS pokračovala v podpore festivalu umenia Biela noc, ktorý sa pre pandemické opatrenia uskutočnil v minimalistickej zimnej verzii – na budove NBS sa premietala vianočná projekcia, ktorú vytvorilo 15 slovenských špičkových dizajnérov a umelcov.

NBS komunikuje s verejnosťou a žiadateľmi o informácie aj elektronicky. V roku 2020 bolo spracovaných 3 706 otázok, podnetov a iných žiadostí o informácie. Z tohto počtu NBS prijala 3 404 žiadostí na adresy určené na komunikáciu s verejnosťou – info@nbs.sk, 255 na webmaster@nbs.sk, 47 žiadostí bolo riešených ako žiadosti v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (infozakon@nbs.sk). V ďalších 330 žiadostiach žiadali médiá NBS o zaujatie stanoviska.

9.2

Interná komunikácia a spoločenská zodpovednosť

V roku 2020 bola veľká časť internej komunikácie venovaná preventívnym opatreniam na ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov v NBS. V snahe uľahčiť zamestnancom prechod na prácu v režime home office dostávali zamestnanci informácie, ako technicky zvládnuť prácu zo domu, ako organizovať online pracovné stretnutia a aktuálne informácie o režime na pracovisku. Guvernér NBS sa vo videách pre zamestnancov vyjadroval k dôležitým témam – režimu práce počas pandémie, vzájomnej solidarity a pomoci či k prijatým opatreniam. Napriek pandémie sa podarilo zorganizovať darovanie krvi zamestnancov a zamestnanci NBS sa zapojili do celoslovenskej ekologickej kampane Do práce na bicykli.

V roku 2020 NBS začala rozvíjať program spoločenskej zodpovednosti (CSR – Corporate social responsibility). Cieľom je, aby centrálna banka bola zodpovedným partnerom vo vzťahu k zamestnancom, verejnosti, finančným spotrebiteľom, komunitám a životnému prostrediu.

V rámci dobročinných aktivít bola zorganizovaná finančná zbierka – zamestnanci NBS vyzbierali 16 645 € pre 4 neziskové organizácie a výsledná suma sponzorského daru od NBS sa zaokrúhlila na 20 000 €. NBS venovala 5 000 rúšok občianskej iniciatívy #KtoPomôžeSlovensku a podporila koncert pre zdravotníkov vo verejnoprávnej RTVS.

NBS sa v roku 2020 po prvýkrát zapojila aj do podujatia firemného dobrovoľníctva Naše Mesto. Tím NBS patril v Bratislave k tým najväčším – zúčastnilo sa na ňom 170 zamestnancov a odpracovali viac ako 600 hodín dobrovoľníckej práce na štyroch miestach.

CSR program sa v roku 2020 po prvýkrát rozšíril o charitatívnu akciu Giving Tuesday. Do iniciatívy Giving Tuesday sa aktívne zapojili zamestnanci NBS – rozhodli sa podporiť základné školy, ktoré navštevujú ich deti. NBS podporila darovaním výpočtovej techniky 42 škôl, ktoré dostali 60 stolových počítačov s monitormi a 163 tlačiarňí.

V roku 2020 NBS po tretíkrát zorganizovala charitatívne vianočné trhy, ktoré boli v dôsledku opatrení cez webovú platformu. Zamestnanci podporili chránené dielne, ktoré zamestnávajú ľudí so znevýhodnením sumou 5 000 €.

9.3

Publikácie NBS a web

V roku 2020 NBS vydávala pravidelné oficiálne publikácie a v spolupráci s ECB vydala štyri vydania Ekonomického bulletinu, Výročnú správu ECB, Správu ECB o činnosti dohľadu a Konvergenčnú správu.

NBS na svojom webe zverejnila novú publikáciu [Ako funguje centrálna banka?](#), ktorá môže byť základnou orientáciou pre žiakov a študentov. NBS naďalej vydávala materiály k zberateľským eurominciám. Zverejnila tiež 10 výskumných štúdií, 22 analytických komentárov a 44 rýchlych komentárov. Periodické odborné publikácie zverejňovala NBS na svojom webovom sídle v elektronickej forme vo formátoch pdf.

V apríli 2020 NBS začala na svojich webových stránkach zverejňovať blogy. V máji sa k blogom pridali aj zvukové záznamy rozhovorov – podcasty.

Webové stránky v roku 2020 navštívilo viac ako 2,7 milióna používateľov a počet zobrazení stránok dosiahol 14,5 miliónov, čo je podobne ako v roku 2019.

9.4

Múzeum mincí a medailí

V roku 2020 si Múzeum mincí a medailí v Kremnici pripomenulo 130. výročie svojho založenia. So svojím fondom s viac ako 100 tisíc zbierkovými predmetmi patrí medzi významné špecializované numizmatické múzeum.

Mimoriadnou udalosťou v roku 2020 bolo otvorenie novej dlhodobej historicko-umeleckej výstavy s názvom *Strela jasná okovaná! Kremnický meštiansky strelecký spolok a jeho terče*. Múzejná kolekcia 138 maľovaných terčov z rokov 1837 – 1896 je treťou najväčšou zbierkou na Slovensku a pre verejnosť bola sprístupnená prvýkrát. Najzaujímavejšie zbierkové predmety predstavuje múzeum verejnosti naďalej aj v stálej numizmaticko-historickej expozícii *Líce a rub peňazí – Peniaze a medailérstvo v dejinách Slovenska* a v expozíciách Mestského hradu v Kremnici.

Okrem stálej výstavy pripravilo múzeum štyri príležitostné výstavy výtvarného umenia: *SALÓN < 55 kremnických výtvarníkov*, *Kremnické gagy 2020 – Karikaturisti*, *Ivana Olbricht – Zlato v obrazoch*, *Slovenská medaila 2016 - 2020*. V expozícii *Líce a rub peňazí* sa uskutočnili dve výstavy: *26. ročník Medzinárodného sympózia umeleckého šperku Kremnica 2020*, *Detské vypletačky – drevené hračky*. Súčasťou výstavných podujatí boli aj edukačné programy pre žiakov základných škôl a tvorivé dielne pre širokú verejnosť.

Počas celého roka ponúkalo múzeum v jednotlivých expozíciách vzdelávacie programy pre školské skupiny venované dejinám peňazí, baníctva a mincovníctva na Slovensku, regionálnej a kultúrnej výchove, či finančnej gramotnosti. Do edukačných programov, tvorivých dielní a vzdelávacích programov sa zapojilo 2 150 návštevníkov múzea.

Múzeum mincí a medailí pripravilo letný *Hravý piknik na hrade a Príbehy v múzeu*. Ponuku letných podujatí doplnili *Ukážky organovej hudby v Kostole sv. Kataríny*. Výnimočným augustovým podujatím bol medzinárodný

One Day Jazz Festival na Mestskom hrade v Kremnici. V rámci septembrových Dní európskeho kultúrneho dedičstva sa uskutočnil koncert Adriany Kučerovej a jej hostí, ktorý bol zároveň venovaný aj 130. výročiu vzniku múzea a slávnostnému otvoreniu novej dlhodobej výstavy. Posledným jesenným podujatím bolo podujatie *PRIPRAVIŤ SA! POZOR! PÁL!* Do projektu *Noc múzeí a galérií* sa múzeum zapojilo formou virtuálnej prehliadky expozícií.

Koncert Adriany Kučerovej a jej hostí v Kostole sv. Kataríny v Kremnici

Stále expozície, príležitostné výstavy a podujatia Múzea mincí a medailí v Kremnici v roku 2020 navštívilo viac ako 41 000 návštevníkov prevažne zo Slovenska, ale aj zahraničia.

B

10

Inštitucionálny rozvoj

projekt
5 peňazí

ekologická
likvidácia
viac ako
48 ton
odpadu

14 644
nových
prevzatých spisov
v registratúrnom
stredisku
NBS

4 063
nových
záznamov
spracovaných
v knižnici
NBS

113
tímov v súťaži
Generácia
€uro

873
zamestnancov
na vzdelávacích
podujatiach

Inštitucionálny rozvoj

10.1

NBS je súčasťou Eurosystému

Súčasťou Eurosystému je NBS od 1. januára 2009. Eurosystém zoskupuje centrálné banky krajín EÚ, ktoré prijali euro ako svoju menu a Európsku centrálnu banku. Guvernér NBS je členom Rady guvernérov ECB, ktorá je najvyšším rozhodovacím orgánom Eurosystému.

NBS prispieva k činnosti Eurosystému a ESCB aj svojou účasťou vo výbo-
roch a pracovných skupinách.

- Výbor pre účtovníctvo a menové príjmy
- Výbor pre bankovky
- Výbor pre kontroling
- Výbor Eurosystému/ESCB pre komunikáciu
- Výbor pre finančnú stabilitu
- Výbor pre informačné technológie
- Výbor interných audítorov
- Výbor pre medzinárodné vzťahy
- Právny výbor
- Výbor pre operácie na trhu
- Výbor pre menovú politiku
- Výbor pre organizačný rozvoj
- Výbor pre trhovú infraštruktúru a platby
- Výbor pre riadenie rizík
- Výbor pre štatistiku
- Rozpočtový výbor
- Konferencia pre ľudské zdroje

Banková rada Národnej banky Slovenska

Banková rada NBS – najvyšší riadiaci orgán, mala v roku 2020 päť členov.

Jej pôsobnosť a kompetencie vymedzuje predovšetkým zákon NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (zákon o NBS), ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy a organizačný poriadok NBS.

Guvernéra a viceguvernérov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh vlády po ich schválení Národnou radou Slovenskej republiky. Ďalších členov Bankovej rady NBS vymenúva a odvoláva vláda na návrh guvernéra NBS.

S účinnosťou od 1. 1. 2015 má Banková rada NBS podľa zákona o NBS šesť členov. Funkčné obdobie členov bankovej rady je šesťročné. Guvernérovi, viceguvernérovi a ďalšiemu členovi bankovej rady začína funkčné obdobie plynúť dňom účinnosti jeho vymenovania do funkcie. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena bankovej rady opätovne, pričom však tá istá osoba môže byť vymenovaná za guvernéra najviac na dve funkčné obdobia a za viceguvernéra najviac na dve funkčné obdobia.

Banková rada v roku 2019 rozhodla o zverejňovaní príjmov členov bankovej rady na individuálnej báze.

Banková rada NBS		Príjem celkom*
guvernér	Peter Kažimír	175 651
viceguvernér	Ľudovít Ódor	153 662
člen BR	Vladimír Dvořáček	126 335
člen BR	Karol Mrva	128 205
člen BR	Ľuboš Pástor	39 518

* Úhrn čistých príjmov vrátane príplatkov, poskytnutých benefitov, odmien, ostatných príspevkov a funkčných požitkov vyplatených členom BR NBS.

K 31. 12. 2020 boli členmi bankovej rady:

- Ing. Peter Kažimír, guvernér
- Mgr. Ľudovít Ódor, viceguvernér,
- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ pre dohľad a finančnú stabilitu,
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre riadenie rizika, vysporiadanie bankových operácií, platobné systémy a peňažnú hotovosť,
- prof. Ľuboš Pástor, PhD., externý člen.

Výkonná rada Národnej banky Slovenska

Výkonná rada je riadiacim, výkonným a koordinačným orgánom NBS a bola zriadená bankovou radou 1. 8. 2012 podľa § 6 ods. 2 písm. i) zákona o NBS.

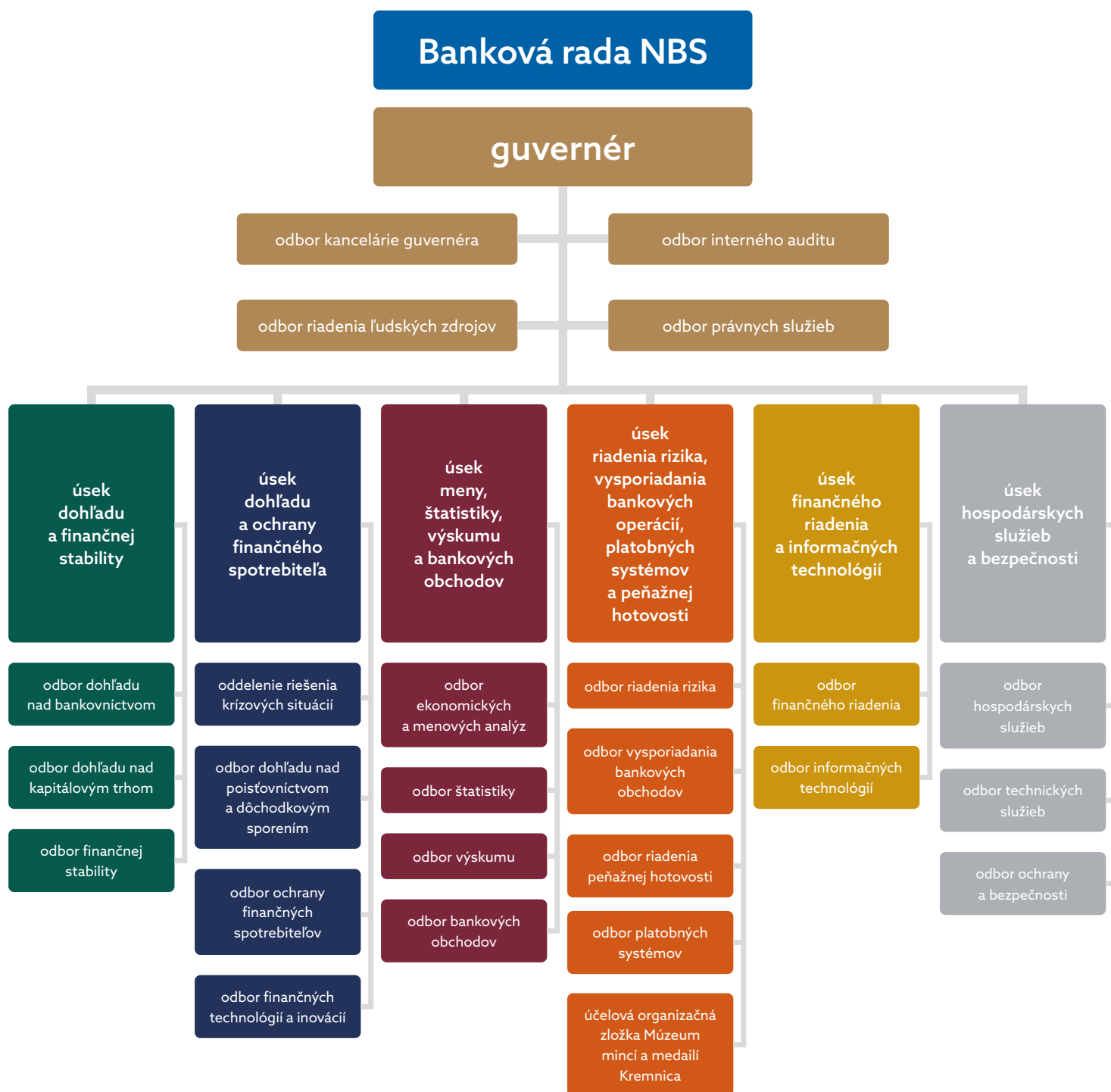
K 31. 12. 2020 boli členmi výkonnej rady:

- Ing. Peter Kažimír, guvernér,
- Mgr. Ľudovít Ódor, viceguvernér,
- RNDr. Karol Mrva, výkonný riaditeľ pre riadenie rizika, vysporiadanie bankových operácií, platobné systémy a peňažnú hotovosť,
- Ing. Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ pre dohľad a finančnú stabilitu,
- Mgr. Júlia Čillíková, výkonná riaditeľka pre dohľad a ochranu finančného spotrebiteľa,
- Ing. Albín Kotian, výkonný riaditeľ pre finančné riadenie a informačné technológie,
- Ing. Jaroslav Mikla, výkonný riaditeľ pre hospodárske služby a bezpečnosť,
- JUDr. Martin Lipovský, LL.M., MBA, riaditeľ odboru právnych služieb,
- Mgr. Michal Horváth, PhD., riaditeľ odboru ekonomických a menových analýz (hlavný ekonóm).

V roku 2020 boli schválené tri novely organizačného poriadku NBS. V dôsledku organizačných zmien nastali zmeny organizačnej štruktúry NBS, úprava funkčnej náplne a zmena názvu niektorých organizačných útvarov.

Schéma 3: Organizačná štruktúra NBS k 31. 12. 2020

K 31. 12. 2020 mala NBS 1 122 zamestnancov. Pracovný pomer v roku 2020 skončilo 83 zamestnancov.

V roku 2020 sa uskutočnilo 105 výberových konaní na obsadenie 112 voľných systemizovaných pracovných miest a bolo prijatých 86 nových zamestnancov.

Medzi národnými centrálnymi bankami ESCB, Európskou centrálnou bankou a inými medzinárodnými finančnými inštitúciami sa uskutočňuje výmena zamestnancov, ktorej cieľom je podporiť mobilitu v rámci ESCB, výmenu skúseností, know-how a rozvoj ľudských zdrojov. V roku 2020 pôsobilo 14 zamestnancov NBS v ECB, vo Vienna University of Economics and Business, v Medzinárodnom menovom fonde a v Cross-National Data Center in Luxembourg.

Priemerná mesačná mzda za rok 2020 dosiahla 2 814,41 €, čo predstavuje medziročný rast o 9,8 %.

Pri prvom skončení pracovného pomeru po vzniku nároku na starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok sa odchodné vyplátilo 37 zamestnancom.

K 31. 12. 2020 bolo v NBS 925 sporiteľov doplnkového dôchodkového sporenia.

10.3.1 Etické zásady NBS

Národná banka Slovenska stanovuje zásady etického správania svojich zamestnancov s cieľom zabezpečiť najvyššiu úroveň nezávislosti, objektívnosti, čestnosti a transparentnosti v ich správaní. S cieľom posilniť etické vnímanie svojich zamestnancov sa NBS v roku 2020 prvý raz pripojila k iniciatíve [Global Ethics Day](#) zorganizovaním interných workshopov na tému rozhodovania sa v etických dilemách a prednášok o rozvoji podnikateľskej etiky na Slovensku.

10.4

Riadenie operačného rizika

Úlohou riadenia operačného rizika je prispievať k plneniu cieľov NBS prostredníctvom ochrany kvality a kontinuity procesov, dobrého mena a finančných aktív NBS pred ich poškodením, stratou alebo zneužitím. V roku 2020 NBS pokračovala v identifikácii operačných rizík a incidentov vo svojich procesoch. V tejto súvislosti Banková rada NBS schválila ročnú správu o riadení operačných rizík, na základe ktorej sa akceptovali operačné riziká alebo navrhli plány na ich zmiernenie.

10.5

Vzdelávanie a poskytovanie informácií

10.5.1 Odborné vzdelávanie

NBS zabezpečovala vzdelávanie a rozvoj zamestnancov podľa ich plánov vzdelávania a rozvoja na príslušný kalendárny rok vzhľadom na aktuálnu pracovnú situáciu organizačných útvarov a na podmienky súvisiace so šírením ochorenia COVID-19.

Na vzdelávacích podujatiach sa zúčastnilo 873 zamestnancov v rámci šiestich oblastí vzdelávania a rozvoja (odborné, manažérske, všeobecné vzdelávanie a vzdelávanie v oblasti informačných technológií, sociálnych kompetencií a jazyka).

Popri vzdelávacích podujatiach uskutočnených na Slovensku sa zamestnanci vzdelávali a profesijne rozvíjali aj na medzinárodných vzdelávacích podujatiach organizovaných centrálnymi bankami a zahraničnými vzdelávacími inštitúciami.

NBS zorganizovala seminár *Legal and Contractual English and Communication for Central Bank and SSM Staff* v Bratislave pre zamestnancov iných centrálnych bánk a orgánov regulácie a dohľadu. Ďalšie plánované podujatia s medzinárodnou účasťou so zahraničnými lektormi prebehli online pod záštitou ECB.

Poslucháči vysokých škôl si prehĺbili prax a získali cenné skúsenosti absolvovaním vysokoškolskej odbornej praxe v NBS.

Zamestnanci NBS sa zapájali do vzdelávania a rozvoja aj vykonávaním lektorskej činnosti so špecifickým obsahovým zameraním.

10.5.2 Vzdelávanie verejnosti

Súťaž pre študentov stredných škôl Eurosystemu – Generácia Euro

Študentskú súťaž pre stredné školy zastrešuje ECB a koordinujú ju jednotlivé centrálné banky v 12 krajinách eurozóny. Už po deviatykrát sa súťažiacie tímy dozvedeli viac o menovej politike, rozšírili si povedomie o Eurosysteme, doplnili si svoje vedomosti o svete financií a v neposlednom rade si vyskúšali tímovú prácu. Najväčšou motiváciou pre zúčastnené tímy je účasť na finále v NBS a na európskom finále v sídle ECB, kde im prezidentka ECB odovzdá diplomy a majú možnosť stretnúť sa s kolegami z iných krajín aj expertmi ECB. V roku 2020 boli tímy hodnotené a ocenené online formou.

V prepočte na počet obyvateľov patrí Slovensko dlhodobo medzi tri najúspešnejšie krajiny z hľadiska zúčastnených tímov. Minulý rok sa súťaže zúčastnilo 113 tímov, čo je takmer o 20 % viac ako v predchádzajúcom ročníku. Do druhého kola postúpilo 37 tímov. Víťazom 9. ročníka súťaže sa stal tím z Gymnázia na Grösslingovej ulici v Bratislave.

Registratúra a archív

Archív NBS uchováva 208 archívnych fondov, ktorých rozsah v minulom roku prekročil 6 000 bežných metrov dokumentov. Do registratúrneho strediska NBS bolo prevzatých 14 644 uzavretých spisov z činnosti NBS. Oproti roku 2019 ide o nárast o 56 %.

V roku 2020 vybavil archív 414 interných a externých žiadostí, ktoré sa týkali vyhľadania a poskytnutia informácií a dokumentov. Externí žiadatelia – súkromné osoby a rôzne organizácie a úrady – sa zaujímali predovšetkým o archívne dokumenty k nehnuteľnostiam, významným osobnostiam a tiež o zbierkové archívne dokumenty, najmä cenné papiere a fotografie. Záujem o archívne dokumenty podnietila možnosť prehľadávať ich sprístupnené zoznamy – inventáre online prostredníctvom [Bádateľského portálu archívu NBS](#).

Archív NBS spracoval štúdiu *The photograph collection in the archives of Národná banka Slovenska*, ktorou sa NBS zapojila do projektu Európskej asociácie pre bankovú a finančnú históriu Finance & Photography. Poskytuje informácie o elektronickom spracovávaní a digitalizácii zbierky fotografií NBS, ako aj o možnostiach jej webovej prezentácie.

Knižnica

Dokumentačné stredisko aj v roku 2020 poskytovalo knižnično-informačné, konzultačné, rešeršné a výpožičné služby všetkým zamestnancom NBS, avšak od marca v obmedzenom režime. Vo vyššej miere boli ponúkané elektronické zdroje – databázy, elektronické periodiká a elektronické knihy.

V roku 2020 bolo vypožičaných 1 044 tlačených dokumentov, najviac – 192 – ich bolo v júli. Knižnica spracovala 4 063 nových záznamov. Zamestnanci si stiahli 795 súborov z online katalógu.

Knižnica sa opätovne zapojila do Týždňa slovenských knižníc a pre zamestnancov banky pripravila program, ktorý doplnila ponuka vyradených kníh. Okrem prezentácie online katalógu knižnice a jej služieb boli súčasťou podujatia tiež školenia na získanie alebo zlepšenie zručností pri využívaní databáz. Zaujímavé boli aj prednášky v rámci programu *Čriepky z histórie bankovníctva a finančnej gramotnosti na území dnešného Slovenska*, kde zazneli tri príspevky.

10.5.3 Finančné vzdelávanie

Otázka finančnej gramotnosti slovenskej populácie naberá na význame

NBS vníma, ako súčasť svojich úloh, podporu finančnej gramotnosti obyvateľstva. Čím budeme mať finančne vzdelanejšie obyvateľstvo, tým stabilnejší bude ekonomický a finančný systém.

V nadväznosti na schválenú [Stratégiu Národnej banky Slovenska na podporu finančnej gramotnosti](#) z roku 2019 (Stratégia), NBS v spolupráci s Inštitútom bankového vzdelávania NBS, n. o. pripravila návrhy projektov, ktoré prierezovo pokrývajú vybrané témy v oblasti finančného vzdelávania identifikované v Stratégii. V priebehu roka bola časť z nich predstavená verejnosti.

V roku 2020 NBS podporila komplexný program finančného vzdelávania pre školy **Program FinQ** ako príklad dobrej praxe do OECD – ilustrácia kvality a inovácií vo finančnom vzdelávaní v SR na medzinárodnej úrovni „*The Future of Education and Skills 2030*“.

Na začiatku roka prebehli stretnutia s terénnymi pracovníkmi úradov práce, sociálnych vecí a rodiny SR s cieľom nastaviť pre nich finančné vzdelávanie v projekte „*train the trainer*“. Zámerom bolo, aby terénni pracovníci v rámci svojich pracovných činností mohli využiť nadobudnuté vedomosti pri každodennej komunikácii s osobami v hmotnej núdzi. Projekt bol v roku 2020 pre nepriaznivú pandemickú situáciu prerušený.

V rámci aktivít na podporu finančného vzdelávania obyvateľstva sa NBS v marci zúčastnila na Profesia Days Bratislava 2020

Projekt „5peňazí“ v online priestore

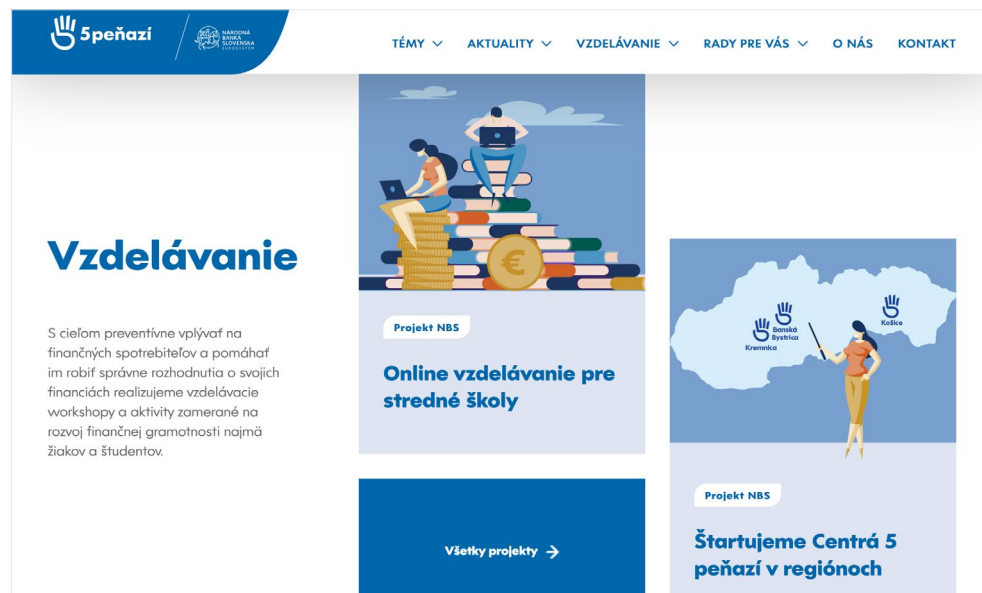
Nová značka 5peňazí integruje od novembra 2020 všetky projekty NBS v oblasti finančného vzdelávania. Projekt „5peňazí“ má ambíciu pomáhať ľuďom zorientovať sa vo svete peňazí, vzdelávať, ponúkať užitočný obsah a poradenstvo.

O čom je projekt „5peňazí“?

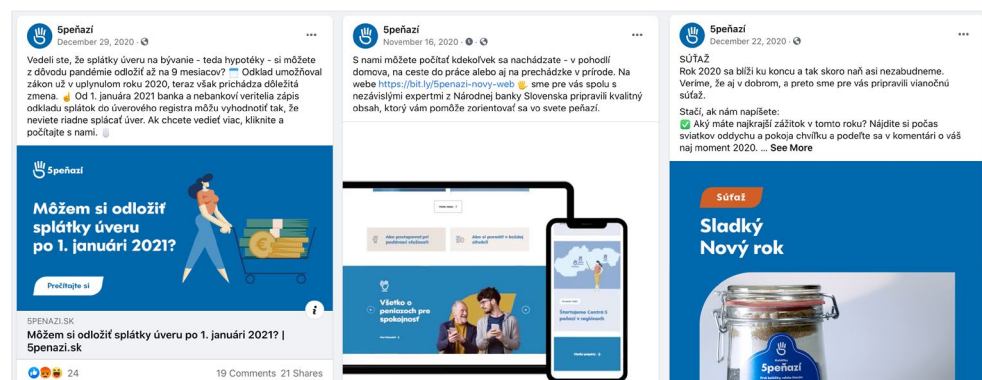
NBS sa sústredila na to, aby verejnosť

začala značku vnímať a postupne sa naučila, čo pod ňou môže očakávať. Štartovacia kampaň „chvíľka s 5peňazí“ bola v online priestore aj v printových médiách. Chvíľka znamená, využiť krátky čas, dozvedieť sa niečo nové zo sveta financií, čo môže pomôcť lepšie sa rozhodnúť pri nakladaní s peniazmi.

Webová stránka ponúka aktuality zo sveta financií, videá, kvízy, súťaže, rozhovory, varovania a rady pri finančných rozhodnutiach, ktoré jednoduchou formou pomáhajú orientovať sa v peniazoch.

Regionálne centrá 5peňazí

S predstavením značky mali byť otvorené Centrá 5peňazí v Banskej Bystrici, Košiciach a Kremnici, ktoré majú slúžiť v regiónoch ako miesta finančného vzdelávania pre deti aj dospelých. Keďže rok 2020 bol rokom obmedzovania sociálnych kontaktov, NBS začala v novembri s novou formou online vzdelávania pre stredné školy, ktorá čiastočne nahrádza plánované vzdelávacie aktivity regionálnych Centier 5peňazí. Na online vzdelávanie sa možno prihlásiť cez www.5penazi.sk.

NBS má záujem pod značkou 5peňazi postupne predstaviť aj ďalšie časti projektu. **5peňazi je päť základných pilierov**, na ktorých NBS v ďalšom období postaví zvyšovanie finančnej gramotnosti širokej verejnosti.

1. **Najdôveryhodnejší web o peniazoch**

Prostredníctvom internetu prinášať finančné vzdelávanie bližšie k spotrebiteľom.

2. **Bezplatné vzdelávanie bližšie k vám**

Centrá 5peňazi v priestoroch NBS v Banskej Bystrici, Kremnici a Košiciach, v ktorých bude dostupné zážitkové vzdelávanie o peniazoch pre žiakov základných a stredných škôl a neskôr aj pre dospelých.

3. **Spolupráca so školami**

Učitelia postupne nájdu materiály, ktoré môžu použiť na vyučovaní, získajú tiež kontakty na overených partnerov, ktorých si môžu pozvať do školy na prednášku alebo sa zapojiť do ich projektu.

4. **Pomôžeme najzraniteľnejším**

Spolu s verejným sektorom sa budeme snažiť vytvoriť ľuďom ohrozeným generačnou chudobou a zlými finančnými rozhodnutiami podmienky na to, aby mali lepšiu šancu na spokojný život.

5. **Grantové výzvy**

NBS zverejní prvé grantové výzvy v roku 2021. 5peňazi bude uzatvárať partnerstvá s neziskovými organizáciami.

Za jeden mesiac, do konca roka 2020, získal projekt 5peňazí viac ako 1 600 fanúšikov na Facebooku, viac ako 1 100 na Instagrame a približne 35-tis. ľudí navštívilo www.5penazi.sk. Raz mesačne vydáva 5peňazí elektronický newsletter pre svojich odberateľov.

10.6

Environmentálna politika

Národná banka Slovenska patrí k subjektom, ktoré zodpovedne pristupujú k otázkam životného prostredia. Na jednej strane dôsledným dodržiavaním platnej legislatívy, odporúčaniami Európskej komisie v oblasti životného prostredia, na druhej strane viacerými opatreniami, ktoré sú zamerané na plnenie priorít a cieľov svojej environmentálnej politiky.

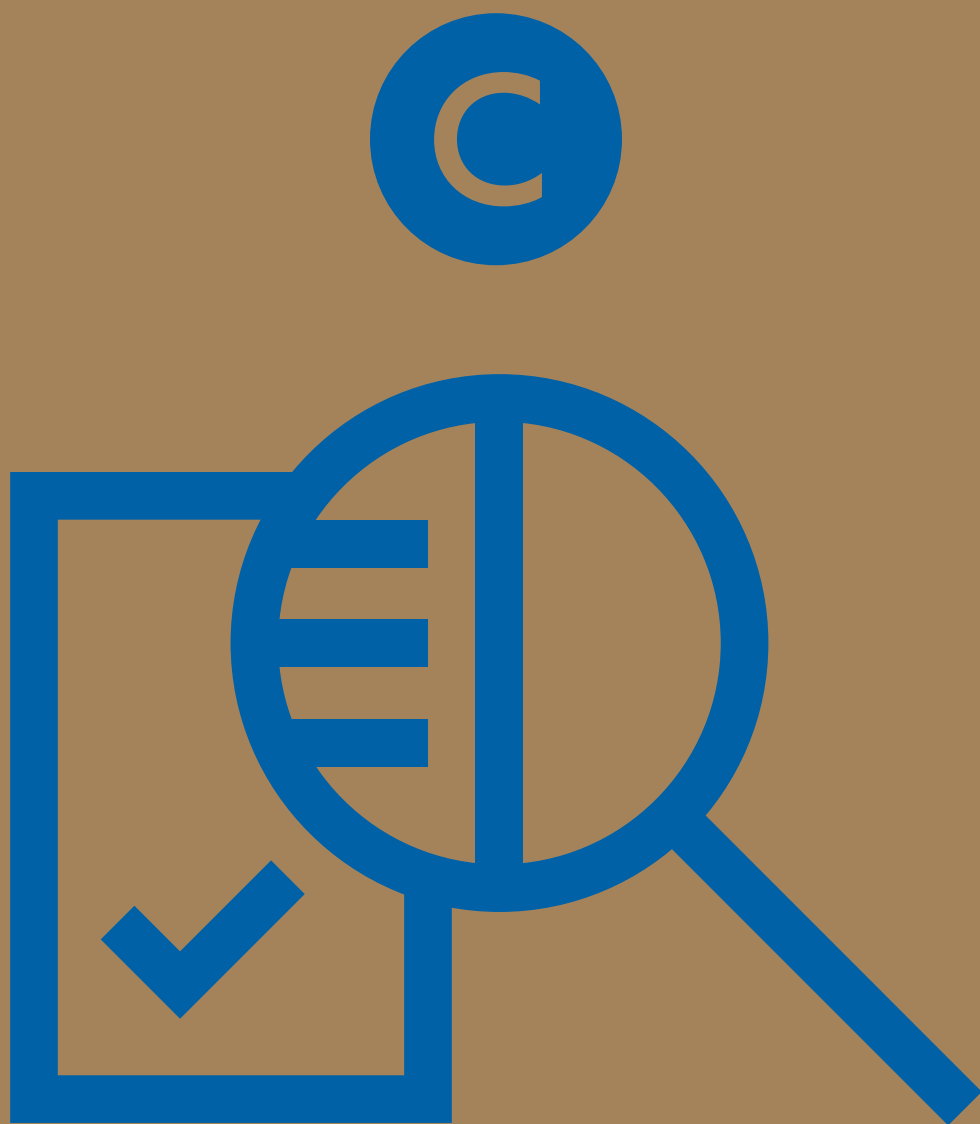
NBS sa v roku 2020 zapojila do celosvetových podujatí Svetový deň Zeme a Hodina Zeme. V rámci Hodiny Zeme sa budova ústredia NBS aj Mestský hrad v Kremnici zahalili na hodinu do tmy.

Výmenou svietidiel v budovách ústredia a 5 expozitúr za nové, úspornejšie LED svietidlá NBS znížila spotrebu elektrickej energie na koncových miestach spotreby o viac ako 57 %. Obnovou interiérovej zelene v budove ústredia a výsadbou novej exteriérovej zelene pri budovách ústredia a expozitúry v Poprade NBS prispela k zlepšeniu pracovného prostredia zamestnancov a ochrane životného prostredia. V rámci autodopravy boli vyradené motorové vozidlá nahradené tromi novými s efektívnymi motormi a prevodovkami s nižšou spotrebou paliva, ktoré spĺňajú emisnú triedu Euro 6d. V oblasti IT technológií sa zintenzívnila výmena starých osobných počítačov za moderné notebooky. Osobné tlačiarne boli postupne nahra-

dzované zdieľanými multifunkčnými zariadeniami, čím dochádza k úspore elektrickej energie, spotrebe tonerov a papiera. Pri verejnom obstarávaní tovarov, prác a služieb NBS nakupovala energeticky úsporné a ekologicky udržateľné produkty a služby.

V odpadovom hospodárstve NBS naďalej dôsledne separuje komunálny odpad. Nebezpečné a iné odpady, ktoré vznikajú pri prevádzkových činnostiach, boli ekologicky zhodnocované a likvidované výlučne firmami s oprávnením na takúto činnosť. Takto bolo ekologicky zlikvidovaných 34,9 ton odpadu z papiera jeho energetickým zhodnotením, 2,95 tony papiera na jeho druhotné zhodnotenie recykláciou, 7 ton obalov z papiera, 1,4 tony plastov a 2,7 ton elektroodpadu.

**Správa nezávislého
audítora a účtovná
závierka NBS
k 31. 12. 2020**

Národná banka Slovenska

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

SPRÁVA Z AUDITU ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky Národnej banky Slovenska (ďalej len „banka“ alebo „NBS“), ktorá zahŕňa súvahu k 31. decembru 2020, výkaz ziskov a strát za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2020 a výsledku jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky z 3. novembra 2016 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2016/34 v znení neskorších predpisov (ďalej len „usmernenie ECB“) a zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými auditorskými štandardmi. Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov sa bližšie uvádza v odseku *Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky*. Od banky sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky vrátane Etického kódexu audítora, ktoré sú relevantné pre náš audit účtovnej závierky, a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že získané auditorské dôkazy poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť Bankovej rady NBS za účtovnú závierku

Banková rada NBS zodpovedá za zostavenie a verné zobrazenie účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz v súlade s usmernením ECB a zákonom o účtovníctve, a za interné kontroly, ktoré Banková rada NBS považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, aby neobsahovala významné nesprávosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky Banková rada NBS zodpovedá za zhodnotenie schopnosti banky nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mala v úmysle banku zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemala inú reálnu možnosť než tak urobiť.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, ktorá obsahuje názor audítora. Primerané uistenie predstavuje vysoký stupeň uistenia, ale nie záruku, že audit vykonaný podľa Medzinárodných auditorských štandardov vždy odhalí prípadnú významnú nesprávosť. Nesprávosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a považujú sa za významné, ak by bolo opodstatnené očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne ovplyvnia ekonomické rozhodnutia používateľov, ktoré boli prijaté na základe tejto účtovnej závierky.

Deloitte označuje jednu, resp. viacero spoločností spomedzi Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), jej globálnej siete členských firiem a ich pridružených subjektov (spoločne ďalej len „organizácia Deloitte“), DTTL (ďalej tiež len „Deloitte Global“) a každá z jej členských firiem a pridružených subjektov predstavuje samostatný a nezávislý právny subjekt, ktorý nemôže zaažovať povinnosťami alebo zaväzovať iné subjekty v rámci organizácie Deloitte vo vzťahu k tretím osobám. DTTL, každá z členských firiem DTTL a každý pridružený subjekt zodpovedá len za svoje úkony a opomenutia, a nie za úkony alebo opomenutia iných subjektov v rámci organizácie Deloitte. Samotná spoločnosť DTTL služby klientom neposkytuje. Viac informácií je dostupných na www.deloitte.com/sk/o-nas.

V rámci auditu v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus počas celého auditu. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnej účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a vykonávame audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre názor audítora. Riziko neodhalenia významnej nesprávnej v dôsledku podvodu je vyššie ako riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie aby sme vyjadrili názor na efektívnosť interných kontrol banky.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód, ako aj primeranosť účtovných odhadov a súvisiacich informácií zverejnených Bankovou radou NBS.
- Predkladáme záver o tom, či Banková rada NBS vhodne používa účtovnú zásadu nepretržitého pokračovania v činnosti, a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť banky nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú takéto zverejnené informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery však vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že banka prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane zverejnených informácií, ako aj to, či účtovná závierka verne zobrazuje uskutočnené transakcie a udalosti.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

SPRÁVA K ĎALŠÍM POŽIADAVKÁM ZÁKONOV A INÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Banková rada NBS je zodpovedná za informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve a zákona o NBS č. 566/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Naš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky sme zodpovední za oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a za vyhodnotenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Výročnú správu sme ku dňu vydania správy audítora z auditu účtovnej závierky nemali k dispozícii.

Keď získame výročnú správu, posúdime, či výročná správa banky obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve a zákon o NBS, a na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky vyjadríme názor, či:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2020 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve a zákona o NBS.

Okrem toho uvedieme, či sme zistili významné nesprávne vo výročnej správe na základe našich poznatkov o banke a jej situácii, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky.

Bratislava 9. marca 2021

Ing. Zuzana Letková, FCCA
zodpovedný audítor
Licencia SKAu č. 865

V mene spoločnosti
Deloitte Audit s.r.o.
Licencia SKAu č. 014

S Ú V A H A
Národnej banky Slovenska

AKTÍVA	Pozn.	k 31.12.2020 v tis. EUR	k 31.12.2019 v tis. EUR
A1 Zlato a pohľadávky v zlate	1	1 572 996	1 379 644
A2 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	2	8 826 725	9 103 406
A3 Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	3	1 330 152	874 462
A4 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách	4	2 114 530	2 766 448
A5 Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky	5	3 952 470	533 540
A6 Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	6	11 637	15 070
A7 Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách	7	31 014 799	22 406 480
A8 Dlh verejnej správy v eurách		0	0
A9 Pohľadávky v rámci Eurosystému	8	8 449 873	10 157 079
A10 Položky v priebehu vysporiadania		0	0
A11 Ostatné aktíva	9	4 983 428	5 047 053
A12 Strata		0	0
AKTÍVA SPOLU		62 256 610	52 283 182
PASÍVA			
L1 Bankovky v obeh	10	15 112 584	13 670 747
L2 Záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky	11	5 022 054	3 012 873
L3 Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	12	1 517 167	1 532 155
L4 Emitované dlhové certifikáty		0	0
L5 Záväzky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách	13	4 083 362	967 858
L6 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v eurách	14	27 957 619	25 249 177
L7 Záväzky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	15	2 750 690	1 063 593
L8 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	16	1 177 847	2 892 800
L9 Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF	17	401 288	420 114
L10 Záväzky v rámci Eurosystému	18	1 425 192	918 315
L11 Položky v priebehu vysporiadania		0	0
L12 Ostatné záväzky	19	479 401	453 213
L13 Rezervy	20	817 206	675 931
L14 Účty precenenia	21	1 128 360	856 544
L15 Základné imanie a rezervné fondy	22	357 797	357 797
L16 Zisk	35	26 043	212 065
PASÍVA SPOLU		62 256 610	52 283 182

V Ý K A Z   Z I S K O V   A   S T R Á T
Národnej banky Slovenska

	Pozn.	31.12.2020 v tis. EUR	31.12.2019 v tis. EUR
1.1 Úrokové výnosy		386 792	399 746
1.2 Úrokové náklady		(121 716)	(169 116)
1 Čistý výsledok z úrokov	24	265 076	230 630
2.1 Realizované zisky/(straty) z finančných operácií		48 129	16 444
2.2 Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií		(83 012)	(45 471)
2.3 Tvorba a použitie rezerv na kurzové, úrokové a úverové riziká a riziká vyplývajúce z ceny zlata		(140 000)	0
2 Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík	25	(174 883)	(29 027)
3.1 Výnosy z poplatkov a provízií		2 828	2 464
3.2 Náklady na poplatky a provízie		(1 688)	(1 353)
3 Čistý výsledok z poplatkov a provízií	26	1 140	1 111
4 Výnos z akcií a podielových účastí	27	28 885	24 668
5 Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu	28	25 606	91 995
6 Ostatné výnosy	29	12 729	22 828
Celkový čistý výsledok		158 553	342 205
7 Personálne náklady	30	(58 865)	(53 455)
8 Administratívne náklady	31	(23 052)	(25 124)
9 Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	32	(9 563)	(9 243)
10 Služby súvisiace s výrobou bankoviek	33	(7 018)	(3 383)
11 Ostatné náklady	29	(6 838)	(3 859)
12 Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem	34	(27 174)	(35 076)
ZISK	35	26 043	212 065

POZNÁMKY

k účtovnej závierke k 31. decembru 2020

Bratislava, 9. marec 2021

A. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“ alebo „banka“) bola zriadená na základe zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993.

Zavedením eura na Slovensku k 1. januáru 2009 sa NBS stala riadnym členom Eurosystemu a riadi sa Protokolom o štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „Štatút“).

V zmysle § 39, ods. 5 zákona o NBS banka predkladá ročnú správu o výsledku hospodárenia na pre-rokovanie Národnej rade Slovenskej republiky do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka. Popri údajoch o účtovnej závierke NBS a výroku audítora o jej overení sa v tejto správe osobitne uvádzajú údaje o nákladoch na činnosť NBS. Ak o to Národná rada Slovenskej republiky požiada, NBS je povinná do šiestich týždňov doplniť správu podľa jej požiadavky, prípadne podať vysvetlenie k predloženej správe.

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je Banková rada NBS (ďalej len „banková rada“). Zloženie bankovej rady k 31. decembru 2020 bolo nasledovné:

Meno	Funkčné obdobie v bankovej rade		Funkcia v súčasnosti
	od	do	
Ing. Peter Kažimír	1.6.2019	1.6.2025	guvernér
Mgr. Ľudovít Ódor	20.2.2018	20.2.2024	viceguvernér
RNDr. Karol Mrva	1.6.2012	2.6.2023	člen
Ing. Vladimír Dvořáček	2.4.2014	3.4.2025	člen
prof. Mgr. Ľuboš Pástor, M.A. PhD.	15.3.2015	15.3.2021	člen

B. ÚČTOVNÉ ZÁSADY A POSTUPY

(a) Právny rámec a účtovné zásady

Banka uplatňuje princípy účtovania podľa Usmernenia Európskej centrálnej banky z 3. novembra 2016 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2016/34 v znení neskorších predpisov (ďalej len „Usmernenie ECB“). Pri účtovaní o transakciách, ktoré Usmernenie ECB nereguluje, banka postupuje podľa Medzinárodných štandardov pre finančné vykazovanie. V ostatných prípadoch banka postupuje podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V súlade s týmto právnym rámcom banka aplikuje nasledovné základné účtovné princípy:

- princíp ekonomickej reality a transparentnosti,
- princíp obozretnosti,
- zohľadnenie posúvahových udalostí,
- princíp významnosti,
- akruálny princíp,
- princíp kontinuity,
- princíp konzistentnosti a porovnateľnosti.

Aktíva a pasíva sa v súvahe vykazujú len vtedy, ak je pravdepodobné, že akékoľvek budúce ekonomické úžitky s nimi súvisiace budú plynúť v prospech alebo na ťarchu banky, všetky riziká a úžitky boli prevedené na banku a možno spoľahlivo určiť cenu alebo hodnotu aktíva, resp. záväzku.

Pre devízové transakcie, finančné nástroje, s výnimkou cenných papierov, a prislúchajúce časové rozlíšenie sa uplatňuje ekonomický princíp. V deň uzatvorenia obchodu sú transakcie zachytené na podsúvahových účtoch. Ku dňu vysporiadania obchodu sa podsúvahové záznamy stornujú a obchod sa účtuje v súvahe. O ostatných hospodárskych operáciách a obchodoch s cennými papiermi sa účtuje podľa princípu vyrovnania hotovosti, tzn. v deň uzatvorenia obchodu sa nevykonajú žiadne účtovné zápisy a účtuje sa až v deň vysporiadania transakcie v súvahe.

Časové rozlíšenie úrokov súvisiacich s finančnými nástrojmi sa počíta a účtuje denne. Pre časové rozlíšenie prémie a diskontu sa používa IRR metóda (internal rate of return), v ostatných prípadoch sa uplatňuje lineárna metóda, alebo metóda definovaná pre príslušný finančný nástroj. Pre cenné papiere s vloženou opciou na predčasné splatenie sa časové rozlíšenie prémie a diskontu účtuje do oficiálnej splatnosti cenného papiera. Časové rozlíšenie úrokov sa vykazuje oddelene od finančného nástroja v položke „Ostatné aktíva“ alebo „Ostatné záväzky“. Časové rozlíšenie diskontu a prémie sa vykazuje spolu s finančným nástrojom.

Pri účtovnej závierke postupuje banka v zmysle odporúčaných harmonizovaných postupov pre zostavenie poznámok k účtovným výkazom národnej centrálnej banky v Eurosysteme.

Banka nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku v zmysle § 22 zákona o účtovníctve.

(b) Oceňovanie majetku a záväzkov

Finančné aktíva a záväzky, okrem cenných papierov držaných do splatnosti, cenných papierov držaných na účely menovej politiky a neobchodovateľných majetkových účastí, sa oceňujú na mesačnej báze strednými trhovými kurzami a cenami. Opcie vložené do cenných papierov sa neoddeľujú od hostiteľského nástroja a finančný nástroj sa oceňuje ako celok. Pre cudzie meny vrátane súvahových a podsúvahových transakcií je oceňovanie realizované pre každú menu osobitne, cenné papiere sú oceňované osobitne pre každý ISIN kód, pri úrokových a menovo-úrokových swapoch a futures je oceňovaný každý obchod individuálne. V prípade zlata sa nerozlišuje medzi cenovými a kurzovými oceňovacími rozdielmi.

Cenné papiere držané na účely menovej politiky sú oceňované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. V prípade znehodnotenia je k poslednému kalendárnemu dňu roka vytvorená rezerva, ktorá sa následne každoročne prehodnocuje. Rezerva na zníženie hodnoty cenných papierov nadobudnutých v rámci programu pre trhy s cennými papiermi (ďalej len „SMP“), tretieho programu nákupu krytých dlhopisov (ďalej len „CBPP3“), programu nákupu cenných papierov podnikového sektora (ďalej len „CSPP“) a cenných papierov emitovaných medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami nadobudnutých v rámci programu nákupu aktív verejného sektora na sekundárnom trhu (ďalej len „PSPP“) sa tvorí vo výške percentuálnych podielov na splatenom kapitáli ECB platných v čase, kedy došlo k prvotnému znehodnoteniu. Banka tvorí rezervu v plnej výške v prípade znehodnotenia cenných papierov emitovaných vládou Slovenskej republiky obstaraných v rámci programu PSPP a núdzového pandemického programu nákupu aktív (ďalej len „PEPP“, pozri pozn. 7).

Bežné účty a poskytnuté/prijaté vklady a úvery sa oceňujú v menovitej hodnote.

Majetkové účasti, okrem podielového fondu BIS Investment Pool Sovereign China v mene CNY (ďalej len „BISIP“) a fondov Exchange Traded Funds v mene USD (ďalej len „ETF“), sú ocenené v obstarávacích cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. Na zníženie hodnoty majetkových účastí sa tvorí

opravná položka účtovaná do hospodárskeho výsledku. Podielový fond BISIP sa oceňuje na mesačnej báze na základe čistej hodnoty aktív fondu zasielanej Bankou pre medzinárodné zúčtovanie v Bazileji vo Švajčiarsku (ďalej len „BIS“). Fondy ETF sa oceňujú na mesačnej báze strednými trhovými cenami za každý cenný papier (ISIN) osobitne.

Kurzy hlavných cudzích mien, prepočítané k jednému euru, použité na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 2020 boli:

Mena	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
GBP	0,89903	0,85080	0,04823
USD	1,22710	1,12340	0,10370
JPY	126,49000	121,94000	4,55000
XDR	0,84846	0,81044	0,03802
CNY	8,02250	7,82050	0,20200
EUR/ozs*	1 543,884	1 354,104	189,78000

* 1 ozs (trójska unca) = 31,1034807 g

(c) Účtovanie a vykazovanie výnosov

Realizované zisky a straty vznikajú z denného ocenenia zmeny stavu majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi transakčnou a priemernou cenou príslušného finančného nástroja alebo meny. Účtujú sa priamo do výkazu ziskov a strát.

Nerealizované zisky a straty sú výsledkom mesačného ocenenia majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi priemernou cenou v účtovníctve a strednou trhovou cenou k ultimu mesiaca príslušného finančného nástroja alebo meny. Nerealizované zisky sú vykázané vo vlastnom imaní na účtoch rozdielov z ocenenia (pozri pozn. 21). Nerealizované straty, ktoré prevyšujú nerealizované zisky z ocenenia daného finančného nástroja alebo meny, sú vykázané vo výkaze ziskov a strát. Nerealizované straty z jedného finančného nástroja alebo meny sa nekompenzujú s nerealizovanými ziskami z iného finančného nástroja alebo meny. V prípade nerealizovanej straty na konci roka je priemerná obstarávací cena upravená na výšku koncoročného výmenného kurzu alebo trhovej ceny oceňovanej položky. Nerealizované straty z ocenenia úrokových a menovo-úrokových swapov a obchodovateľných cenných papierov sa v nasledujúcich rokoch amortizujú do výnosov.

Prémie a diskonty nakúpených cenných papierov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát kompenzovane ako úrokový výnos.

Pri vykazovaní úrokových nákladov alebo výnosov plynúcich zo záporných úrokových sadzieb sa postupuje podľa harmonizovaných odporúčaní, v zmysle ktorých sa tieto kompenzujú s ostatnými úrokovými nákladmi alebo výnosmi k príslušným transakciám. Čistý úrokový výnos je vykázaný v úrokových výnosoch, čistý úrokový náklad je súčasťou úrokových nákladov.

(d) Zlato a pohľadávky v zlate

Swapové operácie so zlatom sú vykázané ako repo obchody so zlatom (pozri pozn. 14). Zlato použité v týchto transakciách zostáva súčasťou bilančnej sumy banky v položke „Zlato a pohľadávky v zlate“.

(e) Dlhové cenné papiere

Pri prvotnom účtovaní sa cenné papiere oceňujú v transakčných cenách. Poplatky, ktoré nie sú súčasťou transakčnej ceny, sa účtujú priamo do výkazu ziskov a strát a nepovažujú sa za súčasť priemernej obstarávacej ceny cenného papiera.

Cenné papiere sú vykázané spolu s časovým rozlíšením prémie a diskontu. Kupóny sú vykázané v položke „Ostatné aktíva“. Daň z príjmov z dlhopisov a pokladničných poukážok vyberaná zrážkou sa vykazuje vo výkaze ziskov a strát v položke „Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem“ (pozri pozn. 34).

(f) Deriváty

Menové forwardové a swapové obchody sa na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát zahŕňajú do čistých pozícií mien. Účtujú sa na podsúvahové účty v deň uzatvorenia obchodu v spotovom kurze transakcií.

Rozdiel medzi spotovou a forwardovou hodnotou transakcie sa považuje za platený alebo prijatý úrok, ktorý sa časovo rozlišuje.

Pri menových swapoch sa forwardová pozícia oceňuje spolu so súvisiacou spotovou pozíciou, preto na menovú pozíciu má vplyv iba časové rozlíšenie úrokov v cudzej mene.

Úrokové swapy sa účtujú na podsúvahových účtoch odo dňa uzatvorenia do dňa vyrovnania obchodu. Oceňujú sa za každý obchod osobitne na základe všeobecne akceptovaných modelov oceňovania s použitím príslušných výnosových kriviek odvodených od kótovaných úrokových sadzieb.

Pre menovo-úrokové swapy sa uplatňujú ustanovenia osobitne pre menovú a úrokovú časť swapu. Forwardové a spotové nákupy a predaje menovo-úrokových swapov sa účtujú na súvahových účtoch v príslušný deň vyrovnania v spotovom kurze transakcií. Na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát sa zahŕňajú do čistých pozícií mien. Platby úrokov sú dohodnuté v pravidelných splátkach v dvoch rôznych menách. Platené a prijaté úroky sa denne časovo rozlišujú. Pre oceňovanie úrokovej časti platia pravidlá ako pre úrokové swapy.

Pri náraste, resp. poklese čistej hodnoty úrokového, menového alebo menovo-úrokového swapu je s vybranými protistranami zmluvne dohodnuté dorovnávanie kolaterálmi vo forme vkladov s dennou prolongáciou. Úhrada úrokov sa vykonáva na mesačnej báze (pozri pozn. 9 a 19).

Kontrakty futures banka vykazuje na podsúvahových účtoch od uzatvorenia obchodu až do doby vysporiadania v menovitej hodnote podkladového nástroja. Počiatočné marže môžu byť poskytnuté vo forme hotovosti alebo vo forme cenných papierov. O počiatočnom depozite vloženom vo forme cenných papierov sa neúčtuje. Denné vyrovnanie preceňovacích rozdielov na účte marží sa účtuje do výkazu ziskov a strát.

Opcie vložené do dlhových cenných papierov sa neoddeľujú od hostiteľského finančného nástroja.

(g) Reverzné obchody

Reverzné obchody sú operácie, pri ktorých banka uskutočňuje dohody o spätnom odkúpení alebo úverové operácie zabezpečené kolaterálom.

Dohody o spätnom odkúpení (repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane pasív ako kolaterizovaný prijatý úver, zatiaľ čo položka poskytnutá ako zábezpeka zostáva v súvahe na strane aktív. Poskytnuté cenné papiere v rámci repo obchodu zostávajú stále súčasťou portfólia banky.

Reverzné dohody o spätnom odkúpení (obrátený repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane aktív ako kolaterizovaný poskytnutý úver. O prijatých cenných papieroch sa v rámci reverzného repo obchodu neúčtuje.

V prípade odchýlky hodnoty kolaterálu od príslušnej hodnoty úveru, ktorá predstavuje zvýšené kreditné riziko pre protistranu, je požadovaný kolaterál vo forme vkladu. Uvedené vklady sú úročené a denne sa prolongujú (pozri pozn. 12 a 14).

O pôžičkách cenných papierov, ktoré sa realizovali v rámci automatického programu požičiavania cenných papierov (securities lending), banka neúčtuje. Výnosy z týchto transakcií sa účtujú do výkazu ziskov a strát.

(h) Bankovky v obeh

V zmysle Rozhodnutia ECB/2010/29 v znení neskorších predpisov emitujú eurobankovky spoločne národné centrálné banky Eurosystému a ECB. Celková hodnota bankoviek v obeh je alokovaná jednotlivým centrálnym bankám Eurosystému v posledný pracovný deň každého mesiaca podľa kľúča na pridelovanie bankoviek. Podiel ECB na celkovej hodnote bankoviek v obeh je vo výške 8%. NBS sa v zmysle uvedeného rozhodnutia podieľa 1,0535% (1,0575% do 31. decembra 2019) na celkovej emisii eurobankoviek Eurosystému. Podiel na bankovkách v obeh je vykázaný v položke na strane pasív „Bankovky v obeh“ (pozri pozn. 10).

Rozdiel medzi hodnotou alokovaných bankoviek podľa kľúča na pridelovanie bankoviek a hodnotou bankoviek, ktoré sú v skutočnosti v obeh, predstavuje úročenú pohľadávku alebo záväzok v rámci Eurosystému. Tieto sa vykazujú v položke „Pohľadávky resp. záväzky v rámci Eurosystému“.

Úrokový výnos alebo náklad súvisiaci s týmito pohľadávkami resp. záväzkami je vykázaný kompenzovane v položke „Čistý výsledok z úrokov“ vo výkaze ziskov a strát (pozri pozn. 24).

(i) Prerozdelenie zisku ECB

V súlade s Rozhodnutím ECB/2014/57 v znení neskorších predpisov sa výnos ECB, ktorý pozostáva z remunerácie 8% podielu ECB na emisii eurobankoviek a z čistého výnosu z cenných papierov nakúpených ECB v rámci SMP, CBPP3, programu nákupu cenných papierov krytých aktívami (ďalej len „ABSPP“), PSPP a PEPP, prerozdeľuje medzi jednotlivé centrálné banky Eurosystému vo forme predbežného prerozdelenia zisku ECB a účtuje sa do roku, v ktorom vznikol (pozri pozn. 27).

V zmysle čl. 33 Štatútu sa zostávajúci čistý zisk ECB prerozdeľuje medzi centrálné banky Eurosystému po schválení účtovnej závierky ECB, a to v nasledujúcom kalendárnom roku.

(j) Dlhodobý majetok

Dňom 1. januára 2010 dlhodobý majetok NBS v zmysle Usmernenia ECB zahŕňa dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 10 000 EUR a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Nehnuteľnosti, umelecké diela, nehnuteľné kultúrne pamiatky a zbierky s výnimkou tých, ktoré sú vedené podľa osobitného predpisu (zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v znení neskorších predpisov), sa evidujú v súvahe bez ohľadu na ich vstupnú cenu. Majetok vedený podľa osobitného predpisu sa eviduje v podsúvahe a v odbornej evidencii zbierkových predmetov v obstarávacej cene. Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok do 10 000 EUR, ktorý bol obstaraný a uvedený do používania pred 1. januárom 2010, sa naďalej odpisuje tak, ako bol zaradený, až do jeho úplného odpísania.

Majetok klasifikovaný ako dlhodobý majetok na predaj je vykazovaný buď v obstarávacej cene zníženej o oprávky a opravné položky alebo v reálnej hodnote zníženej o náklady spojené s predajom v závislosti od toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia.

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch
1. Budovy, dlhodobé investície, technické zhodnotenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok	30
2. Jednotlivé oddeliteľné súčasti zabudované v stavbách určené na samostatné odpisovanie	4 - 20
3. Inžinierske stavby	20
4. Stroje a zariadenia	2 - 12
5. Dopravné prostriedky	4 - 6
6. Operatívny lízing	podľa zmluvy
7. Inventár	4 - 12
8. Dlhodobý nehmotný majetok - nakupovaný softvér	2 - 10
9. Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	4, resp. podľa zmluvy

(k) Dane

NBS v zmysle § 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov nie je platcom dane z príjmu. Predmetom zdanenia sú iba príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou (pozri pozn. 34).

Od 1. júla 2004 je NBS platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa zákona č. 222/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

(l) Rezervy

Banka tvorí všeobecnú rezervu na finančné riziká s cieľom zabezpečenia sa voči kurzovým, úrokovým, kreditným, akciovým rizikám a rizikám vyplývajúcim zo zmeny ceny zlata (pozri pozn. 20 a 25), ktorá je vykazovaná vo vlastnom imaní banky.

Výška rezervy sa prehodnocuje vždy ku koncu roka a vychádza z odhadu možnej straty na základe ukazovateľa Expected Shortfall pri pravdepodobnosti 99% na obdobie jedného roka, na základe simulácie možného vývoja na finančných trhoch vo vzťahu k pozíciám finančných nástrojov v držbe NBS.

Pri tvorbe rezervy sa zohľadňuje aj podiel NBS na kreditných rizikách vyplývajúcich z menovopolitických operácií a intervenčných nákupných programov uskutočnených v rámci Eurosystemu. Z výstupov generovaných ECB v rámci pravidelnej analýzy finančných rizík a zdrojov na ich krytie v národných centrálnych bankách Eurosystemu je prevzatá hodnota podielu rizík NBS na rizikách ECB a hodnoty kreditných rizík menovopolitických portfólií, z ktorých zisky a straty sú zdieľané centrálnymi bankami Eurosystemu. Odhad výšky rezervy na krytie možnej straty vyplývajúcej z kreditných rizík ostatných menovopolitických portfólií a investičného portfólia banky je kalkulovaný na úrovni NBS.

Finančné pozície vstupujú do hodnotenia rizík v trhových cenách, s výnimkou menovopolitických portfólií, ktoré vstupujú do výpočtu v amortizovanej hodnote z účtovníctva. V zmysle schválenej koncepcie môže Banková rada pri rozhodovaní o výslednej výške rezervy zohľadniť dodatočné faktory, pri ktorých sa predpokladá ich vplyv na hodnotu rizika.

(m) Prerozdelenie zisku NBS

V súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS môže banka použiť vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov, alebo banková rada môže rozhodnúť, že sa neuhradená strata prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

C. POZNÁMKY K POLOŽKÁM SÚVAHY A VÝKAZU ZISKOV A STRÁT

1. Zlato a pohľadávky v zlate

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Zlato v repo obchode	1 566 616	1 373 718	192 898
Zlato uložené v bankách	3 955	3 795	160
Zlato v zásobe	2 425	2 131	294
	1 572 996	1 379 644	193 352

Hodnota zlata vykázaná k 31. decembru 2020 predstavuje 1 019 tisíc ozs zlata (1 019 tisíc ozs zlata k 31. decembru 2019), z toho 1 015 tisíc ozs je použitých pri repo obchodoch, 3 tisíc ozs je uložených ako depozitum v korešpondenčných bankách a 1 tisíc ozs je uložených v banke.

Trhová cena zlata k 31. decembru 2020 bola 1 543,884 EUR/ozs (1 354,104 EUR/ozs k 31. decembru 2019). Zmeny zostatkov účtov súviseli s oceňovacími rozdielmi (pozri pozn. 21).

2. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Pohľadávky a záväzky voči MMF	662 823	632 674	30 149
Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva	8 163 902	8 470 732	(306 830)
	8 826 725	9 103 406	(276 681)

Pohľadávky a záväzky voči MMF

	31.12.2020		31.12.2019		Zmena
	Ekvivalent v mil. XDR	v tis. EUR	Ekvivalent v mil. XDR	v tis. EUR	v tis. EUR
Pohľadávky voči MMF:	1 316	1 554 834	1 315	1 624 628	(69 794)
1) Členská kvóta:	1 001	1 183 739	1 001	1 236 729	(52 990)
a) členský vklad	753	892 011	803	991 954	(99 943)
b) rezervná pozícia	248	291 728	198	244 775	46 953
- devízová časť členskej kvóty	138	162 618	138	170 247	(7 629)
- rezervná pozícia FTP	110	129 110	60	74 528	54 582
2) Nostro účet v MMF	315	371 095	314	387 899	(16 804)
Záväzky voči MMF:	753	892 011	803	991 954	(99 943)
1) Loro účty MMF	802	949 888	803	991 557	(41 669)
2) Účet valorizácie	(49)	(57 877)	0	397	(58 274)
Celková vykazovaná čiastka (netto)	563	662 823	512	632 674	30 149

V rámci Finančného transakčného plánu (ďalej len „FTP“) NBS prijala v roku 2020 dve splátky v celkovej sume 5 mil. XDR a naopak poskytla úver v hodnote 55 mil. XDR, čím došlo k zvýšeniu rezervnej pozície FTP. V nadväznosti na uvedené operácie došlo k zmene štruktúry členskej kvóty, pričom jej výška ostala nezmenená.

Závazky voči MMF predstavujú loro účty MMF a k nim prislúchajúci účet valorizácie meny. Hodnota záväzku v domácej mene sa mení v závislosti od reprezentatívneho kurzu MMF. Podstatnú časť záväzku na loro účtoch MMF tvorí hodnota zmenky vo výške 868 807 tis. EUR (851 935 tis. EUR k 31. decembru 2019).

Banka vedie voči MMF záväzkov z alokácie, ktorý je vykázaný v položke L9 „Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF“ (pozri pozn. 17).

Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Dlhové cenné papiere	5 152 373	4 185 500	966 873
Ostatné	3 011 529	4 285 232	(1 273 703)
	8 163 902	8 470 732	(306 830)

V položke „Dlhové cenné papiere“ banka vykazuje cenné papiere v menách USD, GBP, CHF, CNY, JPY a AUD. K 31. decembru 2020 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií. Nárast objemu položky súvisí s nákupom cenných papierov.

Položka „Ostatné“ obsahuje najmä peňažné prostriedky na nostro účtoch v cudzej mene. Pokles v položke „Ostatné“ súvisí najmä s realizáciou menových swapov.

3. Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Dlhové cenné papiere	1 328 872	873 564	455 308
Bežné účty	1 280	898	382
	1 330 152	874 462	455 690

V položke „Dlhové cenné papiere“ banka vykazuje cenné papiere v menách GBP, USD, CHF, AUD a JPY. K 31. decembru 2020 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií.

4. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Dlhové cenné papiere	2 114 515	2 763 993	(649 478)
Bežné účty	15	2 455	(2 440)
	2 114 530	2 766 448	(651 918)

K 31. decembru 2020 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií. Pokles súvisí predovšetkým s predajom cenných papierov.

5. Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky

Hlavné refinančné operácie (MRO) sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu s týždennou frekvenciou a bežnou splatnosťou jeden týždeň. K 31. decembru 2020 banka neeviduje tieto operácie.

Dlhodobejšie refinančné operácie v objeme 3 952 470 tis. EUR (533 540 tis. EUR k 31. decembru 2019) predstavujú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu na dlhšie obdobie, so splatnosťou od 3 do 48 mesiacov. V rámci týchto operácií Rada guvernérov v roku 2016 spustila sériu štyroch cielených dlhodobějších refinančných operácií (TLTRO II), ktoré majú splatnosť 4 roky s možnosťou splatenia po dvoch rokoch. Operácie sú zamerané na podporu poskytovania úverov bankami nefinančnému súkromnému sektoru okrem úverov domácnostiam na kúpu nehnuteľností na bývanie. Dohodnutá konečná úroková sadzba pre tieto obchody je negatívna úroková sadzba - 0,40% p.a. V tejto kategórii banka eviduje jednu operáciu so slovenskou úverovou inštitúciou s lehotou splatnosti v marci 2021.

V roku 2019 Rada guvernérov predstavila novú sériu siedmich štvrtročných cielených dlhodobějších refinančných operácií (TLTRO III), ktoré majú trojročnú splatnosť s možnosťou splatenia po dvoch rokoch a od septembra 2021 bude splatenie možné rok po zúčtovaní každej operácie. Program je zameraný na podporu poskytovania bankových úverov malým a stredným podnikom najviac zasiahnutých šírením koronavírusu. V roku 2020 Rada guvernérov ďalej rozhodla, že na obdobie od 24. júna 2020 do 23. júna 2022 sa bude uplatňovať na všetky nesplatené úvery priemerná úroková sadzba 50 bazických bodov pod priemernú sadzbu hlavných refinančných operácií. V prípade dosiahnutia prahovej hodnoty výkonnosti úverov sa môže znížiť až na 50 bazických bodov pod priemernú úrokovú sadzbu jednodňových sterilizačných operácií. Pre účtovanie časového rozlíšenia úrokov NBS uplatňuje v súlade so zásadou opatrnosti najnižšiu možnú úrokovú sadzbu vo výške -0,5% pod priemernú úrokovú sadzbu jednodňových sterilizačných operácií, t.j. -1% p.a.

Banka eviduje v rámci tohto programu päť operácií s tromi slovenskými úverovými inštitúciami s lehotami splatnosti v roku 2023.

V apríli 2020 Rada guvernérov rozhodla uskutočniť novú sériu siedmich necielených dlhodobějších refinančných operácií, nazvaných pandemické núdzové dlhodobější refinančné operácie (PELTRO), ktoré sú splatné v treťom štvrtroku 2021. Nová séria je zameraná na podporu likvidity a plynulého fungovania peňažných trhov v eurozóne. Na operácie sa uplatňuje úroková sadzba o 25 bazických bodov nižšia ako je priemerná sadzba hlavných refinančných operácií Eurosystemu, t.j. -0,25% p.a. Banka eviduje jednu operáciu so slovenskou úverovou inštitúciou s lehotou splatnosti v septembri 2021.

Riziká vyplývajúce z menovopolitických operácií sú predmetom zdieľania centrálnymi bankami v pomere k ich kapitálovým kľúčom v zmysle čl. 32.4 Štatútu.

6. Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Redistribučný úver	10 629	13 195	(2 566)
Bežné účty	698	697	1
Vklady poskytnuté k repo obchodom	310	1 178	(868)
	11 637	15 070	(3 433)

Redistribučný úver poskytnutý na financovanie komplexnej bytovej výstavby bol zdelimitovaný z rozdelenia bilancie Štátnej banky Československa. Úroková sadzba na redistribučný úver počas celého roka 2020 zostala na úrovni 0,50% p.a. (0,50% p.a. k 31. decembru 2019).

K 31. decembru 2020 NBS evidovala v podsúvahe prijatú štátnu záruku za poskytnutý redistribučný úver vo výške 10 939 tis. EUR (13 600 tis. EUR k 31. decembru 2019). Čiastka štátnej záruky je tvorená istinou a úrokmi do doby splatnosti úveru.

7. Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Dlhové cenné papiere držané na účely menovej politiky	30 827 872	21 986 683	8 841 189
Ostatné cenné papiere	186 927	419 797	(232 870)
	31 014 799	22 406 480	8 608 319

Cenné papiere držané na účely menovej politiky

V položke „Cenné papiere držané na účely menovej politiky“ banka vykazuje cenné papiere nakúpené v rámci programov SMP, CBPP3, PSPP a PEPP.

Program	Dátum začiatku	Dátum ukončenia	Číslo rozhodnutia ECB	Cenné papiere k 31.12.2020
SMP	máj 2010	september 2012	ECB/2010/5	dlhové cenné papiere vydané verejnou správou eurozóny
CBPP3	október 2014	aktívny	ECB/2020/8 (prepracované znenie)	kryté dlhopisy emitované rezidentmi eurózy
PSPP	marec 2015	aktívny	ECB/2020/9 (prepracované znenie)	dlhové cenné papiere vydané verejnou správou eurozóny, medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami so sídlom v eurozóne
PEPP	marec 2020	aktívny	ECB/2020/17	všetky cenné papiere povolené v rámci programu APP

Čisté nákupy cenných papierov v rámci programu APP, ktorý zahŕňa programy CBPP3, PSPP, ABSPP a CSPP naďalej pokračujú v mesačnom objeme 20 mld. EUR spolu s nákupom aktív v rámci dočasného dodatočného rámca vo výške 120 mld. EUR s trvaním do konca roka. Rada guvernérov naďalej očakáva, že mesačné čisté nákupy budú prebiehať dovtedy, kým to bude potrebné na posilnenie akomodačného vplyvu menovopolitických sadzieb s ukončením krátko pred tým, ako sa začnú zvyšovať kľúčové úrokové sadzby ECB. Rada guvernérov má v úmysle naďalej pokračovať v reinvestovaní plnej výšky istiny zo splatených cenných papierov nakúpených v rámci APP, a to počas dlhšieho obdobia, pokiaľ ECB začne zvyšovať kľúčové úrokové sadzby, v každom prípade však dovtedy, kým to bude potrebné na zachovanie priaznivého stavu likvidity a výraznej miery menovej akomodácie.

Dňa 18. marca 2020 Rada guvernérov vyhlásila dočasný PEPP program v objeme 750 mld. EUR. Rámec programu PEPP bol dňa 4. júna 2020 zvýšený o 600 mld. EUR a dňa 10. decembra 2020 o ďalších 500 mld. EUR na celkový objem 1 850 mld. EUR. Čisté nákupy v rámci PEPP sa budú realizovať minimálne do konca marca 2022, v každom prípade však dovtedy, kým nepominie kríza spôsobená epidemiou koronavírusu. Súčasne sa bude v rámci programu PEPP pokračovať v reinvestícii istiny zo splatených cenných papierov minimálne do konca roka 2023. Splácanie PEPP portfólií bude prebiehať riadeným spôsobom, aby nedošlo k ovplyvneniu primeraného nastavenia menovej politiky.

Výnosnosť cenných papierov so zdrojom na území Slovenskej republiky je znížená o zrážkovú daň (pozri pozn. 34).

Cenné papiere nadobudnuté v rámci všetkých menovopolitických programov sú vykazované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na zníženie hodnoty. Amortizované a trhové hodnoty cenných papierov držaných na účely menovej politiky sú uvedené v nasledujúcej tabuľke (trhové ocenenie sa nevykazuje v súvahe ani vo výkaze ziskov a strát, je uvedené len pre účely porovnania):

	31.12.2020		31.12.2019		Zmena	
	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota
CBPP1	0	0	10 000	10 017	(10 000)	(10 017)
CBPP3	1 959 307	2 021 150	2 051 919	2 108 527	(92 612)	(87 377)
SMP	58 260	71 892	88 358	105 344	(30 098)	(33 452)
PSPP vládne	11 105 736	12 203 048	9 523 063	10 158 723	1 582 673	2 044 325
PSPP medz.	11 026 867	11 602 836	10 313 343	10 627 116	713 524	975 720
PEPP vládne	4 357 655	3 999 282	0	0	4 357 655	3 999 282
PEPP medz.	2 292 042	2 322 492	0	0	2 292 042	2 322 492
PEPP kryté dlh.	28 005	28 711	0	0	28 005	28 711
	30 827 872	32 249 411	21 986 683	23 009 727	8 841 189	9 239 684

Rada guvernérov ECB pravidelne hodnotí finančné riziká súvisiace s cennými papiermi nadobudnutými v rámci menovopolitických programov. Ročné testy na zníženie hodnoty sú vykonávané na základe odhadu spätne získateľných hodnôt stanovených ku koncu roka a sú schválené Radou guvernérov ECB. Na základe výsledkov testu na znehodnotenie cenných papierov nadobudnutých v rámci menovej politiky vykonaného k 31. decembru 2020 a v zmysle rozhodnutia Rady guvernérov ECB, NBS netvorila rezervu na straty z menovopolitických operácií (pozri pozn. 20).

Ostatné cenné papiere

K 31. decembru 2020 banka vykazuje v tejto položke cenné papiere na obchodovanie emitované peňažnými finančnými inštitúciami eurozóny.

8. Pohľadávky v rámci Eurosystemu

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Majetková účasť v ECB	281 193	282 754	(1 561)
Pohľadávky z prevodu devízových rezerv	462 031	463 840	(1 809)
Ostatné pohľadávky v rámci Eurosystemu (netto)	7 706 649	9 410 485	(1 703 836)
	8 449 873	10 157 079	(1 707 206)

Majetková účasť v ECB

Banka eviduje k 31. decembru 2020 podiel na upísanom základnom imaní ECB v hodnote 86 850 tis. EUR (86 643 tis. EUR k 31. decembru 2019) a pohľadávku z úprav podielu NBS na čistom kapitáli ECB vo výške 40 129 tis. EUR (41 897 tis. EUR k 31. decembru 2019). Zmena nastala v dôsledku BREXIT-u, odchodu Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a tiež vystúpenia Bank of England z Európskeho systému centrálnych bánk (ďalej len „ESCB“) 31. januára 2020. Následne boli upravené vážené podiely národných centrálnych bánk Eurosystemu. Výška kapitálového klúča NBS bola od 1. februára 2020 upravená z 0,8004% na 0,9314%.

V zmysle čl. 48.2 Štatútu a rozhodnutia Rady guvernérov ECB prispela NBS do rezervných fondov ECB na krytie kreditného rizika, rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a ceny zlata a na účty precenenia ECB v objeme 154 214 tis. EUR.

Pohľadávky z prevodu devízových rezerv

Banka vykazuje k 31. decembru 2020 pohľadávku z prevodu devízových rezerv do ECB v objeme 462 031 tis. EUR (463 840 tis. EUR k 31. decembru 2019) v zmysle čl. 30.1 Štatútu. Medziročná zmena pohľadávky nastala v dôsledku BREXIT-u. Pohľadávka sa úročí 85% sadzby pre hlavné refinančné operácie. K 31. decembru 2020 banka neeviduje žiadny úrokový výnos plynúci z pohľadávky z prevodu devízových rezerv z dôvodu 0% p.a. úrokovej sadzby. Výška eurosystémového kľúča NBS bola upravená z 1,1497% na 1,1452% od 1. februára 2020.

Podiely centrálnych bánk Európskej únie na základnom imaní ECB sú od 1. februára 2020 po BREXIT-e nasledovné:

	Kapitálový kľúč na upísovanie základného imania ECB (%)	Upísaný podiel na základnom imaní (EUR)	Splatené základné imanie (EUR)	Eurosystémový kľúč (%) - podiel na splatenom kapitáli ECB
Banque National de Belgique	2,9630	320 744 959,47	276 290 916,71	3,6432
Eesti Pank	0,2291	24 800 091,20	21 362 892,01	0,2817
Deutsche Bundesbank	21,4394	2 320 816 565,68	1 999 160 134,91	26,3615
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,3772	149 081 997,36	128 419 794,29	1,6934
Bank of Greece	2,0117	217 766 667,22	187 585 027,73	2,4735
Banco de España	9,6981	1 049 820 010,62	904 318 913,05	11,9246
Banque de France	16,6108	1 798 120 274,32	1 548 907 579,93	20,4243
Banca d'Italia	13,8165	1 495 637 101,77	1 288 347 435,28	16,9885
Central Bank of Cyprus	0,1750	18 943 762,37	16 318 228,29	0,2152
Latvijas Banka	0,3169	34 304 447,40	29 549 980,26	0,3897
Lietuvos bankas	0,4707	50 953 308,28	43 891 371,75	0,5788
Banque centrale du Luxembourg	0,2679	29 000 193,94	24 980 876,34	0,3294
Central Bank of Malta	0,0853	9 233 731,03	7 953 970,70	0,1049
De Nederlandsche Bank	4,7662	515 941 486,95	444 433 941,02	5,8604
Oesterreichische Nationalbank	2,3804	257 678 468,28	221 965 203,55	2,9269
Banco de Portugal	1,9035	206 054 009,57	177 495 700,29	2,3405
Banka Slovenije	0,3916	42 390 727,68	36 515 532,56	0,4815
Národná banka Slovenska	0,9314	100 824 115,85	86 850 273,32	1,1452
Suomen Pankki – Finlands Banki	1,4939	161 714 780,61	139 301 721,39	1,8369
<i>Medzisúčty za centrálné banky krajín eurozóny*</i>	<i>81,3286</i>	<i>8 803 826 699,60</i>	<i>7 583 649 493,38</i>	<i>100,0000</i>
Българска народна банка (Bulharská národná banka)	0,9832	106 431 469,51	3 991 180,11	
Česká národní banka	1,8794	203 445 182,87	7 629 194,36	
Danmarks Nationalbank	1,7591	190 422 699,36	7 140 851,23	
Magyar Nemzeti Bank	1,5488	167 657 709,49	6 287 164,11	
Narodowy Bank Polski	6,0335	653 126 801,54	24 492 255,06	
Banca Națională a României	2,8289	306 228 624,99	11 483 573,44	
Sveriges Riksbank	2,9790	322 476 960,60	12 092 886,02	
Hrvatska narodna banka	0,6595	71 390 921,62	2 677 159,56	
<i>Medzisúčty za centrálné banky krajín nepatriacich do eurozóny*</i>	<i>18,6714</i>	<i>2 021 180 369,98</i>	<i>75 794 263,89</i>	
Spolu*	100,00	10 825 007 069,61	7 659 443 757,27	

*Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhľeniu.

Ostatné pohľadávky v rámci Eurosystému (netto)

Pohľadávky v rámci Eurosystému predstavujú pozíciu NBS voči ostatným členom ESCB z cezhraničných operácií. Túto položku tvorí pohľadávka NBS voči ostatným centrálnym bankám a ECB z operácií realizovaných prostredníctvom TARGET2, ktorá je k 31. decembru 2020 vo výške 7 667 592 tis. EUR (pohľadávka 9 302 825 tis. EUR k 31. decembru 2019). Pozícia je úročená

sadzbu pre hlavné refinančné operácie. Banka k 31. decembru 2020 neeviduje žiadny úrok z dôvodu 0% p.a. úrokovej sadzby.

Ďalej položku tvorí pohľadávka z menového príjmu vo výške 24 625 tis. EUR (91 208 tis. EUR k 31. decembru 2019, pozri pozn. 28) a pohľadávka z podielu NBS na zisku ECB za rok 2020 vo výške 14 432 tis. EUR (16 452 tis. EUR k 31. decembru 2019, pozri pozn. 27).

9. Ostatné aktíva

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok	105 002	109 339	(4 337)
Ostatné finančné aktíva	289 901	210 684	79 217
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	31 950	17 189	14 761
Časové rozlíšenie a náklady budúcich období	301 531	278 853	22 678
Neuhrazená strata minulých rokov	4 149 867	4 361 932	(212 065)
Ostatné	105 177	69 056	36 121
	4 983 428	5 047 053	(63 625)

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

V tejto položke je vykázaný dlhodobý majetok NBS k 31. decembru 2020:

	Hmotný majetok, preddavky a nedok. invest.	Nehmotný majetok, preddavky a nedok. invest.	S P O L U
Stav v obstarávacej cene k 1.1.2020	248 390	42 008	290 398
Prírastky	5 520	4 253	9 773
Úbytky	5 710	2 970	8 680
Stav v obstarávacej cene k 31.12.2020	248 200	43 291	291 491
Oprávky k 1.1.2020	146 121	34 939	181 060
Prírastky	7 181	2 382	9 563
Úbytky	3 652	481	4 133
Stav oprávok a OP k 31.12.2020	149 650	36 840	186 490
Účtovná hodnota HM a NM k 1.1.2020	102 269	7 069	109 338
Účtovná hodnota HM a NM k 31.12.2020	98 550	6 451	105 001

K 31. decembru 2020 je evidovaný dlhodobý majetok na predaj vo výške 1 tis. EUR rovnako ako k 31. decembru 2019.

Ostatné finančné aktíva

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Podiely v ETF fondoch	236 156	156 550	79 606
Podiely vo fonde BISIP	46 664	46 727	(63)
Akcie BIS	6 956	7 282	(326)
Akcie SWIFT	92	92	0
Inštitút bankového vzdelávania, n.o.	33	33	0
	289 901	210 684	79 217

Od júna 2018 banka nakupuje podiely vo fondoch ETF denominované v USD, ktoré majú formu obchodovateľných cenných papierov a obchodujú sa ako bežné akcie na burze cenných papierov.

K 31. decembru 2020 banka eviduje podiely v rámci programu BISIP realizovaného prostredníctvom nepriameho investovania na onshore čínskom trhu vládnych cenných papierov. Podiel banky predstavuje 0,57% na celkovej hodnote fondu (0,70% -ný podiel k 31. decembru 2019, pozri časť B, písm. b).

Podiel banky na základom imaní BIS predstavuje 0,51% (0,51% k 31. decembru 2019). Majetková účasť v BIS je vykázaná vo výške splateného podielu (25%). Nesplatená časť podielu (75%) je splatná na požiadanie. Dividendy sú vyplácané v EUR z celkového podielu NBS v BIS vedenom v XDR. V roku 2020 dividendy neboli vyplatené z dôvodu pandémie koronavírusu (pozri pozn. 27).

Banka eviduje akcie spoločnosti SWIFT, čo predstavuje 0,0247%-ný podiel na základnom imaní (0,0246%-ný podiel k 31. decembru 2019).

NBS vykazuje od roku 2008 vklad do základného imania spoločnosti Inštitút bankového vzdelávania NBS, n.o. Bratislava. Podiel banky na základnom imaní spoločnosti predstavuje 100%.

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

K 31. decembru 2020 položka vo výške 31 950 tis. EUR (17 189 tis. EUR k 31. decembru 2019) predstavuje kurzový zisk najmä z ocenenia menových a cross currency swapov v USD a JPY.

Časové rozlíšenie a náklady budúcich období

Položka predstavuje najmä časové rozlíšenie kupónov z dlhopisov vo výške 260 121 tis. EUR (254 080 tis. EUR k 31. decembru 2019).

Ostatné

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Vklady - kolaterály k derivátom	89 680	51 425	38 255
Reálna hodnota úrokových swapov - zisky	7 470	6 239	1 231
Investičné úvery poskytnuté zamestnancom	3 256	4 020	(764)
Cross currency swap	477	509	(32)
Úrokové futures	387	370	17
Ostatné	3 907	6 493	(2 586)
	105 177	69 056	36 121

Účelom poskytnutých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika proti-strany v prípade poklesu hodnoty swapových obchodov na strane NBS. Medziročný nárast objemu vkladov súvisí s poklesom trhovej ceny swapových obchodov na strane NBS.

10. Bankovky v obehu

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Eurobankovky v obehu emitované NBS	16 537 776	14 589 062	1 948 714
Úprava eurobankoviek v obehu	(1 425 192)	(918 315)	(506 877)
Celkový objem eurobankoviek podľa kľúča			
NBS na pridelovanie bankoviek	15 112 584	13 670 747	1 441 837

K 31. decembru 2020 emitovala banka 16 537 776 tis. EUR (14 589 062 tis. EUR k 31. decembru 2019), čo je o 1 425 192 tis. EUR viac v porovnaní s objemom alokovaným NBS podľa kľúča na pridelovanie bankoviek (pozri časť B, písm. h). Uvedený rozdiel predstavuje záväzok NBS voči Euro-systému (pozri pozn. 18).

V dôsledku odchodu Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a následného vystúpenia Bank of England z ESCB k 31. januáru 2020 bola od 1. februára 2020 výška kľúča na pridelovanie eurobankoviek upravená z 1,0575% na 1,0535% (pozri pozn. 8).

11. Závazky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Bežné účty pre systém povinných minimálnych rezerv	4 894 054	3 012 873	1 881 181
Jednodňové sterilizačné obchody	128 000	0	128 000
	5 022 054	3 012 873	2 009 181

Bežné účty predstavujú peňažné rezervy úverových inštitúcií, ktoré podľa Štatútu podliehajú systému povinných minimálnych rezerv (ďalej len „PMR“). Systém PMR umožňuje priemerné plnenie peňažných rezerv úverových inštitúcií počas stanovenej udržiavacej periódy, ktorá je zverejňovaná ECB.

PMR sú úročené priemernou sadzbou pre hlavné finančné operácie Eurosystemu platnou pre danú udržiavaciu periódu. Od júna 2014 sú rezervy, ktoré prevyšujú PMR (ďalej len „prebytočné rezervy“) úročené percentom nula alebo úrokovou sadzbou pre jednodňové sterilizačné operácie podľa toho, ktorá z týchto sadzieb je nižšia. S účinnosťou od 30. októbra 2019 platí v zmysle rozhodnutia Rady guvernérov dvojstupňový systém úročenia prebytočných rezerv. Na časť prebytočných rezerv do výšky násobku PMR, ktorý sa určí na základe multiplikátora schváleného Radou guvernérov (pre rok 2020 platný multiplikátor 6) sa vzťahuje úroková sadzba v zmysle rozhodnutia Rady guvernérov (v roku 2020 vo výške 0 %). Zostávajúca časť prebytočných rezerv sa naďalej úročí zápornou úrokovou sadzbou pre jednodňové sterilizačné operácie. Od 18. septembra 2019 ECB uplatňuje pre jednodňové sterilizačné operácie zápornú úrokovú sadzbu vo výške -0,50% p.a.

K 31. decembru 2020 čisté úrokové výnosy plynúce z PMR predstavujú 6 080 tis. EUR (4 783 tis. EUR k 31. decembru 2019, pozri pozn. 24).

12. Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Tri-party repo obchody	1 250 000	0	1 250 000
Záväzky z repo obchodov	266 059	1 532 099	(1 266 040)
Vklady prijaté k repo obchodom	1 084	0	1 084
Medzibankové zúčtovanie na Slovensku (SIPS)	24	56	(32)
	1 517 167	1 532 155	(14 988)

Úroková sadzba pre repo obchody v EUR je v rozpätí od -0,46 až -0,48% p.a. (-0,44 až -0,47% p.a. k 31. decembru 2019). Úroková sadzba pre tri-party repo obchody v EUR je -0,47% p.a.

13. Závazky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Verejná správa	3 993 150	876 296	3 116 854
Ostatné záväzky	90 212	91 562	(1 350)
	4 083 362	967 858	3 115 504

Verejná správa

Banka vykazuje v tejto položke bežné účty verejnej správy. Najväčší objem položky predstavujú bežné účty Štátnej pokladnice.

Ostatné záväzky

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Bežné účty klientov	45 659	47 302	(1 643)
Termínované vklady klientov	44 553	44 259	294
Bežné účty pomocných finančných inštitúcií	0	1	(1)
	90 212	91 562	(1 350)

14. Závazky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Bežné účty klientov	20 178 337	20 016 306	162 031
Závazky z prijatých termínovaných vkladov	6 039 783	3 472 987	2 566 796
Závazky z repo obchodov so zlatom	1 588 711	1 342 387	246 324
Závazky z repo obchodov	149 861	417 407	(267 546)
Vklady prijaté k repo obchodom	927	90	837
	27 957 619	25 249 177	2 708 442

„Bežné účty klientov“ predstavujú finančné prostriedky najmä na účtoch v TARGET2 klientov, ktorí nemajú povinnosť tvoriť a dodržiavať PMR. Úroková sadzba pre bežné účty klientov je -0,50% p.a. (pozri pozn. 24).

„Závazky z prijatých termínovaných vkladov“ predstavujú vklady národných centrálnych bánk so splatnosťou jeden až sedem mesiacov s úrokovou sadzbou -0,50% p.a. (-0,50 až -0,51% p.a. k 31. decembru 2019).

Úroková sadzba pre repo obchody je -0,48% p.a. (-0,35 až -0,41% p.a. k 31. decembru 2019).

15. Závazky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Závazky z repo obchodov	1 744 046	1 063 589	680 457
Tri-party repo obchody	1 006 640	0	1 006 640
Bežné účty Štátnej pokladnice v cudzej mene	4	4	0
	2 750 690	1 063 593	1 687 097

Úroková sadzba pre repo obchody v USD je v rozpätí 0,28 až 0,66% p.a. (2,10 až 2,52% p.a. k 31. decembru 2019).

16. Závazky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Závazky z repo obchodov	1 177 847	2 884 789	(1 706 942)
Závazky z prijatých vkladov	0	8 011	(8 011)
	1 177 847	2 892 800	(1 714 953)

Úroková sadzba pre repo obchody v GBP je v rozpätí od 0,10 až 0,18 % p.a. (0,83 až 0,98% p.a. k 31. decembru 2019), sadzba pre repo obchody v USD je v rozpätí 0,3 až 0,33% p.a. (2,45 až 2,70% p.a. k 31. decembru 2019).

17. Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF

Banka vedie k 31. decembru 2020 voči MMF záväzkov z alokácie vo výške 401 288 tis. EUR (420 114 tis. EUR k 31. decembru 2019). Hodnota záväzku z alokácie je vedená v XDR. MMF alokoval Slovenskej republike v rámci všeobecnej alokácie 265 mil. XDR a v rámci špeciálnej alokácie 75 mil. XDR.

18. Závazky v rámci Eurosystemu

Táto položka predstavuje čistý záväzok súvisiaci s alokáciou eurobankoviek v rámci Eurosystemu vo výške 1 425 192 tis. EUR (918 315 tis. EUR k 31. decembru 2019), úročený hlavnou refinančnou sadzbou. K 31. decembru 2020 banka neeviduje žiadny nákladový úrok plynúci zo záväzku súvisiaceho s alokáciou eurobankoviek v rámci Eurosystemu z dôvodu 0% p.a. úrokovej sadzby.

19. Ostatné záväzky

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	22 333	15 968	6 365
Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období	31 583	28 950	2 633
Ostatné	425 485	408 295	17 190
	479 401	453 213	26 188

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

K 31. decembru 2020 položka vo výške 22 333 tis. EUR (15 968 tis. EUR k 31. decembru 2019) predstavuje kurzovú stratu najmä z ocenenia otvorených menových swapov v GBP a CZK.

Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období

Najväčší objem položky časového rozlíšenia k 31. decembru 2020 predstavujú úroky z refinančných menovopolitických operácií v objeme 16 139 tis. EUR (6 240 tis. EUR k 31. decembru 2019) a nákladové úroky z úrokových swapov vo výške 12 753 tis. EUR (16 412 tis. EUR k 31. decembru 2019).

Ostatné

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Euromince v obehu	212 194	202 268	9 926
Bankovky v SKK v obehu	70 221	70 835	(614)
Vklady - kolaterály k derivátom	4 460	16 250	(11 790)
Reálna hodnota úrokových swapov - straty	77 732	54 178	23 554
Mince v SKK v obehu	23 183	23 184	(1)
Cross currency swap	3 556	918	2 638
Ostatné	34 139	40 662	(6 523)
	425 485	408 295	17 190

Hodnota úrokových swapov k 31. decembru 2020 predstavuje kumulovanú koncoročnú stratu z precenenia, ktorá je v zmysle Usmernenia ECB postupne amortizovaná do hospodárskeho výsledku ako súčasť čistých realizovaných ziskov z úrokových swapov (pozri pozn. 25).

Účelom prijatých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika NBS v prípade poklesu hodnoty swapových obchodov z pozície protistrany. Medziročný pokles objemu vkladov súvisí s nárastom trhovej ceny swapových obchodov u protistrany.

20. Rezervy

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Všeobecná rezerva na finančné riziká	800 000	660 000	140 000
Rezerva na straty z menovopolitických operácií	0	981	(981)
Ostatné	17 206	14 950	2 256
	817 206	675 931	141 275

V súlade s rozhodnutím bankovej rady bola k 31. decembru 2020 všeobecná rezerva na finančné riziká zvýšená o 140 000 tis. EUR na hodnotu 800 000 tis. EUR (pozri pozn. 25 a časť B, písm. l). Hlavným dôvodom navýšenia rezervy je nárast kreditného rizika NBS z menovopolitických operácií, ktoré boli v priebehu roka 2020 navyšované v reakcii na nestabilitu trhov spôsobenú rozšírením pandémie COVID-19.

Rezerva na straty z menovopolitických operácií vytvorená národnými centrálnymi bankami Eurosystemu v celkovej hodnote 90 mil. EUR (podiel NBS: 981 tis. EUR) bola v čiastke 64 mil. EUR použitá na krytie strát z predaja znehodnotených cenných papierov (podiel NBS: 698 tis. EUR). Zostávajúca časť rezervy vo výške 26 mil. EUR bola rozpustená národnými centrálnymi bankami Eurosystemu proporcionálne podľa kľúča na splatenom kapitáli ECB platnom v čase prvotného znehodnotenia do výkazu ziskov a strát (podiel NBS: 283 tis. EUR). Ďalšie informácie, pozri časť B, písm. b a pozn. 28.

V položke ostatné rezervy vykazuje banka k 31. decembru 2020 najmä rezervy na záväzky voči zamestnancom vo výške 11 648 tis. EUR (10 141 tis. EUR k 31. decembru 2019).

21. Účty precenenia

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Oceňovacie rozdiely z ocenenia zlata	939 764	746 410	193 354
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cenných papierov	107 957	69 518	38 439
Oceňovacie rozdiely z ocenenia derivátov	7 946	6 749	1 197
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cudzej meny	14 027	7 593	6 434
Oceňovacie rozdiely z ocenenia podielových cenných papierov (BISIP, ETF)	58 666	26 274	32 392
	1 128 360	856 544	271 816

22. Základné imanie a rezervné fondy

V tejto položke sa vykazuje štatutárny fond, ktorý predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia Bilancie aktív a pasív bývalej ŠBČS, ktorý je od vzniku NBS v rovnakej výške 15 490 tis. EUR, a prevzaté základné imanie Úradu pre finančný trh (ďalej len „ÚFT“) vo výške 551 tis. EUR. ÚFT bol s účinnosťou od 1. januára 2006 zo zákona zrušený a pričlenený do NBS.

Rezervné fondy tvorí rezervný fond a kapitálový fond.

Zostatok rezervného fondu NBS k 31. decembru 2020 je vo výške 340 874 tis. EUR (340 874 tis. EUR k 31. decembru 2019). Rezervný fond je tvorený prídelmi z vytvoreného zisku z minulých rokov vo výške 337 412 tis. EUR. Po pričlenení ÚFT do NBS bol k 1. januáru 2006 do rezervného fondu NBS prevedený rezervný fond ÚFT vo výške 3 462 tis. EUR.

Zostatok kapitálového fondu NBS k 31. decembru 2020 je vo výške 882 tis. EUR (882 tis. EUR k 31. decembru 2019).

Prehľad zmien na účtoch vlastného imania a kumulovaných strát

	Štatutárny fond	Kapitálový fond	Rezervný fond	Všeobecná rezerva na finančné riziká	Fondy z oceňovacích rozdielov zisk/(strata)	Neuhrazená (strata) minulých rokov	Hospodársky výsledok bežného roka zisk	Vlastné imanie
1. Stav k 31.12.2019	16 041	882	340 874	660 000	856 544	(4 361 932)	212 065	(2 275 526)
2. Prevod zisku za rok 2019 do neuhradenej straty min.r.						212 065	(212 065)	0
3. Prevod do štatutárneho fondu								0
4. Prevod do rezervných fondov								0
5. Zmena všeobecnej rezervy na finančné riziká				140 000				140 000
6. Zmena oceňovacích rozdielov z cenných papierov					38 439			38 439
7. Zmena oceňovacích rozdielov z derivátov					1 197			1 197
8. Zmena oceňovacích rozdielov zo zlata					193 354			193 354
9. Zmena oceňovacích rozdielov cudzích mien					6 434			6 434
10. Zmena oceňovacích rozdielov podielov vo fonde (BISIP, ETF)					32 392			32 392
11. Zisk bežného účtovného obdobia							26 043	26 043
12. Zmena za účtovné obdobie				140 000	271 816	212 065	(186 022)	437 859
13. Stav k 31.12.2020	16 041	882	340 874	800 000	1 128 360	(4 149 867)	26 043	(1 837 667)

23. Podsúvahové nástroje

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Úrokové swapy v EUR	3 374 900	2 707 000	667 900
Úrokové swapy v USD	1 712 542	1 708 563	3 978
Úrokové swapy v GBP	1 822 862	1 193 604	629 259
Úrokové swapy v AUD	94 678	0	94 678
	7 004 982	5 609 167	1 395 815

	31.12.2020		31.12.2019		Zmena	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Menové swapy v EUR	5 068 839	16 500	4 860 120	6 200	208 719	10 300
Menové swapy v USD	16 347	176 677	6 146	229 966	10 201	(53 290)
Menové swapy v CNY	0	25 678	0	24 231	0	1 447
Menové swapy v GBP	0	1 600 725	0	271 509	0	1 329 216
Menové swapy v JPY	0	391 920	0	587 256	0	(195 336)
Menové swapy v CHF	0	143 492	0	44 223	0	99 269
Menové swapy v CZK	0	2 610 319	0	3 699 622	0	(1 089 303)
Menové swapy v AUD	0	134 625	0	0	0	134 625
	5 085 186	5 099 936	4 866 266	4 863 008	218 920	236 928

	31.12.2020		31.12.2019		Zmena	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Menové forwardy v EUR	14 183	2 377	0	9 295	14 183	(6 918)
Menové forwardy v USD	0	4 222	0	0	0	4 222
Menové forwardy v GBP	0	0	1 057	0	(1 057)	0
Menové forwardy v USD	0	0	8 171	0	(8 171)	0
Menové forwardy v JPY	2 379	9 637	0	0	2 379	9 637
	16 562	16 236	9 227	9 295	7 335	6 942

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
Účtovná závierka k 31. decembru 2020 – Poznámky
(v tis. EUR)

	31.12.2020		31.12.2019		Zmena	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Cross currency swapy v EUR	592 282		460 284	0	131 998	0
Cross currency swapy v JPY	0	174 717	0	185 501	0	(10 784)
Cross currency swapy v USD	0	149 947	0	187 716	0	(37 769)
Cross currency swapy v CHF	0	244 251	0	89 036	0	155 215
	592 282	568 915	460 284	462 253	131 998	106 662

	31.12.2020		31.12.2019		Zmena	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Úrokové futures v GBP	0	96 215	0	125 764	0	(29 549)
Úrokové futures v USD	0	0	0	6 449	0	(6 449)
	0	96 215	0	132 213	0	(35 998)

24. Čistý výsledok z úrokov

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Investície v EUR, z toho:	131 382	92 024	39 358
čistý výnos z bežných účtov a termín. vkladov	133 374	103 857	29 517
čistý výnos z repo obchodov	13 031	10 423	2 608
čistý výnos z cenných papierov	2 716	3 821	(1 105)
čistý náklad z derivátov	(17 800)	(26 151)	8 351
ostatné	61	74	(13)
Investície v cudzej mene, z toho:	39 933	33 446	6 487
čistý výnos z cenných papierov	89 252	99 072	(9 820)
čistý náklad z repo obchodov	(21 243)	(63 297)	42 054
čistý náklad z derivátov	(28 726)	(3 825)	(24 901)
čistý náklad z bežných účtov a termín. vkladov	(762)	(1 290)	528
kompensácia s MF SR	1 412	2 786	(1 374)
Menovopolitické operácie, z toho:	93 761	105 160	(11 399)
čistý výnos z cenných papierov	103 956	104 413	(457)
čistý náklad z vkladov a úverov	(16 275)	(4 036)	(12 239)
čistý výnos z PMR	6 080	4 783	1 297
	265 076	230 630	34 446

Nárast čistých úrokových výnosov z menovopolitických operácií je dôsledkom nákupov cenných papierov držaných za účelom menovej politiky (pozri pozn. 7).

K 31. decembru 2020 banka neevидуje žiadny úrok z remunerácie pohľadávky z prevodu devízových rezerv, remunerácie eurobankoviek a remunerácie TARGET2 z dôvodu 0% p.a. úrokovej sadzby (pozri pozn. 8 a 18).

V dôsledku zavedenia záporných úrokových sadzieb na finančných trhoch od roku 2014 a spôsobu vykazovania (pozri časť B, písm. c) NBS eviduje k 31. decembru 2020 nasledujúce brutto úrokové výnosy a brutto úrokové náklady:

	položka	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Investície v EUR				
Úrokové výnosy brutto, z toho:		142 332	111 278	31 054
Bežné účty a termínované vklady	L6	134 897	105 351	29 546
Repo obchody	L3, L6	7 435	5 927	1 508
Úrokové náklady brutto, z toho:		(39)	(43)	4
Bežné účty	A6	(39)	(43)	4
Investície v cudzej mene				
Úrokové výnosy brutto, z toho:	L7, L8	2	0	2
Repo obchody		2	0	2
Úrokové náklady brutto, z toho:		(15)	(7)	(8)
Bežné účty	A2, A3	(15)	(7)	(8)
Menovopolitické operácie				
Úrokové výnosy brutto, z toho:		6 564	4 944	1 620
PMR	L2	6 080	4 783	1 297
Jednodňové sterilizačné obchody	L2	484	161	323
Úrokové náklady brutto, z toho:		(16 768)	(4 197)	(12 571)
Dlhodobejšie refinančné operácie	A5	(16 768)	(4 197)	(12 571)

Úrokové sadzby vyhlásené ECB:

Účinnosť od	Jednodňové refinančné operácie	Hlavné refinančné operácie	Jednodňové sterilizačné operácie
16.3.2016	0,25% p.a	0,00% p.a	-0,40% p.a
18.9.2019	0,25% p.a	0,00% p.a	-0,50% p.a

25. Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Realizované zisky z finančných operácií	48 129	16 444	31 685
Čisté zisky z predaja cenných papierov	29 877	11 471	18 406
Čisté zisky z úrokových swapov	14 806	3 766	11 040
Čisté kurzové zisky	2 937	1 207	1 730
Čisté zisky z cross currency swapov	509	0	509
Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií	(83 012)	(45 471)	(37 541)
Straty z ocenenia úrokových swapov	(51 026)	(42 575)	(8 451)
Straty z ocenenia cudzej meny	(27 705)	(560)	(27 145)
Straty z ocenenia cenných papierov	(1 134)	(2 336)	1 202
Straty z ocenenia cross currency swapov	(3 147)	0	(3 147)
úrokové a úverové riziká a riziká vyplývajúce z ceny zlata	(140 000)	0	(140 000)
Všeobecná rezerva na finančné riziká	(140 000)	0	(140 000)
	(174 883)	(29 027)	(145 856)

26. Čistý výsledok z poplatkov a provízií

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Poplatky a provízie z investičného portfólia,			
z toho:	(281)	(92)	(189)
Čistý zisk z operácií s klientami	226	216	10
Čistá strata z operácií s bankami	(556)	(230)	(326)
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	87	(32)	119
Čistá strata z úrokových futures	(10)	(18)	8
Ostatné	(28)	(28)	0
Poplatky a provízie	1 360	1 131	229
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	2 012	1 736	276
Čistá strata z operácií s bankami	(652)	(605)	(47)
Čistý zisk z výmeny euromincí	61	72	(11)
	1 140	1 111	29

27. Výnos z akcií a podielových účastí

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Predbežné prerozdelenie zisku ECB za bežný rok	14 432	16 452	(2 020)
Podiel na zisku ECB z predchádzajúceho roka	10 747	4 214	6 533
Dividendy z ETF fondov	3 706	3 143	563
Dividendy z akcií BIS	0	859	(859)
	28 885	24 668	4 217

28. Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu

Menový príjem v zmysle čl. 32.1 Štatútu a Rozhodnutia ECB/2016/36 o alokácii menového príjmu národných centrálnych bánk zúčastnených členských štátov v znení neskorších predpisov predstavuje čistý ročný príjem z aktív národnej centrálnej banky, ktoré sú vedené ako protihodnota bankoviek v obehu a depozitných záväzkov úverových inštitúcií. Menový príjem vyplýva z plnenia úloh menovej politiky ESCB.

Súčasťou vykázaného podielu NBS na menovom príjme je aj podiel na realizovanej strate z predaja cenných papierov držaných v CSPP portfóliu a rozpustenie rezervy na straty z menovopolitických operácií vytvorenej v roku 2019 (pozri pozn. 20).

Menový príjem sa rozdeľuje po ukončení hospodárskeho roka v pomere, ktorý zodpovedá podielu NBS na splatenom kapitáli ECB (1,1497% do 31. januára 2020; 1,1452% od 1. februára 2020).

Združený menový príjem za rok 2020, ktorým NBS prispela do celkového koša menového príjmu Eurosystemu, bol vo výške 24 247 tis. EUR. Menový príjem zodpovedajúci podielu NBS na splatenom kapitáli ECB bol vo výške 49 547 tis. EUR. Rozdiel vo výške 25 300 tis. EUR (91 384 tis. EUR k 31. decembru 2019) predstavuje čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu. Korekciou menového príjmu Eurosystemu za roky 2018 a 2019 sa NBS znížili výnosy o 675 tis. EUR (korekciou za roky 2017 a 2018 sa znížili výnosy o 176 tis. EUR k 31. decembru 2019). Dôvodom nižšieho výnosu banky z prerozdelenia menového príjmu Eurosystemu v porovnaní s rokom 2019 je predovšetkým

zvýšenie objemu dhodobejších refinančných operácií realizovaných s cieľom zmierniť dopady koronavírusu na hospodárstvo eurozóny (pozri pozn. 5).

V tejto položke banka vykazuje tiež podiel na realizovanej strate z predaja cenných papierov držaných v CSPP portfóliu a rozpustenie rezervy na straty z menovopolitických operácií vytvorenej v roku 2019 (pozri pozn. 20).

29. Ostatné výnosy a ostatné náklady

Najvýznamnejší podiel na „Ostatných výnosoch“ banky k 31. decembru 2020 predstavujú výnosy z poplatkov a príspevkov subjektov finančného trhu v objeme 6 877 tis. EUR (11 974 tis. EUR k 31. decembru 2019) a prijaté poplatky za platobné systémy vo výške 3 334 tis. EUR (3 245 tis. EUR k 31. decembru 2019). Dôvodom medziročného poklesu výnosov z poplatkov a príspevkov subjektov finančného trhu je rozhodnutie banky o odpustení ročných príspevkov na druhý polrok 2020 za účelom zmiernenia negatívnych dopadov pandémie COVID-19 na finančný sektor.

„Ostatné náklady“ banky k 31. decembru 2020 predstavujú najmä náklady na razbu obehových a zberateľských mincí vrátane nákladov služieb s tým súvisiacich vo výške 6 833 tis. EUR (3 850 tis. EUR k 31. decembru 2019).

30. Personálne náklady

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Mzdy a odmeny	(38 367)	(34 334)	4 033
Sociálne náklady	(13 864)	(12 580)	1 284
Ostatné náklady na zamestnancov	(6 634)	(6 541)	93
	(58 865)	(53 455)	5 410

K 31. decembru 2020 bol priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1 108,6 (1 103,2 k 31. decembru 2019), z toho 113 vedúcich zamestnancov (105 k 31. decembru 2019).

V spolupráci s doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami vytvorila NBS pre svojich zamestnancov program doplnkového dôchodkového sporenia. Príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie je súčasťou položky „Ostatné náklady na zamestnancov“.

31. Administratívne náklady

K 31. decembru 2020 tvoria túto položku najmä náklady na technickú podporu a údržbu informačných systémov, náklady na opravy a udržiavanie, spotrebu energie a telekomunikačné náklady v celkovom objeme 11 506 tis. EUR (11 210 tis. EUR k 31. decembru 2019).

Náklady voči štatutárnemu audítorovi za overenie účtovnej závierky boli k 31. decembru 2020 vo výške 61 tis. EUR (61 tis. EUR k 31. decembru 2019). Banka neevduje k 31. decembru 2020 žiadne náklady na uisťovacie a audítorske služby a daňové poradenstvo v zmysle § 18 ods. 6 zákona o účtovníctve.

32. Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	31.12.2020	31.12.2019	Zmena
Odpisy dlhodobého hmotného majetku	(7 181)	(6 799)	382
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	(2 382)	(2 444)	(62)
	(9 563)	(9 243)	320

33. Služby súvisiace s výrobou bankoviek

K 31. decembru 2020 náklady na tlač eurobankoviek predstavovali 7 018 tis. EUR (3 383 tis. EUR k 31. decembru 2019).

34. Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem

V zmysle § 43 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov je NBS platiteľom dane z výnosov (príjmov), ktoré jej plynú z dlhopisov emitovaných na území Slovenskej republiky. Za rok 2020 NBS odviedla zrážkovú daň vo výške 27 174 tis. EUR (35 076 tis. EUR k 31. decembru 2019). Zníženie oproti predošlému obdobiu vo výške 7 902 tis. EUR bolo z dôvodu poklesu príjmov z cenných papierov realizovaných za účelom menovej politiky (pozri pozn. 7).

35. Hospodársky výsledok

Hospodársky výsledok banky k 31. decembru 2020 predstavuje zisk vo výške 26 043 tis. EUR (zisk 212 065 tis. EUR k 31. decembru 2019). Dôvodom poklesu hospodárskeho výsledku v porovnaní s rokom 2019 je nižší výnos z prerozdelenia menového príjmu Eurosystému (pozri pozn. 28) a navýšenie všeobecnej rezervy na finančné riziká (pozri pozn. 20), v oboch prípadoch ako dôsledok nárastu objemu menovopolitických operácií realizovaných v reakcii na nestabilitu trhov spôsobenú rozšírením pandémie COVID-19.

**D. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI MEDZI DŇOM, KU KTORÉMU SA
ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, A DŇOM ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ
ZÁVIERKY**

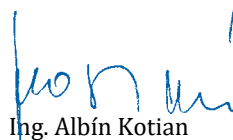
V súlade s čl. 33 Štatútu rozhodla Rada guvernérov ECB na svojom zasadnutí dňa 17. februára 2021 o rozdelení čistého zisku ECB za rok 2020 medzi jednotlivé centrálné banky, a to v pomere podľa kľúča na splatenom kapitáli ECB. Výnos NBS z rozdelenia zisku vo výške 4 387 tis. EUR je zaúčtovaný do účtovného obdobia 2021.

Po 31. decembri 2020 nenastali iné významné udalosti, ktoré by si vyžadovali ďalšie úpravy v účtovnej závierke za rok 2020.

Bratislava, 9. marca 2021

Ing. Peter Kažimír
guvernér

Ing. Albín Kotian
výkonný riaditeľ
úsek finančného riadenia
a informačných technológií

Ing. Jana Langerová
riaditeľka
odbor finančného riadenia

Národná banka Slovenska

DODATOK SPRÁVY NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

k časti Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

Overili sme účtovnú závierku Národnej banky Slovenska (ďalej len „banka“ alebo „NBS“) k 31. decembru 2020 uvedenú na stranách 130 – 162 priloženej výročnej správy banky, ku ktorej sme dňa 9. marca 2021 vydali správu nezávislého audítora, ktorá sa nachádza na stranách 131 – 132 výročnej správy banky. Tento dodatok sme vypracovali v zmysle § 27 odsek 6 zákona č. 423/2015 Z.z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“).

Na základe vykonaných prác, ktoré sú opísané v časti „Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe“ vyššie uvedenej správy nezávislého audítora, podľa nášho názoru:

- informácie uvedené vo výročnej správe banky zostavenej za rok 2020 sú v súlade s jej účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a zákona o NBS č. 566/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.

Okrem toho, na základe našich poznatkov o banke a jej situácii, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, sme povinní uviesť, či sme zistili významné nesprávosti vo výročnej správe. V tejto súvislosti neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť.

Bratislava 25. mája 2021

Ing. Zuzana Letková, FCCA
zodpovedný audítor
Licencia SKAu č. 865

V mene spoločnosti
Deloitte Audit s.r.o.
Licencia SKAu č. 014

Deloitte označuje jednu, resp. viacero spoločností spomedzi Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), jej globálnej siete členských firiem a ich pridružených subjektov (spoločne ďalej len „organizácia Deloitte“). DTTL (ďalej tiež len „Deloitte Global“) a každá z jej členských firiem a pridružených subjektov predstavuje samostatný a nezávislý právny subjekt, ktorý nemôže zaraďovať povinnosťami alebo zaväzovať iné subjekty v rámci organizácie Deloitte vo vzťahu k tretím osobám. DTTL, každá z členských firiem DTTL a každý pridružený subjekt zodpovedá len za svoje úkony a opomenutia, a nie za úkony alebo opomenutia iných subjektov v rámci organizácie Deloitte. Samotná spoločnosť DTTL služby klientom neposkytuje. Viac informácií je dostupných na www.deloitte.com/sk/o-nas.

Legislativa

Legislatíva v roku 2020

V roku 2020 pokračovala Národná banka Slovenska vo vykonávaní legislatívnych a aproximačných kompetencií, ktoré vyplývajú z § 30 zákona NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. NBS predkladá vláde Slovenskej republiky návrhy zákonov v oblasti peňažného obehu a spolu s MF SR návrhy zákonov v oblasti devízových vzťahov, platobných systémov a poskytovania platobných služieb a finančného trhu, vrátane bankovníctva a postavenia a pôsobnosti NBS. Táto kompetencia jej vyplýva z čl. 56 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého môže NBS vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, ak je na to splnomocnená zákonom.

Legislatívne zmeny zákonov v oblasti pôsobnosti Národnej banky Slovenska v roku 2020

Zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov (lex korona) bol v roku 2020 novelizovaný zákonom č. 75/2020 Z. z., zákonom č. 96/2020 Z. z., zákonom č. 120/2020 Z. z., zákonom č. 156/2020 Z. z., zákonom č. 198/2020 Z. z., zákonom č. 264/2020 Z. z. a zákonom č. 353/2020 Z. z.

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2020 novelizovaný zákonom č. 340/2020 Z. z. a zákonom č. 423/2020 Z. z.

Zákon č. 371/2014 Z. z. o riešení krízových situácií na finančnom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2020 novelizovaný zákonom č. 343/2020 Z. z.

Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2020 novelizovaný zákonom č. 340/2020 Z. z.

Zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov bol v roku 2020 novelizovaný zákonom č. 312/2020 Z. z., zákonom č. 340/2020 Z. z. a zákonom č. 423/2020 Z. z.

Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov bol v roku 2020 novelizovaný zákonom č. 340/2020 Z. z.

Zákon č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2020 novelizovaný zákonom č. 340/2020 Z. z.

Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2020 novelizovaný zákonom č. 46/2020 Z. z., zákonom č. 66/2020 Z. z., zákonom č. 68/2020 Z. z., zákonom č. 95/2020 Z. z., zákonom č. 275/2020 Z. z. a zákonom č. 296/2020 Z. z.

Zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol v roku 2020 novelizovaný zákonom č. 68/2020 Z. z. a zákonom č. 95/2020 Z. z.

Vykonávacie všeobecne záväzné právne predpisy vydané v roku 2020 Národnou bankou Slovenska v rámci jej legislatívnych kompetencií

Opatrenia NBS vyhlásené v Zbierke zákonov SR uverejnením oznámenia o ich vydaní

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 26. mája 2020 č. 1/2020, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 5/2018 o odbornej skúške a odbornej skúške s certifikátom na poskytovanie finančného sprostredkovania a finančného poradenstva.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 9. júna 2020 č. 2/2020 o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vytváranie a spravovanie štandardných fondov a európskych štandardných fondov a na udelenie povolenia na vytváranie a spravovanie alternatívnych investičných fondov a zahraničných alternatívnych investičných fondov.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 13. októbra 2020 č. 3/2020, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 8/2019 o predkladaní výkazov platobnými inštitúciami, pobočkami zahraničných platobných inštitúcií, inštitúciami elektronických peňazí a pobočkami zahraničných inštitúcií elektronických peňazí.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 24. novembra 2020 č. 4/2020, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov pre úvery na bývanie.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 24. novembra 2020 č. 5/2020, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov pre spotrebiteľské úvery.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2020 č. 6/2020, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska č. 16/2014 o uverejňovaní informácií bankami a pobočkami zahraničných bánk v znení neskorších predpisov.

Opatrenie Národnej banky Slovenska z 8. decembra 2020 č. 7/2020, ktorým sa mení opatrenie Národnej banky Slovenska z 12. decembra 2017 č. 13/2017 o predkladaní výkazov, hlásení a iných správ bankami a pobočkami zahraničných bánk na účely vykonávania dohľadu v znení neskorších predpisov.

ABC

**Skratky,
slovník pojmů
a skrátené názvy**

Skratky

A

ABSPP

program nákupu dlhopisov krytých aktívami

AIFMD

smernica o správcoch alternatívnych investičných fondov

AML

ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrana pred financovaním terorizmu

AML/CFT

Anti-money Laundering/ Countering Financing Terrorism

AnaCredit

analytická úverová databáza

APP

program nákupu aktív

B

BACH

databáza agregovaných a harmonizovaných účtovných údajov nefinančných podnikov z krajín EÚ

BCPB

Burza cenných papierov v Bratislave, a. s.

BI

Business Intelligence (podniková inteligencia)

BIS

Banka pre medzinárodné zúčtovanie

BISIP

otvorený investičný fond BIS

BPM6/BPM7

Manuál platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície

C

CBPP

program nákupu krytých dlhopisov

CBPP 3

program nákupu krytých dlhopisov III

CDCP

centrálny depozitár cenných papierov

CET1

vlastný kapitál Tier 1

CFI

Centrum pre finančné inovácie Ministerstva financií SR

CID

identifikátor príjemcu

CSDB

Centralizovaná databáza cenných papierov

CSPP

program nákupu podnikových dlhopisov

D

DDS

doplnková dôchodková spoločnosť

DS

dátový sklad

DSS

dôchodková správcovská spoločnosť

E

EBA

Európsky orgán pre bankovníctvo

ECB

Európska centrálna banka

EIOPA

Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov

ENFS

Európsky nástroj finančnej stability

ESA TP

Program zasielania údajov Európskeho systému národných účtov

ESCB

Európsky systém centrálnych bánk

ESM

Európsky mechanizmus pre stabilitu

ESMA

Európsky orgán pre cenné papiere a trhy

EUCLID

európska centralizovaná infraštruktúra údajov dohľadu

EÚ

Európska únia

F**FO**

fyzická osoba

G**GESMES**

formát na prenos údajov

H**HDP**

hrubý domáci produkt

HFCS

prieskum finančnej situácie a spotreby domácností

I**IBACH**

individuálna štatistika BACH

IBSI

bilančné položky jednotlivých PFI

IFRS

Medzinárodné účtovné štandardy

IReF

integrovaný rámec vykazovania

IS

informačný systém

IS ŠZP

informačný systém Štatistický zberový portál

IS RBUZ

Register bankových úverov a záruk

IS REGFAP

Register finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia a finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v oblasti poskytovania úverov na bývanie

IT

informačné technológie

ITSS

Štatistika medzinárodného obchodu so službami

K**KD**

kryté dlhopisy

L**LCD tabuľky**

úvery, obeživo a vklady

LCR

pomerový ukazovateľ krytia likvidity (Liquidity Coverage Ratio)

LTRO

dlhodobejšie refinančné operácie

M**MF SR**

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

ML/TF

legalizácia príjmov z trestnej činnosti a financovanie terorizmu

MPSVaR SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí
a rodiny SR

MREL

minimálna požiadavka na vlastné zdroje
a oprávnené záväzky

MRO

hlavné refinančné operácie

N

NBS

Národná banka Slovenska

O

OCP

obchodník s cennými papiermi

P

PELTRO

núdzové pandemické dlhodobejšie
refinančné operácie

PEPP

1. núdzový pandemický program nákupu
(Pandemic Emergency Purchase
Programme)
2. celoeurópsky osobný dôchodkový produkt

PSPP

program nákupu verejného sektora

Q

Qlik Sense

nástroj Business Intelligence (podnikovej
inteligencie)

R

RBUZ

Register bankových úverov a záruk

RIAD

Databáza registra inštitúcií a pridružených
organizácií

RIAD DQR

správa o kvalite údajov RIAD

RRF

Mechanizmus na podporu obnovy
a odolnosti

RRZ

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť

S

SASS

Slovenská asociácia správcovských
spoločností

SEPA

jednotná oblasť platieb v eurách

SIPS

slovenský medzibankový platobný systém

SHSDB

Databáza štatistiky držby cenných papierov

SMP

program pre trhy s cennými papiermi

SR

Slovenská republika

SRB

Jednotná rada pre riešenie krízových
situácií

SREP

proces ročného hodnotenia bánk
(Supervisory Review and Evaluation
Process)

SSM

jednotný mechanizmus dohľadu

SURE

európsky nástroj dočasnej podpory
na zmiernenie rizík nezamestnanosti
v núdzovej situácii

ŠÚ SR

Štatistický úrad Slovenskej republiky

ŠZP

Štatistický zberový portál

T

TARGET

Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého vyrovnania platieb v reálnom čase

TARGET2

system TARGET2

TIPS

okamžité vyrovnanie platieb v systéme TARGET

TLTRO

cielené dlhodobejšie refinančné operácie

TLTRO III

cielené dlhodobejšie refinančné operácie

TPA

triparty agent

T2S

system TARGET2-Securities

Slovník pojmov

I.

II. pilier

starobné dôchodkové sporenie

III. pilier

doplňkové dôchodkové sporenie

A

akcelerátory

nástroje súkromného sektora na podporu inovatívneho podnikania, ktoré obvykle poskytujú služby vybraným začínajúcim podnikateľom v rámci programu s obmedzeným trvaním, pričom tieto služby zahŕňajú napr. pomoc pri vypracovaní obchodného plánu, zabezpečenie súladnosti s reguláciou, počítačové testovanie a pod.

B

brexit

Vystúpenie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie

E

e-commerce platby

platby platobnými kartami na internete

F

Forward guidance

menovopolitický výhľad

P

passport

jednotné európske povolenie

poistenie zodpovednosti

poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva

Q

QE – Quantitative easing

kvantitatívne uvoľňovanie

R

regulované informácie

informácie, ktoré emitent cenných papierov musí zverejniť podľa zákona o burze a podľa nariadenia o zneužívaní trhu v záujme informovania investorov – najmä ročnú a polročnú správu

S

Solventnosť II

smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia

Spojené kráľovstvo

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska

U

útvár dohľadu

útvár dohľadu na finančným trhom NBS

V

verejná ponuka cenných papierov

oznámenie osobám v akejkoľvek forme a akýmkoľvek prostriedkami, v ktorom sú uvedené dostatočné informácie o podmienkach ponuky a ponúkaných cenných papieroch, aby sa investor mohol rozhodnúť kúpiť alebo upísať tieto cenné papiere

Slovenská legislatíva – skrátené názvy

metodické usmernenie k vykonávaniu finančného sprostredkovania

Metodické usmernenie útvarov dohľadu Národnej banky Slovenska z 18. mája 2020 č. 4/2020 k vykonávaniu finančného sprostredkovania na diaľku

opatrenie o odbornej skúške

Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 5/2018 z 13. februára 2018 o odbornej skúške a odbornej skúške s certifikátom na poskytovanie finančného sprostredkovania a finančného poradenstva

zákon lex korona

Zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19

zákon o dohľade

Zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve

Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku

Zákon č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

zákon o spotrebiteľských úveroch

Zákon č. 129 / 2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

zákon o úveroch na bývanie

Zákon č. 90 / 2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

zákon o povinnom zmluvnom poistení

Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov

zákon o platobných službách

Zákon č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Európska legislatíva – skrátené názvy

nariadenie o prospekte

Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1129 zo 14. júna 2017 o prospekte, ktorý sa má uverejniť pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie na regulovanom trhu, a o zrušení smernice 2003/71/ES

smernica BRRD II

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 879/2019 z 20. mája 2019, ktorou sa mení smernica 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o kapacitu úverových inštitúcií a investičných spoločností na absorpciu strát a rekapitalizáciu, a smernica 98/26/ES)

smernica PSD2

Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES

smernica Solventnosť II

Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poisťovacej a zaistovacej činnosti

**Zoznam grafov,
tabuliek, boxov
a schém**

Zoznam grafov

- Graf 1** Vývoj HDP
- Graf 2** Vývoj zložiek HICP inflácie
- Graf 3** Vývoj reálneho HDP
- Graf 4** Spotreba domácností podľa zložiek
- Graf 5** Vývoj spotreby a disponibilného príjmu
- Graf 6** Vývoj exportu a zahraničného dopytu
- Graf 7** Vývoj indexov REER a NEER
- Graf 8** Vývoj priemernej nominálnej mzdy
- Graf 9** Vývoj inflácie
- Graf 10** Vývoj inflácie
- Graf 11** Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie
- Graf 12** Vývoj kľúčových sadzieb a bilancie Eurosystému
- Graf 13** Vývoj tendrových menovo-politických operácií
- Graf 14** Vývoj menovo-politického portfólia Eurosystému
- Graf 15** Vývoj úrokových sadzieb EURIBOR
- Graf 16** Vývoj 10-ročného HDP váženého výnosu vládnych dlhopisov krajín eurozóny
- Graf 17** Vývoj menovo-polickej pozície NBS
- Graf 18** Menovo-politické portfólio NBS
- Graf 19** Prehľad plnenia PMR s ohľadom na dvojstupňový systém úročenia nadbytočných rezerv
- Graf 20** Štruktúra slovenských akceptovateľných aktív v roku 2020
- Graf 21** Porovnanie koncoročného stavu slovenských akceptovateľných v roku 2019 a 2020
- Graf 22** Použitie akceptovateľných aktív v roku 2020
- Graf 23** Použitie domácich a zahraničných akceptovateľných aktív v rokoch 2019 a 2020
- Graf 24** Investičné rezervy NBS v roku 2020
- Graf 25** Dlhopisové portfóliá NBS k 31. 12. 2020 – členenie cenných papierov podľa krajiny emitenta
- Graf 26** Riešenie podnetov riešených v Inovačnom hube
- Graf 27** Vývoj kumulatívneho počtu schválených žiadostí o odklad splátok v súvislosti s lex korona v bankách
- Graf 28** Štruktúra podaní finančných spotrebiteľov podľa sektorov finančného trhu v roku 2020
- Graf 29** Denný vývoj emisie
- Graf 30** Štruktúra spracovaných eurobankoviek v NBS v roku 2020
- Graf 31** Štruktúra spracovaných euromincí v NBS v roku 2020
- Graf 32** Falzifikáty eurobankoviek zadržaných v obehu k miliónu eurobankoviek v obehu
- Graf 33** Počet platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2019 a 2020
- Graf 34** Hodnota platieb spracovaných v TARGET2-SK v rokoch 2019 a 2020
- Graf 35** Pomer počtu cezhraničných a domácich platieb poslaných účastníkmi T2-SK v r. 2020
- Graf 36** Pomer hodnoty cezhraničných a domácich platieb poslaných účastníkmi T2-SK v r. 2020
- Graf 37** Porovnanie počtu transakcií uskutočnených v SIPS v rokoch 2019 a 2020
- Graf 38** Hodnota platieb spracovaných v SIPS v rokoch 2019 a 2020
- Graf 39** Hodnota výberov hotovosti a platieb kartami v rokoch 2019 – 2020
- Graf 40** Úvery nefinančným spoločnostiam (S11)
- Graf 41** Úvery domácnostiam (S14+ S15)
- Graf 42** Slovenské rezidentské subjekty v systéme RIAD
- Graf 43** Počet subjektov v IS SŽP
- Graf 44** Počet výkazov v IS SŽP
- Graf 45** Publikované výstupy výskumu NBS

Zoznam grafov v boxoch

Graf A   Kľúčové udalosti a zavedenie nových nástrojov ECB

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1	Vývoj HDP podľa použitia
Tabuľka 2	Vývoj ukazovateľov trhu práce
Tabuľka 3	Bežný a kapitálový účet platobnej bilancie
Tabuľka 4	Finančný účet platobnej bilancie
Tabuľka 5	Prehľad podaní podľa opodstatnenosti a dobrovoľnej nápravy
Tabuľka 6	Prehľad podaní súvisiacich s pandémiou
Tabuľka 7	Emisia eurobankoviek a euromincí v SR k 31. 12. 2020
Tabuľka 8	Euromince určené pre peňažný obeh dodané do zásob NBS v roku 2020
Tabuľka 9	Zberateľské euromince emitované NBS v roku 2020
Tabuľka 10	Prehľad o emisných obratoch a spracovaní eurobankoviek a euromincí v NBS
Tabuľka 11	Vývoj počtu zadržaných falzifikátov v rokoch 2018 až 2020

Zoznam boxov

Box 1   Revízia stratégie menovej politiky ECB

Zoznam schém

Schéma 1	Tematické okruhy pracovných skupín revízie stratégie ECB
Schéma 2	Technická spolupráca NBS
Schéma 3	Organizačná štruktúra NBS k 31. 12. 2020